

Jilid IV
Bil. 51

M A L A Y S I A

Hari Khamis
24hb November, 1994

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN
Eighth Parliament

PENGGAL KEEMPAT
Fourth Session

KANDUNGAN

APAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 8113]

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN
MESYUARAT 18

Pengambilan Tanah Bagi Projek Seremban II
— Y.B. Tuan Lim Kit Siang (Tanjong) [Ruangan 8145]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 1995

Jawatankuasa—

Jadual:

Maksud B. 14, B. 15 dan B. 16 [Ruangan 8152]

Maksud B. 17 [Ruangan 8177]

USUL:

Anggaran Pembangunan 1995

Jawatankuasa—

Maksud P. 14 dan P. 16 [Ruangan 8152]

Maksud P. 17 [Ruangan 8177]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KEEMPAT

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J.,
D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S.
(Kubang Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, DATO' SERI ANWAR
BIN IBRAHIM, D.U.P.N., S.S.A.P., S.S.S.A., D.G.S.M., S.P.N.S., S.P.D.K., D.M.P.N.,
(Permatang Pauh).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, D.G.S.M.,
S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Labis).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU,
S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P.,
D.P.C.M. (Beruas).

„ Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S.
(Kanowit).

„ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH
AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Pendidikan, DATUK AMAR DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD,
S.I.M.P., D.A., D.S.S.A., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.G.S.M.,
D.G.S.K., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

„ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna,
DATO' HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.S., S.M.T.,
P.I.S. (Kuala Selangor).

„ Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat).

„ Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL
RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.P.M.S.,
D.S.A.P., P.N.B.S. (Pekan).

„ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P.,
S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N., P.I.S., B.S.I. (Pulai).

Yang Berhormat Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., S.M.S. (Temerloh).

- „ Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.S.S.A., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut).
- „ Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentong).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang).
- „ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK LAW HIENG DING, P.N.B.S., K.M.N., P.B.S., P.B.J. (Sarikei).
- „ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR TING CHEW PEH, D.P.M.P. (Gopeng).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang, DATO' SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi).
- „ Menteri Luar Negeri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas).
- „ Menteri Belia dan Sukan, TUAN HAJI ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang).
- „ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATUK OSU BIN HAJI SUKAM, P.G.D.K. (Papar).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATUK BENARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K., J.P. (Penampang).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT, S.M.S. (Ampang Jaya).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN, (Kinabatangan).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).
- „ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.S.S.A., D.I.M.P. (Jerantut).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).

- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY, P.G.D.K., J.M.N. (Silam).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S, K.M.N. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).
- „ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' MOHD. FARID BIN ARIFFIN, D.S.P.N., P.J.K. (Balik Pulau).
- „ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, DATO' TENG GAIK KWAN, D.I.M.P., A.M.N., P.P.N. (Raub).
- „ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S, A.B.S. (Miri).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K., A.M.K. (Kulim-Bandar Baharu).
- „ Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGGU MAHMUD BIN TENGGU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu).
- „ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah).
- „ Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., J.B.S., K.M.N., P.B.S., A.M.N., P.P.C. (Saratok).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Pendidikan, DATUK DR FONG CHAN ONN, D.M.S.M. (Selandar).

- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY, D.S.A.P., D.P.M.S. (Lipis).
- „ Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Kapar).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DR T. MARIMUTHU, K.M.N., S.D.K. (Telok Kemang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar).
- „ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. (Bagan Datok).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' MOHD. NOH BIN RAJAB, D.S.N.S. (Tampin).
- „ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, DATUK MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, D.S.P.N., P.P.T. (Tasek Gelugor).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri, TUAN ONG KA TING (Pontian).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, DATO' K. KUMARAN, D.P.M.P., K.M.N., J.S.M., P.M.P., P.P.T., J.P. (Tapah).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATUK S. S. SUBRAMANIAM, D.P.M.S., J.S.M., P.J.K., A.M.S. (Segamat).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).
- „ TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan).
- „ DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).

Yang Berhormat TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

- „ TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang).
- „ TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut).
- „ DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu).
- „ TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar).
- „ DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K., S.S.A.P. (Kota Samarahan).
- „ TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).
- „ TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru).
- „ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).
- „ TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang).
- „ DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., J.S.M., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu).
- „ DATU AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu).
- „ TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).
- „ TUAN HAJI BADRUDDIN BIN AMIRULDIN, B.K.M., P.J.K. (Jerai).
- „ DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat).
- „ TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang).
- „ TUAN HAJI BUNYAMIN BIN YAAKOB (Bachok).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).
- „ TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar).
- „ TUN DAIM ZAINUDDIN, S.S.M., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok).
- „ DR V. DAVID (Puchong).
- „ TUAN FONG KUI LUN (Klang).
- „ TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah).
- „ TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh).
- „ TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram).
- „ DATUK HAJI IBRAHIM BIN ALI, D.M.S.M. (Pasir Mas).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai).

Yang Berhormat TUAN IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah).

- „ CHE IBRAHIM BIN MUSTAFA (Sungai Petani).
- „ LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelevu).
- „ PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu).
- „ TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar).
- „ DATO' DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI MOHD. JARJIS, D.I.M.P. (Rompin).
- „ TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).
- „ TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGA, P.B.S. (Kapit).
- „ TUAN JOSEPH MAUH ANAK IKEH (Selangau).
- „ TUAN KANG CHOW OH (Kluang).
- „ TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).
- „ TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji).
- „ DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya).
- „ TUAN LAI LUNG TZEE (Sandakan).
- „ TUAN LAU DAK KEE (Ipoh).
- „ TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu).
- „ TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).
- „ TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM HOCK SENG (Bagan).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong).
- „ PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai).
- „ DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut).
- „ TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam).
- „ DATUK MAIDOM P. PANSAL (Kota Belud).
- „ TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).
- „ TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas).
- „ DATO' HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, D.I.M.P., P.J.K. (Maran).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai).
- „ TUAN MOHAMED KHALED BIN NORDIN (Johor Bahru).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ DATO' HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sepang).

Yang Berhormat TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).

- „ DATO' HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN, D.I.M.P., P.M.P., A.M.P. (Larut).
- „ DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.K., K.C.R.L., K.S.T.J., O.B.E. (Limbawang).
- „ TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).
- „ DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun).
- „ DATUK NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).
- „ TUAN ONG TIN KIM (Telok Intan).
- „ DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu).
- „ DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).
- „ TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor).
- „ DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).
- „ DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY, P.G.D.K., A.S.D.K. (Nibong Tebal).
- „ DATO' HAJI QAMARUZ ZAMAN BIN HAJI ISMAIL, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai).
- „ TUAN RADIN MALLEH (Padas).
- „ DATIN PADUKA HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP, D.S.S.A., A.M.N., P.J.K. (Shah Alam).
- „ MULIA TENGGU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian).
- „ PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong).
- „ TUAN RUHANIE BIN HAJI AHMAD (Parit Sulong).
- „ TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang).
- „ TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna).
- „ DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ CIK SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- „ TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas).
- „ TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan).

Yang Berhormat DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman).

- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong).
- „ WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar).
- „ WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar).
- „ TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat).
- „ WAN OMAR BIN WAN MAJID (Pasir Puteh).
- „ TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang).
- „ DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu).
- „ TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang).
- „ TUAN WONG WING ON (Kampar).
- „ TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru).
- „ TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau).
- „ TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban).
- „ TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya).

khususnya daripada pihak Pembangkang, dan mereka menjalankan tugas mereka dengan baik. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri bersetuju dengan saya bahawa kecurigaan pihak Pembangkang terhadap perkara semudah menguruskan undian secara pos ini terhadap angkatan tentera adalah merendahkan kewibawaan, keamanan, integriti pegawai angkatan tentera dan mungkin adakah ini sebab mereka tak memilih pihak Pembangkang?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, saya setuju dengan apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat, apatah lagi Yang Berhormat bekas Kolonel dalam tentera. Tetapi harus saya maklumkan kepada Dewan, kecurigaan ini tidak berasas sama sekali, oleh kerana kita memberikan keadilan kepada anggota tentera untuk memilih siapa yang mereka suka, dan Yang Berhormat boleh memeriksa rekod-rekod. Saya tak perlu terperinci.

Bagi kawasan-kawasan yang ada kem tentera tidak ada halangan bagi Pembangkang hendak menang seperti di Kelantan baru-baru ini. Saya pun sudah perhatikan, di Sabah misalnya juga tidak menghalang walaupun satu kem yang besar berada dalam satu kawasan pilihan raya, tetapi parti Pembangkang menang juga. Jadi, kecurigaan parti Pembangkang ini kerana mereka takut dengan bayang-bayang mereka sendiri sahaja, Tuan Yang di-Pertua. Tak ada asas langsung. Asyik-asyik dalam Dewan ini mereka membangkitkan soalan yang sama beberapa kali. Sebenarnya tak semudah itu kita hendak memutar belitkan undi pasukan tentera ini. Mereka mengundi dengan bebas. Cuma yang kita tak boleh membenarkan pemerhati ini kerana tidak praktikal. Umpamanya hendak pergi Somalia, hendak pergi Bosnia, hendak pergi kawasan operasi tentera. Jadi, saya harap tak usahlah lagi soal perkara ini

kerana benda itu tidak ada menjadi masalah yang besar kepada parti Pembangkang untuk menang kalau mereka sebenarnya dikehendaki oleh rakyat.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Tuan Ong Tin Kim.

(Soalan No. 6 — Y.B. Tuan Ong Tin Kim tidak hadir)

TAMAN-TAMAN PERTANIAN — PENUBUHAN DI PERINGKAT NEGERI

7. Puan Rohani binti Abd. Karim minta Menteri Pertanian menyatakan tentang penubuhan taman pertanian di semua negeri bagi mempertingkatkan aktiviti pertanian. Apakah syarat-syarat tetap bagi penubuhan taman pertanian dan mungkinkah setiap negeri boleh menanam jenis-jenis tanaman atau pokok yang hanya terdapat di negeri-negeri tertentu sahaja.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian (Dato' Mohd. Shariff bin Haji Omar): Tuan Yang di-Pertua, seperti mana Yang Berhormat sedia maklum, penubuhan taman-taman pertanian di peringkat negeri adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan-kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan sememangnya menggalakkan Kerajaan-kerajaan Negeri mewujudkan taman-taman pertanian di negeri masing-masing. Setiap taman pertanian yang akan dibangunkan sebolehnya hendaklah mempunyai identiti negeri yang berkenaan dan keunikan tertentu. Kerajaan tidak menetapkan apa-apa syarat bagi menubuhkan taman pertanian. Selaras dengan usaha kerajaan untuk membangunkan destinasi-destinasi pelancongan pertanian, Kementerian Pertanian bersedia membantu Kerajaan-kerajaan Negeri yang bercadang untuk mewujudkan taman pertanian di negeri mereka.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat 6 buah taman pertanian di seluruh negara:

1. Taman Pertanian Malaysia Bukit Cahaya Sri Alam, Shah Alam, Selangor;
2. Taman Pertanian Indera Mahkota, Kuantan, Pahang;
3. Taman Pertanian Kongkong, Johor Bahru, Johor;
4. Taman Pertanian Melaka, Sungai Udang, Melaka;
5. Taman Pertanian Sekayu, Terengganu; dan
6. Taman Pertanian Pulau Papan, Wilayah Persekutuan Labuan.

INDUSTRI KECIL DAN SEDERHANA (IKS) — MASALAH INFRASTRUKTUR

8. Tuan Jawah anak Gerang minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan usaha yang diambil oleh kerajaan untuk menyedarkan kepada Industri Kecil dan Sederhana (IKS) tentang kewujudan bantuan-bantuan daripada kerajaan dan apakah bentuk bantuan-bantuan tersebut. Apakah usaha yang diambil oleh kerajaan untuk mengatasi masalah-masalah infrastruktur dan tanah yang dihadapi oleh IKS dengan Kerajaan-kerajaan Negeri.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Datuk S. S. Subramaniam): Tuan Yang di-Pertua, di antara usaha-usaha yang diambil oleh kerajaan untuk menyedarkan industri kecil dan sederhana tentang kewujudan bantuan dari kerajaan ialah melalui penyebaran risalah-risalah yang dikeluarkan oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dan mengadakan sesi penerangan mengenai berbagai jenis bantuan dan

kemudahan yang disediakan oleh kerajaan untuk IKS seperti seminar-seminar mengenai Tabung Bantuan Teknikal Perindustrian atau Industrial Technical Assistance Fund (ITAF), dengan izin, yang telah diadakan sejak tahun 1992.

Seminar-seminar ini yang merupakan aktiviti berterusan adalah diiklankan dalam akhbar-akhbar tempatan. Kerajaan juga bekerjasama rapat dengan pertubuhan-pertubuhan seperti Dewan-dewan Perniagaan dalam usaha menyedarkan IKS tentang kewujudan bantuan-bantuan kepada mereka melalui majlis-majlis penerangan kepada ahli-ahli pertubuhan yang terlibat.

Pegawai-pegawai dari MITI sentiasa memberi input kepada majlis-majlis penerangan berkenaan khususnya di peringkat negeri dan kebangsaan. MITI juga sentiasa menghebahkan mengenai bantuan-bantuan kerajaan untuk IKS melalui media elektronik dan media cetak seperti ucapan-ucapan berkaitan termasuk juga jawapan-jawapan di Persidangan Parlimen seperti ini yang disiarkan melalui Berita TV dan Radio mahupun dilaporkan dalam akhbar, majalah dan lain-lain bahan cetak.

RTM dan TV3 juga menyiarkan program-program khas mengenai IKS yang mendapat input-input dari pihak kerajaan untuk menyedarkan IKS tentang bantuan-bantuan kerajaan untuk mereka. Bantuan-bantuan yang disediakan oleh kerajaan untuk IKS adalah dalam bentuk bantuan kewangan secara langsung atau grant, pinjaman mudah serta tapak kilang di bawah program-program yang berikut:

1. Tabung Bantuan Teknikal Perindustrian atau Industrial Technical Assistance Fund (ITAF);
2. Bantuan Kewangan untuk Aktiviti "Subcontracting";
3. Skim Pinjaman Mudah Modenisasi dan Automasi;

Dato' Mohd. Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, kita mengakui bahawa kita tidak boleh 'made dollar for dollar', dengan izin, untuk membayar kepada pihak pakar swasta yang telah lama mempunyai perhubungan dengan pihak Kementerian Kesihatan. Tetapi kita menggalakkan mereka bekerja demikian untuk berkhidmat kepada negara melalui fasiliti-fasiliti yang mungkin ada pada hari ini kita berani mengaku bahawa fasiliti yang ada di hospital kerajaan adalah lebih baik daripada fasiliti yang terdapat di hospital swasta. Mungkin membezakan antara hospital kerajaan dan hospital swasta ialah pihak hospital swasta mempunyai hotel services yang lebih baik, yang mungkin akan dikenakan bayaran yang setimpal. Jadi, setakat ini kita belum puas hati berkenaan dengan kerjasama di antara pihak pakar swasta dengan pihak kerajaan kerana banyak pakar swasta mengira sangat mengenai dengan pembayaran dan imbuhan, walhal tujuan kita ialah untuk memberi pendedahan kepada mereka, memberi khidmat sedikit kepada rakyat dan juga kepada negara.

PEMERHATI PILIHAN RAYA DI KAWASAN KESELAMATAN

5. Tuan Haji Nik Abdullah bin Arshad minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) adakah Mindef sedia berunding dengan SPR untuk membolehkan pemerhati bagi pihak calon dalam pilihan raya menjalankan tugasnya di kawasan keselamatan yang dijadikan kawasan mengundi, jika tidak mengapa; dan
- (b) jika orang luar tidak boleh masuk ke kawasan keselamatan, adakah para pengundi dari kalangan tentera dan keluarga mereka dibenarkan

mengundi di luar kawasan keselamatan bersama-sama dengan pengundi lain. Jika tidak, nyatakan sebab-sebabnya.

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) kerajaan tidak bercadang untuk membenarkan pemerhati-pemerhati pilihan raya memasuki kawasan-kawasan tentera ataupun kawasan keselamatan semasa proses pengundian, kerana anggota tentera mengundi secara pos. Kertas-kertas undi yang diterima dari pegawai pilihan raya akan dihantar kepada anggota yang bertugas di dalam kem, kawasan operasi, kawasan latihan, di tempat kursus dan sebagainya untuk tujuan pengundian.
- (b) Anggota tentera dan suami atau isteri mereka boleh memilih menjadi pengundi di kawasan pilihan raya di mana mereka didaftarkan. Memandangkan anggota tentera perlu bertugas di kawasan operasi, kawasan latihan, berkursus dan kesuntukan masa, mereka mungkin tidak dapat menghadirkan diri di pusat pengundian untuk melaksanakan hak mereka apabila tiba masanya. Oleh itu, mereka dinasihatkan supaya mengundi di kawasan di mana pasukan mereka berada.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi nampaknya mengesahkan apa yang diberitahu oleh Menteri Pertahanan dahulu. Tetapi yang saya jadi hairan pada

bulan September lepas ada suatu kursus ataupun dialog yang dianjurkan oleh SPR kawasan Timur yang diadakan di Kuala Terengganu, di mana wakil tiap-tiap parti hadir dalam perjumpaan itu dan SPR memberi jaminan bahawa dalam pilihan raya yang akan datang bahawa wakil-wakil parti yang bertanding akan diberi hak untuk memerhati proses pembuangan undi yang akan berlaku di kem-kem tentera sekadar yang boleh; maksudnya membenarkan wakil itu masuk. Tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri jawab tadi tak boleh, itu yang pertama.

Yang kedua, kita tidak mempertikaikan 'absent voters' undi pos ini. Tetapi yang menjadi masalah undi pos yang terbesar sekali ialah mengikut Perlembagaan kita jelas bahawa ada kategori tertentu orang yang boleh dianggap dan berhak untuk mengundi secara pos iaitu tentera dan isteri mereka yang tinggal dalam quarters yang dibekalkan oleh angkatan tentera. Tetapi masalahnya ada anggota tentera yang tidak tinggal di quarters, duduk di luar pun dianggap sebagai undi pos. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar perkara ini, dan apakah tindakan yang diambil untuk mengeluarkan mereka ini daripada kategori undi pos?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, kalau Yang Berhormat dengar betul-betul jawapan saya tadi, bukan semuanya anggota tentera ini berada dalam kem ketika pengundian berjalan. Jadi, kalau kem itu SPR boleh aturkan untuk mereka memerhati, itu terpulang kepada SPR. Jawapan saya tadi kalau Yang Berhormat dengar betul-betul, dalam kem ini memang askar duduk. Tetapi bila memerlukan beroperasi di luar, umpamanya di sempadan, maka kesemua anggota dalam kem keluar ke sempadan, duduk dalam hutan menjaga sempadan kita. Atau pun mereka

ini berkursus di tempat yang lain, umpamanya kita kata kursus untuk pergi ke Bosnia misalannya. Kalau ketika itu ada pilihan raya, mereka berkursus katakan di Port Dickson, mereka tidak berada dalam kem. Maka ketika itu, undi pos ini bila sampai ke kem, kertas-kertas ini akan dihantar kepada tempat mana mereka berada, iaitu di kawasan operasi atau di kawasan latihan. Macam mana kita hendak hantar pemerhati wakil-wakil calon untuk melihat. Ini jawapan saya secara umum. Di mana yang boleh, mungkin SPR boleh mengaturnya. Itu terpulang kepada SPR mengaturnya. Yang tak boleh seperti yang saya sebut di kawasan-kawasan yang tak boleh itu, maka tidak boleh, kerana keadaan keselamatan dan sebagainya.

Berkenaan dengan bahagian yang kedua, tentang yang duduk di luar, untuk makluman Yang Berhormat dan Dewan ini, walaupun mereka duduk di luar tetapi bila sampai waktu pekerjaan mereka, mereka terpaksa masuk dalam kem untuk bertugas. Walaupun mereka duduk di luar, kalau mereka bertugas di kawasan operasi ataupun latihan di luar kawasan itu, mereka tidak ada di situ. Maka sekali lagi undi pos ini terpaksa berjalan seperti yang saya sebutkan tadi — tak kira di luar ataupun di dalam. Itu Yang Berhormat kena faham. Soal duduk di luar kerana quarters tidak cukup. Tetapi bila bertugas dia masuk dalam kem. Atau pun sewaktu bertugas dia perlu berada di perbatasan, dia tak ada di kawasan di mana tempat dia tinggal di luar walaupun dia tinggal di luar.

Lt. Kol. (B) Ibrahim bin Sareh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Angkatan tentera menjalankan tugas mereka di hutan belantara, di lautan samudera, di luar negeri, di Somalia atau Bosnia tanpa sebarang pengawasan dan memerlukan sebarang pemerhati,

dan kita ada memberikan bantuan seperti pum angkut dan kita telah memperuntukkan RM2 juta pada tahun 1994, begitu juga tahun 1993 dan kita bercadang untuk menambah lagi pada tahun 1995 dengan peruntukan yang lebih besar.

Jadi, kita mengalu-alukan mana-mana pihak yang mahu mewujudkan bomba sukarela. Pada masa ini jabatan kerajaan dikehendaki mewujudkan bomba sukarela. Begitu juga digalakkan tempat-tempat perniagaan, gedung-gedung perniagaan, pasar-pasar raya dan juga rumah-rumah panjang.

Tuan Ahmad bin Nor: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Jika tidak silap, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah menyatakan bahawa peruntukan RM50,000 diberikan kepada perkhidmatan bomba bagi penyelenggaraan pili-pili bomba. Saya ingin tahu sama ada penyelenggaraan pili-pili bomba ini dijalankan oleh Perkhidmatan Bomba ataupun pihak-pihak berkuasa air kerana beberapa kali kita telah menemui dengan pihak Perkhidmatan Bomba mereka telah mengatakan bahawa perkara ini diserahkan kepada pihak berkuasa air dan peruntukan pun di bawah pihak berkuasa air. Disebabkan itu banyak pili-pili bomba yang rosak tidak dibaiki dan tidak diselenggara dengan baik. Masalah di Pulau Pinang, banyak tempat-tempat yang mana ada pili bomba tetapi tidak boleh digunakan. Ini satu masalah yang timbul. Jadi, saya hendak tahu siapakah yang betul-betul menyelenggarakan, siapa yang bertanggungjawab tentang pembinaan serta menjaga dan membaiki pili bomba yang rosak itu? Terima kasih.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, seperti saya sebutkan, penyelenggaraan pili bomba ini adalah mengikut keadaan. Sekiranya diserahkan kepada badan-badan yang telah dipertanggungjawabkan, maka penyeleng-

garan itu dibuat oleh badan-badan berkenaan. Begitu juga sekiranya pili bomba itu sudah menjadi pili anak angkat, maka tanggungjawab itu diserahkan kepada mereka yang mengaku menjadi bapa atau ibu angkat kepada pili bomba itu.

Walau bagaimanapun, sekiranya tidak ada yang hendak mengaku anak angkat, maka Jabatan Bomba bertanggungjawab.

HOSPITAL KERAJAAN— GALAKAN DAN INSENTIF PARA DOKTOR

4. Tuan Abdol Mulok bin Awang Damit minta Menteri Kesihatan menyatakan langkah-langkah bagi mempertingkatkan prestasi-prestasi hospital kerajaan. Apakah pihak Kementerian bercadang untuk melaksanakan galakan-galakan dan insentif untuk menarik minat doktor-doktor untuk berkhidmat dengan kerajaan; dan adakah kerajaan bercadang untuk menswastakan Perkhidmatan Kesihatan di negeri ini.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' Mohd. Farid bin Ariffin): Tuan Yang di-Pertua, langkah-langkah yang diambil bagi meningkatkan prestasi-prestasi hospital kerajaan ialah dengan membina hospital baru, memperbaiki hospital yang sedia ada dan melaksanakan Program Promosi Imej Hospital, program meningkatkan kualiti, mewujudkan Perkhidmatan Pendidikan Pesakit di hospital, melaksanakan program pelanggan, menjaga kebersihan serta keselesaan di hospital dan sebagainya.

Kementerian Kesihatan sentiasa berusaha memberikan galakan dan insentif untuk menarik minat doktor-doktor supaya terus berkhidmat dengan kerajaan. Antara galakan dan insentif yang telah dan sedang dilaksanakan adalah seperti berikut:

- (i) Menambahkan peruntukan hadiah latihan untuk kursus-kursus kepakaran dalam dan luar negeri;

- (ii) Mendapatkan tambahan tempat-tempat kursus kepakaran;
- (iii) Menyediakan peluang-peluang kenaikan pangkat yang lebih luas dan menarik;
- (iv) Sebolehnya yang mungkin menempatkan doktor di tempat-tempat yang menjadi pilihan mereka.

Kementerian Kesihatan belum bercadang menswastakan Perkhidmatan Kesihatan di negara ini terutama clinical services, dengan izin, walaupun keputusan penswastakan telah dibuat mengenai non-clinical services, dengan izin. Walau bagaimanapun, kementerian telah mengenal pasti beberapa institusi dan perkhidmatan perubatan yang telah pun diswastakan dan akan diswastakan. Antaranya, seperti yang saya maklumkan yang telah pun diswastakan termasuk seperti berikut:

- (1) Makmal ubat dan stor;
- (2) Perkhidmatan sokongan di hospital-hospital;
- (3) Pembangunan semula tapak Hospital Kuala Lumpur, tapak Hospital Lady Templer, tapak Hospital Permai, Johor dan tapak Hospital Batu Pahat.

Dan baru-baru ini kita telah membuat pengumuman berkenaan dengan penswastakan Perkhidmatan Rawatan Haemodialysis.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Masalah penundaan pengambilan permohonan doktor oleh hospital kerajaan, saya ingin tahu rata-rata berapa lama waktu perlu digunakan oleh hospital-hospital

kerajaan untuk memproses permohonan perkhidmatan doktor dari graduan, khasnya graduan warganegara Malaysia dari universiti asing, kerana saya difahamkan mereka kadang-kadang perlu menunggu selama 8 bulan? Mereka sudah graduan dari universiti asing, apabila balik ke Malaysia mereka ingin membantu pembangunan negara kita tetapi adakah perlu menunggu terlalu lama kerana kebanyakan mereka tidak sabar lagi dan mereka pergi ke negara lain? Terima kasih.

Dato' Mohd. Farid bin Ariffin: Kita mungkin maklum mengenai masalah ini, tetapi itu sudah menjadi sejarah hari ini, sebab kita telah pun membuat beberapa perbincangan dengan pihak-pihak tertentu, terutama SPA, dan sekarang ini pihak kementerian telah pun diberi kuasa untuk mempercepatkan proses ini, dan pengambilan yang baru ini pun telah dipercepatkan. Oleh kerana itulah, maka kita berharap supaya proses ini akan dikekalkan, sebab ini adalah satu perkiraan sementara oleh kerana ada undang-undang yang berkaitan yang perlu diubah, berkemungkinan untuk mempercepatkan lagi pengambilan graduan yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat.

Dato' Alias bin Md. Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya sama ada skim yang satu ketika dahulu yang dilancarkan oleh kementerian untuk menarik doktor-doktor swasta bekerja sambilan dengan kerajaan, terutama bagi doktor-doktor pakar sama ada telah mencapai kejayaan sepenuhnya ataupun tidak. Sebab saya dapat tahu banyak doktor-doktor yang berkenaan bersungut bahawa bayaran imbuhan yang diberikan tidak setimpal dengan perkhidmatan mereka, dan kalau ini benar, sama ada kementerian bercadang untuk mengkaji balik bayaran yang diberikan kepada doktor-doktor berkenaan?

Setakat ini pihak polis bersepadu dengan Jabatan Imigresen telah berjaya untuk menahan dalam "Ops Nyah" yang pernah kita timbul beberapa kali dari tahun 1992 sehingga sekarang seramai 113,602 orang pendatang tanpa izin atau pekerja asing yang melanggar syarat-syarat telah ditahan dan 47,000 daripada mereka itu telah pun diusir. Yang lain-lain selepas siasat kalau tidak ada apa-apa bukti yang menunjukkan mereka telah melakukan apa-apa kesalahan, mereka dibebaskan dan diawasi selanjutnya. Pihak berkuasa sentiasa ambil berat terhadap sesiapa sahaja yang berada di dalam negara ini.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ucap terima kasih kepada Setiausaha Parlimen di atas jawapan tadi. Apakah tindakan yang telah diambil oleh pihak kementerian kepada 200 orang buruh Bangladesh yang telah melakukan rusuhan yang sekali gus telah mengancam penduduk tempatan termasuk menakutkan mereka.

Yang keduanya, walaupun pihak kementerian mungkin menafikannya tetapi ini yang kita dengar. Sebagai Wakil Rakyat kita selalu dengar berita-berita yang macam ini bahawa dia ada macam Kelab Bangladesh, Kelab Indonesia dan sebagainya; dan kelab ini sudah jadi macam gangster. Makna kata saya kalau disuruh masuk ke kawasan yang ada pendatang asing ini di waktu malam, saya tidak berani. Macam dulu kita berani. Jadi, apakah kerajaan bercadang untuk berbuat sesuatu memisahkan mereka supaya tidak berada dalam bentuk kelompok yang boleh menjadikan mereka satu kumpulan yang boleh membahayakan masyarakat.

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, semua pekerja asing yang diberi permit kerja dan dilulus untuk masuk ke negara kita ini untuk bekerja tertakluk kepada beberapa syarat. Salah satu syarat

utama yang tidak boleh kita tolak ansur ialah mereka ini tidak boleh terlibat dalam sebarang kegiatan politik atau kegiatan kesatuan sekerja ataupun menubuhkan apa-apa kelab yang melakukan kegiatan seperti mana yang telah pun diterangkan oleh Yang Berhormat daripada Arau. Jadi sekiranya ada terdapat mana-mana satu kumpulan telah cuba tubuhkan kelab, pasti kelab itu tidak sah sebab dia tidak boleh dapat kelulusan. Sekiranya kegiatan ini dilaporkan kepada pihak polis dan imigresen, pihak polis dan imigresen akan ambil tindakan untuk menyiasat dan memastikan mereka itu mematuhi syarat-syarat ini.

Mengenai 200 orang pekerja Bangladesh sehingga dikatakan timbulkan rusuhan, saya rasa pihak berkuasa telah pun menyiasat perkara ini tetapi saya belum dapat apa-apa maklum balas mengenai perkara ini.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Tuan Haji Hamzah bin Haji Mohamed Zain.

(Soalan No. 2 — Y.B. Tuan Haji Hamzah bin Haji Mohamed Zain tidak hadir).

PILI BOMBA — JUMLAH KEROSAKAN DAN PERUNTUKAN MEMBAIKI

3. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) jumlah bilangan pili-pili bomba yang didapati rosak dan perlu digantikan di setiap negeri mengikut pecahan negeri dan apakah langkah-langkah yang sedang diambil oleh kementerianannya untuk mengatasi

masalah ini dan nyatakan jumlah peruntukan yang diberikan kepada setiap negeri untuk menyelenggarakan dan membaiki pili-pili bomba bagi tahun 1993, 1994 dan 1995; dan

- (b) bilakah projek pembinaan balai bomba baru Bukit Mertajam akan dimulakan dan bilakah ia akan dijangka siap.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Dari 135,473 pili bomba yang kini terdapat di seluruh negara, pada tahun 1993 sebanyak 1,605 didapati rosak dan pada tahun 1994 sebanyak 2,142.

Saya tidak bercadang untuk membaca angka-angka bagi setiap negeri kerana ini akan memakan masa panjang Dewan ini. Setiap jabatan perkhidmatan bomba peringkat negeri diberi peruntukan tahunan RM50,000 penyelenggaraan pili bomba.

Pihak jabatan mengadakan pemeriksaan berjadual sebanyak dua kali setahun untuk setiap pili bomba. Orang awam boleh membantu memelihara pili bomba supaya berada dalam keadaan yang baik. Mereka boleh menyertai Skim Teman Pili Bomba atau dikenali sebagai Anak-angkat Pili Bomba. Orang awam juga boleh membantu secara tidak menyalahgunakan pili bomba.

- (b) Pembinaan Balai Bomba Bukit Mertajam tidak termasuk di dalam pembinaan 77 buah balai bomba

baru yang mana 23 telah pun siap, 31 di dalam pembinaan, 8 di dalam penilaian tender dan 15 dalam proses tender dan lain-lain. Pada masa ini kawasan Bukit Mertajam mendapat perkhidmatan bomba yang sedia ada di dalam kategori dua petak dengan jentera bertangki dengan anggota 21 orang.

Pembinaan balai bomba baru bagi Bukit Mertajam adalah dicadangkan bagi pertimbangan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh. Ini bergantung kepada perolehan tapak dan peruntukan kewangan yang akan diperolehi kelak. Selalunya pembangunan sebuah balai bomba memakan masa sekurang-kurangnya 18 bulan bergantung kepada keupayaan kontraktor berkenaan.

Tuan Jawah anak Gerang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Berkenaan dengan kebakaran di bandar, kita ada balai bomba bagi menjaga kebakaran daripada merebak. Saya ingin bertanya di sini walaupun terkeluar sedikit, sama ada kerajaan mempunyai rancangan untuk membeli alat-alat pemadam api kepada tempat-tempat kecil di luar bandar seperti di rumah-rumah panjang supaya kebakaran yang banyak berlaku di rumah panjang dapat dielakkan, dan adakah supaya kerajaan mempunyai rancangan untuk memberi bantuan kepada tempat-tempat di luar-luar bandar untuk alat-alat pemadam api?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, sememangnya kerajaan khususnya Jabatan Bomba menggalakkan pengwujudan bomba-bomba sukarela. Setakat ini bomba sukarela menjelang tahun 1994 kita telah mempunyai 190 pasukan bomba sukarela dan ahlinya terdiri daripada 6,481 orang

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat : Dato' Haji Abdul Rahman bin Haji Ali,
D.P.M.T., A.M.N., P.J.K., A.M.S., S.M.T., A.S.D.K.

Pemangku Ketua Penolong Setiausaha : Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha Kanan : Zamani bin Haji Sulaiman.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penolong Penyunting : Hajah Shamsiah binti Mohd. Yusop.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Haji Suhor bin Husin.
Mohd. Saleh bin Mohd. Yusop.
Supiah binti Dewak.
Ismail bin Haji Hassan.
Hajah Kelsom binti Ghazali.
Mohamed bin Osman.
Norishah binti Mohd. Thani.
Zaharah binti Naim.
Su Soon Chuan.
Norwahidah binti Azizi.
Rozita binti Abd. Samad.
Jainah binti Sakimin.
Ahmad Kamal bin Mohd. Yusop.

BENTARA MESYUARAT

Lt. Kol. (B) Haji Rahimuddin bin Abdul Mutalib

Pemuda UMNO, Datuk Nazri telah mengecam pengurusan FELDA yang dianggap tidak memihak kepada para peserta dan mungkin satu contoh ialah di FELDA Taib Andak di Kulai? Saya tidak tahu sama ada Yang Berhormat pernah pergi melawat kawasan FELDA tersebut. Kalau ada, harap boleh mendalami masalah yang dihadapi oleh mereka yang tidak diatasi atau diselesaikan oleh pihak FELDA dan pihak kementerian sungguhpun banyak aduan telah dibuat.

Yang kedua, adakah pihak kementerian, kalau semua baik belaka, untuk memperbetulkan persepsi oleh Kerajaan Negeri Johor dan juga Pemuda UMNO, adakah satu kenyataan atau satu kertas akan dikeluarkan oleh pihak FELDA supaya pandangan dalam kerajaan sendiri yang tidak memihak kepada FELDA boleh diperbetulkan? Kalau tidak, ini hanya mengesahkan bahawa ada sesuatu yang tidak kena pada tempatnya.

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, saya telah membuat kerja FELDA ini sejak tahun 1978 waktu saya jadi Setiausaha Politik kepada Menteri Kemajuan Tanah. *(Disampuk)* Penjelasanlah itu. *(Ketawa)*

Yang keduanya, dan ini bukan sahaja FELDA Taib Andak. Rata dah FELDA ini saya rayau. "Rayau" tau, "rayau?" *(Ketawa)*

Seorang Ahli DAP: Pergi rolling.

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Rolling apa pula, pergi lawat tengok buat kerjalah. *(Ketawa)* So, soal itu tidak timbullah. Jadi, yang saya hendak jelaskan kepada Yang Berhormat ini, saya tidak pernah kata semua keadaan dalam FELDA ini baik-baik belaka. Saya mengakui, kerajaan mengakui, ada

masalah yang belum selesai. Jadi, kerja kita ialah untuk cari jalan untuk hendak menyelesaikan masalah inilah Lim! *(Ketawa)*

Untuk pengetahuan Yang Berhormat juga, macam Pemangku Ketua Pemuda, dia tidak ada kecam FELDA. Dia cuma memberikan pandangan dan

Tuan Lim Kit Siang: *(Menyampuk)*

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Siapa hendak puji saya, tidak payah puji, Lim. *(Ketawa)* Tidak payah puji. You see, everybody . . . Semua pun boleh memberi pandangan, tidak ada hal dan kita terima dengan baik dan kita teliti apa juga teguran. You hendak kritik pun boleh kritik, kita boleh terima dan mana yang munasabah, kita boleh baca, kita boleh selam, tengok dan kita cuba cari jalan untuk selesaikan. Itu sahaja. Masalahnya sekarang, Ketua Pembangkang Yang Berhormat Ini pakai topi apa pula ini? Tidak boleh pakai topi macam ini.

Tuan Lim Kit Siang: *(Bangun)* *(Menyampuk)*

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Sudah dapat kebenaran. Okaylah, okaylah Sudahlah tu. *(Ketawa)*

Tuan Lim Guan Eng: Ini sendiri cari fasal.

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Jadi, saya kata tadi, kita tidak ada masalah. Kita sentiasa terima apa juga pandangan dan teguran untuk kebaikan semua orang. Yang exploitkan Akta ini biasanya inilah muka-muka ini semua daripada situ sampai situ. Yang dok mengatakan yang FELDA ini semua tidak betul, ini sahajalah.

**GURU — KEPERLUAN/
KEKURANGAN SELURUH
NEGARA**

12. Dr. Nawawi bin Mat Awim minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) jumlah guru yang diperlukan sekarang bagi seluruh negara dan jumlah guru yang berkhidmat sekarang;
- (b) jumlah guru yang diperlukan jika dilaksanakan sistem persekolahan satu sesi sahaja sehari;
- (c) apakah sebab-sebab kekurangan berlaku; dan
- (d) apakah tindakan yang diambil untuk memenuhi keperluan tenaga pengajar bagi sistem pendidikan negara.

Dr. Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua: untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

- (a) Jumlah guru yang diperlukan pada Ogos 1994 bagi seluruh negara ialah 229,139 orang. Bilangan guru terlatih yang berkhidmat sekarang ialah 217,817 orang manakala kekosongan yang ada diisi oleh guru-guru sandaran tanpa latihan ialah seramai 11,322 orang;
- (b) jumlah guru yang diperlukan sentiasa bertambah berdasarkan pertambahan murid dan adanya guru-guru yang bersara awal atas pilihan sendiri sama ada dilaksanakan sistem persekolahan satu sesi atau tidak; dan
- (c) kekurangan guru berlaku kerana keperluan guru melebihi stok guru yang sedia ada dan pengeluaran guru yang terhad daripada pusat-pusat latihan. Bilangan stok guru yang sedia ada tidak dapat di-

tentukan dengan tepat kerana faktor-faktor luar jangka antaranya seperti bersara awal atau perletakan jawatan. Untuk makluman Yang Berhormat, kekurangan ini sentiasa ditampung dengan guru-guru sandaran.

- (d) Kementerian Pendidikan telah menjalankan tindakan melalui Pelan Tindakan Mengatasi Kekurangan Guru iaitu berusaha untuk melatih lebih ramai lagi guru.

Tuan Ahmad Shukri bin Haji Hassan: Mengikut angka yang diberikan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi bahawa kita memang banyak guru dan bukannya kekurangan guru. Kalaupun ada kekurangan, hanya sedikit sahaja. Tetapi yang menjadi masalahnya ialah agihan penempatan guru-guru di antara sekolah-sekolah bandar dan sekolah-sekolah di luar bandar. Sering kita dapati bahawa guru-guru di sekolah-sekolah luar bandar tidak mencukupi khususnya guru-guru bahasa Inggeris. Adakah kementerian akan mengatasi masalah ini dengan memberi penempatan yang sewajarnya, agihan yang saksama di antara guru-guru sekolah di bandar dan di luar bandar?

Soalan kedua, adakah kerajaan bercadang untuk memberi dorongan yang lebih kepada mereka yang mengajar di luar bandar misalnya, mungkin dari segi markah penilaian atau hardship allowance ataupun markah semasa penilaian iaitu diberikan kelebihan kepada keadaan kerja dalam hazard, dengan izin, iaitu dalam suasana serba kekurangan?

Dr. Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Machang, memang kita tidak menafikan bahawa masalah kekurangan guru yang dilatih ini dirasai kesannya, khususnya di kawasan sekolah

mulai Januari hingga Julai tahun ini. Talian Teledera yang telah ditubuhkan dengan anjuran Syarikat Telekom Malaysia pada 19hb. Disember, 1990 telah membolehkan Jabatan Kebajikan Masyarakat menerima aduan orang ramai mengenai kejadian anak-anak yang teraniaya.

Sambutan masyarakat terhadap talian teledera adalah menggalakkan. Sepanjang tempoh 19 Disember, 1990 sehingga 31 Julai tahun ini sebanyak 2,064 aduan diterima. Daripada jumlah ini sebanyak 1,494 kes telah disiasat dan didapati hanya 93 kes yang dikenalpasti kes deraan yang sebenar.

Saya berterima kasih ke atas cadangan Yang Berhormat untuk membanyakkan lagi iklan dan artikel mengenai kesedaran terhadap penderaan kanak-kanak. Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat dengan kerjasama agensi-agensi korporat serta pertubuhan bukan kerajaan mengadakan iklan dari masa kesemasa dan akan terus merancang untuk menjalankan kempen kesedaran seumpama ini.

Tuan George Sangkin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen di dalam analisa kementerian, apakah sebab-sebab atau faktor-faktor utama yang menyebabkan berlakunya penderaan serupa ini seperti penganiayaan kanak-kanak dan sebagainya?

Tuan Yong Khoo Seng: Tuan Yang di-Pertua, sepatutnya sebagai manusia kita harus menyayangi anak-anak kita, malangnya sikap manusia ada berbagai-bagai. Barangkali antara sebab-sebabnya ialah krisis keluarga, tekanan hidup keluarga atau ibu bapa, judi atau kaki botol. Ini banyak sebab, tetapi untuk mengatasi masalah ini kita telah pun bukan sahaja mengadakan kemudahan seperti talian teledera tetapi kita juga telah menggubal

satu Akta dalam tahun 1991 di mana diluluskan oleh Dewan yang mulia ini untuk mengatasi masalah-masalah mengenai penderaan kanak-kanak dan kita telah pun menggiatkan kempen kita mengenai pendidikan awam supaya mereka sedar apa yang mereka buat kepada anak-anak mereka, seperti mendera anak-anak adalah satu kesalahan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Datuk Nurnikman bin Abdullah.

(Soalan No. 10 — Y.B. Datuk Nurnikman bin Abdullah tidak hadir)

PENEROKA FELDA — BILANGAN KES PENYINGKIRAN

11. Tuan Haji Abdul Hamid bin Haji Abdul Rahman minta Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi menyatakan:

- (a) bilangan kes peneroka yang disingkir dari rancangan FELDA dan punca penyingkiran tersebut;
- (b) status tanah peneroka yang disingkir dari segi pemilikan tanah, sama ada mereka berhak ke atas tanah tersebut atau tanah tersebut akan diambil balik oleh FELDA;
- (c) dakwaan yang menyatakan FELDA bersikap tamak dan punca kenyataan tersebut dikeluarkan.

Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi (Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) bilangan kes peneroka yang disingkir dari Rancangan FELDA setakat ini ialah seramai 685 orang. Peneroka boleh disingkir dari rancangan apabila ia atau mana-mana ahli keluarganya melanggar atau memungkir

mana-mana syarat penempatan seperti tidak mengerjakan kebun sehingga keadaan tidak terkawal atau melakukan perkara yang boleh menjejaskan pembangunan rancangan dan masyarakat, seperti terlibat dengan kegiatan jenayah atau penyalahgunaan dadah. Walau bagaimanapun, tindakan ini hanya diambil setelah segala usaha untuk memperbaiki peneroka berkenaan gagal.

Untuk makluman Yang Berhormat daripada 685 peneroka FELDA yang disingkirkan itu, seramai 227 peneroka telah diterima semula selepas rayuan mereka dipertimbangkan, baki 458 lot yang kosong telah diisi semula dengan 319 peneroka.

- (b) Peneroka yang disingkir tidak lagi berhak ke atas tanah yang diambil balik darinya. Dari segi status tanah tersebut adalah tanah kerajaan dan akan terus diuruskan oleh FELDA selagi ianya diberi tanggungjawab oleh Kerajaan Negeri sebagai pihak berkuasa pembangunan seperti mana yang diperuntukkan di bawah Akta Tanah (Kawasan Penempatan Berkelompok) 1960.
- (c) Kementerian ini telah berbincang dengan pihak-pihak yang berkenaan dan didapati dakwaan ini tidak benar.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Pertama, baru-baru ini terbongkar, bukan oleh pihak Pembangkang tetapi oleh Menteri Besar Johor dan Menteri Besar Pahang di mana di dapati beribu-ribu ekar tanah dibuka oleh FELDA dengan tidak ketidaktahuan FELDA ataupun peneroka. Saya ingin tahu berapa luas tanah-tanah yang dikenakan itu dan apakah tindakan diambil terhadap FELDA oleh kerana perbuatan itu?

Kedua, saya ingin tahu apakah hak peneroka di tiap-tiap ladang FELDA untuk kawalselia dan meneliti akaun dan perbelanjaan FELDA supaya di tiap-tiap ladang FELDA ada sebanyak sedikit demokrasi?

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd.

Yunus: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya, perkara yang disebutkan oleh Yang Berhormat itu adalah tidak benar kerana apa yang diperkatakan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar Pahang adalah soal lain. Setiap tanah yang dibuka oleh FELDA adalah tanah-tanah yang diberikan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan dan tanah-tanah itulah yang dimajukan. Tidak timbul langsung soal FELDA memajukan tanah-tanah tanpa pengetahuan Kerajaan-kerajaan Negeri.

Keduanya, semua akaun-akaun peneroka ini diberi kepada peneroka setiap 6 bulan sekali dan keduanya kita mempunyai jentera daripada peringkat bawah sampai ke peringkat atas melalui Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan sehinggalah kepada peringkat pusat iaitu Jawatankuasa Pembangunan Peneroka.

Jadi, di setiap peringkat, begitu juga di peringkat kawasan, ia ada gabungan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan. Jadi, semua perkara itu, khususnya berkaitan dengan kedudukan kewangan, penglibatan dan hak-hak peneroka dibaca di semua peringkat dan dimaklumkan balik oleh pemimpin-pemimpin peneroka kepada rancangan masing-masing melalui jentera-jentera yang saya katakan tadi.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri, kalaulah semua yang dinyatakan oleh beliau iaitu keadaan dalam FELDA adalah baik-baik belaka, mengapa pula Pemangku Ketua

4. Skim Pinjaman Mudah Meningkatkan Kualiti dan Produktiviti IKS Bumiputera; dan
5. Pembangunan Tapak Perindustrian IKS.

Tuan Yang di-Pertua, menyedari akan kekurangan dan masalah yang sering kali dihadapi oleh pengusaha-pengusaha IKS bagi mendapatkan tapak-tapak yang sesuai untuk operasi perkilangan mereka, kerajaan khususnya MITI telah melaksanakan Program Pembangunan Kawasan Perindustrian IKS. Tujuan program ini adalah untuk membangunkan kawasan perindustrian yang khusus untuk IKS dan kawasan perindustrian tersebut adalah lengkap dengan bangunan kilang, kemudahan infrastruktur dan lain-lain kemudahan guna sama untuk keperluan IKS. Dalam pelaksanaan program ini, MITI telah mendapatkan kerjasama dari Kerajaan-kerajaan Negeri untuk mengenal pasti dan mengkhaskan kawasan tertentu yang perlu dimajukan. Sehingga kini kawasan seluas 108 hektar telah dan sedang dimajukan dengan melibatkan pembinaan 488 unit bangunan kilang manakala kawasan seluas 215 hektar lagi adalah dalam perancangan untuk dibangunkan dan dijangka akan menampung pembinaan 1,044 unit kilang.

Kawasan-kawasan perindustrian untuk IKS ini adalah dimajukan oleh Malaysian Industrial Estate Sdn. Bhd. (MIEL) iaitu anak syarikat Malaysian Industrial Development Finance Berhad, sebuah agensi di bawah MITI. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam, Kerajaan Persekutuan melalui MITI ada menyediakan peruntukan kewangan sebanyak RM54.9 juta untuk kemudahan infrastruktur bagi memajukan tapak-tapak kilang perindustrian IKS itu.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat menerangkan 108 hektar dan

215 hektar tanah yang disebutkan tadi di mana kawasannya, di Selangor ataupun di Kuala Lumpur ataupun di Johor?

Dan adakah Yang Berhormat sedar bahawa walaupun banyak penerangan, seminar dan siaran melalui TV dan radio, saya pun pernah mendengar kenyataan 'Madam Rapid Fire' di TV dan sebagainya, tetapi adakah Yang Berhormat sedar bahawa setakat ini pengusaha-pengusaha kecil yang menyertai tabung-tabung tersebut tidak begitu banyak. Kalau boleh, memberi satu angka yang kasar kepada saya mengenai lima tabung itu dan adakah Yang Berhormat sedar di Jinjang misalnya ada kira-kira 600 kilang dan kedai haram yang menghadapi masalah tempat, masalah geran dan sebagainya sehingga pihak MCA menggunakan hal ini memberhentikan pemerosesan geran di Jinjang selama lima tahun. Dan kemudian MCA juga menggunakan ini untuk tunjuk perasaan dan sebagainya, adakah Yang Berhormat sanggup membuat siasatan ke atas MCA dan parti-parti yang lain yang menggunakan masalah IKS ini.

Datuk S. S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, 108 dan 215 hektar yang sedang dibangunkan oleh kementerian melalui agensi-agensinya ialah di seluruh negara kita dan meliputi juga kawasan Kepong dan juga kawasan-kawasan di Sabah dan Sarawak.

Di atas siaran dan juga iklan-iklan yang sedang dikeluarkan, saya rasa Ahli Yang Berhormat dari Kepong bersetuju ini amat efektif untuk menyebarkan apa yang sedang dibangunkan oleh kerajaan kita. Seterusnya di atas tabung yang telah disediakan untuk membantu IKS, saya boleh katakan tabung ini amat sesuai dan banyak subkontraktor-subkontraktor dan juga vendor-vendor dan pihak-pihak yang sedang membangunkan kilang-kilang telah menggunakan tabung yang disediakan oleh kementerian kita.

Dari segi apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong berkenaan dengan MCA dan sebagainya, saya berharaplah pihak DAP jangan main politik di atas perkara ini untuk membantu pihak kilang-kilang haram. Oleh kerana kita daripada kerajaan khususnya MITI memang sedar apa yang sedang dihadapi oleh pihak kilang-kilang haram ini. Janganlah main politik di sini.

Tuan Lim Hock Seng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sedarkah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen bahawa beberapa tahun kebelakangan ini pihak kerajaan tempatan telah menjalankan tindakan yang keras terhadap pengusaha-pengusaha IKS yang disebutkan haram itu dan pemaju-pemaju pembinaan telah mengambil kesempatan ini dengan membina kilang-kilang ringan, tetapi harganya dijual sangat mahal seperti 30 x 70 sebuah kilang dijual sehingga RM300,000 hingga RM400,000. Ini membebankan pengusaha-pengusaha IKS.

Saya hendak bertanya bolehkah Kerajaan Pusat mengarahkan Kerajaan Negeri masing-masing supaya memperuntukkan tapak atau tanah sahaja dengan harga kos kepada pengusaha-pengusaha IKS untuk membina kilang mereka masing-masing dengan kesesuaian pakaiannya?

Tuan S. S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, memang kita menyedari masalah-masalah yang dihadapi oleh kilang-kilang haram dengan tindakan-tindakan yang sedang diambil oleh pihak kerajaan tempatan dan sepertinya, tetapi Yang Berhormat juga harus sedar, jika kita memperluaskan lagi kilang-kilang haram di kawasan-kawasan yang didiami oleh pihak-pihak warganegara kita, ini bukanlah satu keadaan yang boleh dialu-alukan oleh negara dan juga lain-lain pihak.

Oleh yang demikian, tindakan harus diambil oleh kilang-kilang haram yang telah pun ditetapkan berhampiran dengan tempat-tempat yang didiami oleh warga-negara kita. Tetapi, seperti apa yang telah dikatakan oleh Yang Berhormat, berkaitan dengan harga kilang-kilang yang sedang disediakan oleh pihak pemaju dan pihak kerajaan negeri-negeri dan sepertinya, kita menyedari dan kita sedang menyeru dan juga merayu kepada pihak yang berkenaan untuk menetapkan satu harga yang berpatutan kepada pihak kilang-kilang haram agar mereka dapat membeli kilang-kilang yang telah disediakan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri dan juga pemaju-pemaju.

Memang kita sedar dan MITI sedang berunding dengan pihak Kerajaan Negeri untuk membuka lebih kawasan-kawasan industri untuk IKS dan dijual kepada pihak-pihak IKS dengan harga yang berpatutan.

PENDERAAN KANAK-KANAK — JUMLAH KES

9. Tuan Saidin bin Adam minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menjelaskan berapakah kes penganiayaan kanak-kanak yang berlaku sejak Januari hingga September tahun ini. Apakah talian teledera berjaya mengatasi masalah ini. Jika ya, sebanyak berapa banyak kes yang telah diselesaikan. Apakah sambutan masyarakat terhadapnya. Minta supaya kementerian memperbanyakkan iklan dan artikel mengenai kesedaran terhadap penderaan kanak-kanak.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat (Tuan Yong Khoon Seng): Tuan Yang di-Pertua, perangkaan Jabatan Kebajikan Masyarakat menunjukkan sebanyak 432 kes penderaan dilaporkan

Mengenai pasar Wakaf Baru yang terbengkalai, ini adalah tanggungjawab Kerajaan Negeri dan Majlis Daerah Tumpat sendiri. Kementerian telah pun memberikan peruntukan sebanyak RM400,000 maksimum. Ini lebih daripada peruntukan yang kita berikan untuk projek pasar di banyak daerah-daerah lain iaitu sebanyak RM300,000. Di Kelantan kita beri untuk pasar Wakaf Baru ini RM400,000 — lebih RM100,000. Ini pun tidak cukup. Jadi, bukanlah tanggungjawab Kementerian lagi. Tetapi kita ini, Kerajaan Barisan Nasional, kita ada perikemanusiaan. Jadi, dalam hal ini pun, dalam caci-cerca Yang Berhormat masih lagi kita bertimbangrasa. Setiausaha Pejabat Pengarah Pembangunan Persekutuan sedang berunding dengan Kerajaan Negeri dan Majlis Daerah Tumpat untuk membantu menyelesaikan masalah ini. Jadi, Yang Berhormat patut berterima kasihlah kepada kita, bukan mencaci.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Pasir Pinji dan Ipoh pula membangkitkan masalah projek terbengkalai. Saya ingin memaklumkan dalam Dewan yang mulia ini iaitu peranan Kementerian dalam menyelesaikan projek terbengkalai ini ialah sebagai fasilitator sahaja iaitu untuk mempertemukan dan membawa ke meja perundingan pihak-pihak yang terlibat secara terus (direct) iaitu pembeli dan pemaju. Pihak Kementerian ialah pihak ketiga (third party) dan tidak terlibat secara langsung. Peranan Kementerian ialah mengusahakan supaya persefahaman dan tolak ansur wujud di antara pemaju dan pembeli untuk menyelesaikan masalah mereka. Kementerian hanya boleh bertindak sekiranya wujud penyelewengan oleh pihak pemaju dan Kementerian akan bertindak dengan penuh tanggungjawab termasuklah menolak pada masa akan datang permohonan untuk mendapat lesen pemaju dan lesen iklan oleh pemaju-pemaju yang telah disenaraihitamkan.

Sebab itulah, Kementerian telah meminda Akta Pemaju Perumahan baru-baru ini dengan memperketatkan undang-undang dan peruntukan undang-undang pemaju perumahan dan iklan seperti memberi kuasa kepada pihak berkuasa tempatan masuk ke satu-satu projek perumahan, mengarahkan pembetulan ataupun mengarahkan berhenti kerja kepada pemaju jika ada kelemahan ataupun penyelewengan. Begitu juga dengan memperkenalkan akaun perumahan dan laporan berkala oleh pemaju.

Kementerian memperketatkan keperluan memohon lesen oleh pengarah-pengarah dengan mengkehendaki latar belakang setiap ahli lembaga pengarah syarikat untuk menentukan setiap pengarah tidak terlibat dengan projek terbengkalai yang telah disenaraihitamkan kerana pemaju yang disenaraihitamkan tidak akan diberi lesen pemaju atau permit iklan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Pasir Pinji, projek Bercham Jaya ini telah digulung dan diletak di bawah pengawal, penerima atau liquidator. Pejabat Pemegang Harta juga terlibat dan beberapa pihak lain seperti PKNP juga terlibat. Yang Berhormat, masalah ini rumit dan memakan masa yang panjang. Semua orang tahu, kalau melibatkan liquidator dan pemegang harta, penyelesaiannya memang susah dan memakan masa. Jadi, Yang Berhormat kena faham dan tidak adillah kalau Yang Berhormat mengatakan Kementerian tidak peka dan tidak mengambil berat. Kalau tindakan mahkamah pun diambil oleh pembeli, ini pun tidak dapat diselesaikan dengan segera. Walaupun begitu, Kementerian masih lagi berusaha untuk menyelesaikan masalah ini dengan meminta Kerajaan Negeri dan Perbadanan Kemajuan Negeri Perak mengambil inisiatif utama untuk menyelesaikan masalah ini.

Mengenai perlantikan ahli-ahli majlis, ia mengikut peraturan seksyen 10

Tuan Kerk Kim Hock: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, dia bangun hendak minta jalan.

Tuan Kerk Kim Hock: Tuan Pengerusi, saya ingin bertanya Timbalan Menteri, bagaimana dengan permintaan saya supaya satu mesyuarat melibatkan semua pihak diadakan?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Pengerusi, mengenai perlantikan ahli-ahli majlis, perlantikan mengikut peraturan seksyen 10 Akta 171 dan kalau menyalahi undang-undang, siapa-siapa yang tidak berpuas hati boleh mengambil tindakan mahkamah. Tetapi jelas kriteria yang digariskan ialah mengikut keperluan undang-undang dan kebiasaan yang dibuat.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tidak semestinyalah orang yang lulus universiti itu pandai dan boleh bekerja. Ada juga orang yang tidak kelulusan engineer, buat betul kereta bahkan buat kereta pun boleh. Ada juga yang berjaya dalam perniagaan tidak pernah pun pergi universiti. Ada yang tidak pandai baca pun, tidak pandai menulis pun menjadi millionaire. Jadi, tidak bermaknalah orang yang tidak lulus universiti, tidak layak menjadi ahli majlis. Walaupun begitu, kita memang menggalakkan majlis-majlis daerah tempatan untuk memberi kursus kepada ahli-ahli majlis dan latihan supaya mereka cekap dan mahir dalam selok-belok perjalanan dan pentadbiran pihak berkuasa tempatan.

Untuk makluman Yang Berhormat, perjalanan Majlis Bandaraya Ipoh adalah baik dan pembangunan yang berjalan sekarang ini, di samping cadangan-cadangan pembangunan kawasan

perumahan dan perindustrian yang begitu pesat sekali dalam kawasan Bandaraya Ipoh, saya jangka dapat menambah hasil yang besar kepada bandar raya tersebut.

Tuan Kerk Kim Hock: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, Pasir Pinji bangun.

Tuan Kerk Kim Hock: Saya tidak berkata bahawa sesiapa yang tidak berkelulusan universiti tidak boleh dilantik sebagai ahli-ahli majlis. Saya kata ada orang yang tidak berupaya, langsung tidak faham Bahasa Malaysia dan tidak boleh mengikuti prosiding mesyuarat itu dilantik. Saya juga ada berkata dalam ucapan saya bahawa apakah sebabnya hampir semua jawatan ahli-ahli majlis diberi kepada pemimpin komponen Barisan Nasional? Itu sahaja dan saya tidak pertikaikan yang lain.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Pengerusi, kebetulan Ahli Yang Berhormat menerima apa yang saya sebutkan. Walaupun begitu, ahli-ahli yang dipilih yang terdiri daripada ahli MCA, kebetulan mereka layak. Jadi, kalau layak apa hendak pilih orang DAP kalau orang MCA ada. Kalau DAP memerintah pun tentu dia pilih orang DAP, takkan hendak pilih orang MCA, bukan? Itu memang biasalah.

(Tuan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Di Kelantan pun, dia pilih ahli majlis daerah orang PAS dan orang semangat 46. Tidak ada pilih orang UMNO. Jadi, biasalah — perkara yang biasa. Tetapi yang penting layak. Jadi, tidak boleh Yang Berhormat kata dia tidak layak. Kalau tidak boleh bercakap, tetapi kepala dia boleh bercakap, itu lebih baik.

Untuk menjawab Usul Yang Berhormat, Ahli Yang Berhormat saya telah menerima satu pemberitahu Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18 (1) daripada Ahli Yang Berhormat Ahli Parlimen dari kawasan Tanjong pada 24hb. November 1994, jam 7.35 pagi ini. Teks Usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi. Bagi membolehkan perkara ini ditimbang oleh Majlis Mesyuarat hari ini, saya sebagai Yang di-Pertua hendaklah berpuas hati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat. Syarat yang pertama ialah bahawa perkara itu tertentu. Syarat yang kedua ialah perkara itu bagi kepentingan orang ramai dan syarat yang ketiga ialah berkehendak disegerakan.

Saya telah meneliti perkara ini dan saya dapati bahawa perkara ini tertentu dan bagi kepentingan orang ramai. Walau bagaimanapun, pada fikiran saya perkara ini tidak perlu disegerakan. Perkara pengambilan tanah untuk pembangunan Bandar Seremban ini telah diputuskan oleh Kerajaan Negeri Sembilan pada 15hb. September, 1993. Selepas itu proses pengambilan tanah mengikut undang-undang telah dijalankan. Ada tuan-tuan tanah yang telah menerima cek pampasan. Ada yang menerima pampasan itu dengan bantahan dan mereka ini berhak menuntut di mahkamah untuk pampasan yang lebih. Dalam pengambilan tanah untuk fasa I ada tuan-tuan tanah membuat bantahan kepada mahkamah dan keputusan mahkamah adalah sedang ditunggu.

Perkara ini tidak perlu dibahaskan di sini lebih-lebih lagi perkara ini mengenai perkara negeri. Oleh yang demikian saya menolak Usul ini. *(Tepuk) (Disampuk)*

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1995

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1995

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas "Rang Undang-undang Perbekalan 1995 dan Anggaran Pembangunan 1995 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis". *(Hari Keempat)*

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

*(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Jawatankuasa)*

Maksud B. 14, B. 15 dan B. 16 (Jadual) —

*Maksud P. 14 dan P. 16 (Anggaran
Pembangunan, 1995) —*

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan diminta sambung.

3.46 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha): Tuan Pengerusi, saya menyambung perbincangan semalam untuk menjawab perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat khususnya Ahli Yang Berhormat dari Tumpat.

Ahli Yang Berhormat membangkitkan mengenai matlamat pembinaan rumah kos rendah. Kerajaan tidak pernah membezakan jauh lagi menganaktirikan peruntukan untuk Kerajaan-kerajaan Negeri di dalam projek-projek perumahan kos rendah.

Bagi Negeri Kelantan, ini diakui sendiri oleh Yang Berhormat Pengerusi Jawatankuasa Perumahan dan Kerajaan Negeri Kelantan di dalam mesyuarat Majlis Negara Kerajaan Tempatan. Di bawah dua program Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) dan Sekim Pertapakan Khas (SPK), Kelantan telah diberikan kelulusan sebanyak 33 projek yang terdiri daripada 1,869 unit di bawah PAKR dan 1,802 unit di bawah SPK dengan jumlah keseluruhan 3,671 unit.

Tetapi seperti yang diakui sendiri oleh Pengerusi Jawatankuasa Perumahan dan Kerajaan Tempatan Negeri Kelantan, permintaan perumahan di negeri Kelantan agak lembab dan sebab itulah dalam Rancangan Malaysia Kelima, daripada sasaran yang diluluskan sebanyak 3,072 unit hanya 1,180 unit sahaja yang disediakan dan dalam Rancangan Malaysia Keenam dari sasaran 3,671 unit; setakat ini hanya 98 unit sahaja yang dapat disediakan. Ini bermakna tidak sampai 3% yang telah disediakan daripada peruntukan yang telah diluluskan sebanyak RM18,810,000. Jadi, Yang Berhormat kena salahkanlah Kerajaan Kelantan, bukan Kerajaan Pusat. Kerana kelemahan ini berpunca dari Kerajaan Negeri Kelantan sendiri.

Manakala projek perumahan rakyat termiskin, kami berasa dukacita kerana langsung tidak ada kerjasama daripada Kerajaan Kelantan. Tidak ada tawaran tanah daripada Kerajaan Negeri Kelantan untuk pembinaan rumah pangsa walaupun sambutan daripada negeri-negeri lain

begitu hangat sekali. Daripada 26,058 unit yang dipohon oleh negeri-negeri yang melibatkan RM1,005 juta, tidak satu unit pun yang datang daripada Kerajaan Negeri Kelantan. Ini membuktikan Kelantan sendiri yang tidak serius.

Mengenai pemberian rumah kos rendah yang dibangkitkan juga oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, Jerai dan Ipoh, amalan yang dibuat oleh Kerajaan-kerajaan Negeri ialah dengan menawarkan borang permohonan rumah kos rendah kepada semua orang tidak mengira kaum asalkan mereka mempunyai pendapatan di antara RM750. Ada negeri-negeri yang memberikan taraf kelayakan berbeza-beza. Negeri Johor misalnya, kelayakan ialah di antara pendapatan RM750 hingga RM1,500; Melaka dan Selangor RM750. Tetapi yang jelas tidak melebihi daripada RM1,500.

Permohonan mereka ditapis melalui borang-borang yang diterima oleh Kerajaan Negeri dan mereka ini diundi. Mana-mana yang bernasib baik melalui undi ini nama mereka akan diumumkan di kelayak ramai. Tidak ada pilih kasih, tidak ada penyelewengan kerana semua orang boleh melihat nombor siapa yang naik dan yang dapat. Kalau ahli parti Pembangkang yang dapat, kita beri tahniah kerana dia berjaya.

Jadi, tidak betul dan tidak tepat dan jahat sekali tuduhan Ahli Yang Berhormat mengatakan penyelewengan dilakukan di dalam pemberian rumah kos rendah. Oleh sebab pemilihan pemberian ini dibuat oleh Kerajaan Negeri. Kalau ada penyelewengan di negeri Kelantan, maka penyelewengan ini dibuat oleh Kerajaan Negeri Kelantan itu sendiri, bukan orang lain. Jadi, Yang Berhormat kena tanya Menteri Besar Kelantan bagaimana cara mereka mengagih-agihkan rumah kos rendah di negeri Kelantan.

Timbalan Perdana Menteri, Encik Ghafar Baba, apabila membentangkan Rang Undang-undang Pengambilan Tanah (Pindaan) 199 bahawa tidak akan berlakunya apa apa penyalahgunaan kuasa atau hak-hak sah rakyat jelata tidak akan diendahkan dalam penggunaan kuasa-kuasa pengambilan tanah disebabkan:

- (a) Apabila Kerajaan Negeri, Negeri Sembilanewartakan tujuannya untuk mengambil alih tanah swasta seluas 2,234 ekar pada 28hb. April tahun ini, tiada apa-apa pengumuman sempurna atau perundingan dibuat dengan tuan-tuan punya tanah yang terlibat oleh kerajaan berkaitan dengan projek Seremban II. Malah, penduduk Seremban tidak tahu menahu langsung tentang projek raksasa Seremban II itu dan tiada butir-butir terperinci pernah dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri, Negeri Sembilan. Juga tiada sentuhan dibuat langsung tentang projek Seremban II di dalam Pelan Struktur Seremban yang diluluskan baru-baru ini;
- (b) Para tuan punya tanah yang terlibat tidak diberi pampasan yang adil. Dalam bulan Julai lalu, kumpulan pertama seramai 44 tuan-tuan punya tanah telah dipanggil ke pejabat tanah dan diberitahu tentang tawaran pampasan purata RM27,000 hingga RM30,000 setiap ekar sungguhpun tawaran tertinggi bagi satu kes tertentu ialah RM50,000 setiap ekar. Tuan-tuan punya tanah yang terlibat diberitahu secara lisan bahawa sekiranya mereka tidak membantah pampasan berhubung dengan pengambilan tanah itu, maka kerajaan akan menambahkan quantum pampasan kepada antara RM43,000 hingga RM60,000 setiap ekar.

Namun demikian, semua tuan punya tanah yang terlibat akibat tanah mereka diambil alih telah membantah disebabkan Kerajaan Negeri tidak pernah membuat sebarang pengumuman awam mengenai projek raksasa seperti projek bandar Seremban II itu dan adalah jelas seorang pemaju swasta yang disukai akan mengaut keuntungan besar daripada projek tersebut;

- (iii) Demi kepentingan awam, Parlimen harus dengan serta-merta membetulkan ketidakadilan yang berbangkit akibat penafian secara sewenang-wenang hak Perlembagaan terhadap harta-benda rakyat Malaysia serta juga pencabulan janji suci yang diberikan oleh bekas Timbalan Perdana Menteri dalam Parlimen pada tahun 1991 bahawa tidak akan berlakunya penyalahgunaan kuasa dalam pengambilan tanah.

Tidak ada remedi Parlimen yang lebih baik untuk mencegah penyalahgunaan kuasa dalam kes-kes pengambilan tanah daripada menubuhkan sebuah Jawatankuasa Parlimen yang diketuai oleh Bekas Timbalan Perdana Menteri Tuan Ghafar bin Baba (*Tepuk*) Setuju? Oh setuju ya! Untuk memastikan bahawa kerajaan menghormati janji yang diberikan di dalam Parlimen mengenai pengambilan tanah oleh Ghafar Baba ketika beliau menjadi Timbalan Perdana Menteri dahulu;

- (iv) Jika sekiranya tiada tindakan serta-merta diambil untuk berlaku adil kepada tuan-tuan punya tanah yang terlibat akibat pengambilan tanah oleh kerajaan, maka rasa ketidakpuasan hati dan kekecewaan awam akan makin bertambah dengan menyebabkan kehilangan langsung penghormatan terhadap undang-undang oleh rakyat jelata dan demonstrasi di Seremban semalam akan diulangi di seluruh negara (*Tepuk*) dalam tempoh beberapa minggu, bulan dan tahun akan datang oleh rakyat Malaysia yang terkilan dan tidak puas hati yang menjadi mangsa sebuah undang-undang tanah yang bersifat amat wenang-wenang, tidak adil dan opresif;
- (v) Atas sebab-sebab di atas ini maka pengambilan tanah bagi Projek Seremban II telah menjadi kes ujian tentang sama ada Kerajaan Barisan Nasional akan menghormati janji Ghafar Baba bahawa tidak akan berlakunya penyalahgunaan kuasa dalam kes-kes pengambilan tanah sehingga satu penyelesaian yang memuaskan dicapai dengan tuan-tuan punya tanah yang terlibat, Jemaah Menteri harus mengeluarkan satu arahan untuk membekukan semua pembangunan berhubung dengan Projek Seremban II (*Tepuk*) dan kesemua tuan punya tanah tidak dianggap sebagai setingan-setingan haram dan dibenarkan menikmati hak harta-benda termasuk hak terhadap penanaman getah, durian dan lain-lain tanaman di atas tanah mereka”.

Sekian, terima kasih.

Sebelum Tuan Yang di-Pertua membuat satu keputusan, saya mahu membangkitkan satu point of order — 93. Point of order 93 ialah mengenai orang luar. 93 ada menyebut bahawa:

“Orang-orang luar dibenarkan hadir menyaksikan mesyuarat dalam Dewan Majlis mengikut apa-apa peraturan yang dikeluarkan oleh Tuan Yang di-Pertua dari satu masa ke satu masa.”

Di samping itu, di setiap penggal mesyuarat bermula ada satu Usul diluluskan mengarahkan polis jangan menghalang perjalanan Parlimen ini.

Apabila tetamu-tetamu saya yang melibatkan tuan-tuan punya tanah Projek Seremban II datang, mereka dihalang oleh pihak polis — OCPD Sentul Yap Ah Kau. Inilah tidak hormat Parlimen ini. (*Tepuk*) Mereka datang sebagai tetamu saya untuk mengikuti satu perkara yang begitu penting kepada mereka tentang nasib dan masa depan mereka, kenapa pihak polis mahu menghalang? (*Tepuk*) Adakah ini bererti rombongan-rombongan Barisan Nasional, konco-konco Barisan Nasional boleh masuk dalam Dewan yang mulia ini? Saya harap Tuan Yang di-Pertua boleh ambil perhatian. Terima kasih.

Tuan Lim Kit Siang: Ini Wong See Wah punya kerja. (*Ketawa*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Tentang perkara pihak-pihak tertentu yang menghalang orang ramai datang ke dalam Parlimen, itu di luar bidang kuasa Tuan Yang di-Pertua. Yang di-Pertua hanya berkuasa apabila mereka ada di dalam Dewan ini. (*Tepuk*)

di luar bandar. Satu sebabnya ialah di mana penempatan guru kita ini adalah mengikut keperluan mata pelajaran dan juga keperluan tenaga pengajar. Tetapi ada juga guru-guru yang enggan atau sudah setahun, dua terus pindah ke bandar pula.

Usaha kita sekarang ialah untuk mengatasikan pengagihan guru mengikut kawasan luar bandar dan juga guru-guru dalam bahasa Inggeris dan Matematik ini, satu usaha yang dijalankan oleh Kementerian Pendidikan sekarang selama 3 tahun yang lalu di mana guru-guru yang telah ditempatkan di luar bandar dan yang memang berasal dari luar bandar telah diberi peluang untuk meningkatkan lagi dalam bidang pendidikan atau pengajaran mata pelajaran Inggeris dan Sains ini.

Menerusi kursus-kursus dalam perkhidmatan supaya guru-guru ini dapat juga berpeluang meningkatkan lagi usaha-usaha dalam profesionalisme mereka ini dan seterusnya kita dapat juga meningkatkan lagi guru-guru yang berpengalaman di kawasan luar bandar untuk meningkatkan lagi prestasi pelajar-pelajar kita di luar bandar.

Mengenai dorongan yang lain ini, memang ada telah disediakan dalam kita menggalakkan guru-guru ini seperti perumahan yang disediakan di kawasan-kawasan di mana sekolah pedalaman dan juga di kawasan-kawasan seperti penempatan antara wilayah, kita memberi elaun perumahan dan juga termasuk kawasan-kawasan "hardship allowance".

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri cara mengatasi kekurangan guru ialah disebabkan kekurangan pusat latihan. Apakah kerajaan bercadang untuk mempertimbangkan bahawa guru-guru dilatih secara penswastaan, iaitu

mengizinkan pihak swasta mewujudkan kolej-kolej bagi melatih guru-guru dan mereka ini diterima mengajar di sekolah-sekolah kerajaan setelah memenuhi beberapa syarat dan dasar yang telah ditetapkan?

Yang kedua, saya juga ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri cara pengambilan pelajar-pelajar ke maktab latihan untuk menambah bilangan guru sekarang ini dibuat dengan cara lama di mana pelajar-pelajar memohon dan kemudian dipanggil temuduga dan sebagainya, kemudian yang dapat diberitahu dan yang tak dapat tak diberitahu, manakala bila ada pengambilan baru, pelajar-pelajar yang tak dapat menganggap permohonan mereka itu tidak dianggap berterusan, manakala mereka terpaksa membuat permohonan yang lain. Ini menimbulkan banyak kekeliruan di kalangan pemohon-pemohon untuk ke maktab perguruan. Apakah perkara ini akan dikaji dan diperbaiki sistem pengambilan pelatih-pelatih ke pusat-pusat maktab perguruan?

Dr. Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, memang ada kekeliruan di dalam pemilihan keputusan-keputusan ini kerana bukannya bergantung kepada pengurusan dalam kementerian atau Bahagian Pendidikan Guru sahaja, tetapi juga saluran-saluran kita menyampaikan maklumat-maklumat seperti keputusan-keputusan yang telah disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu.

Walau bagaimanapun, kita akan berusaha meningkatkan lagi supaya keputusan-keputusan dapat dikendalikan kepada pemohon-pemohon dengan secepat mungkin. Tetapi sebenarnya semua yang tidak dapat akan diberitahu dan yang diberitahu awal ialah mereka yang telah diterima untuk masuk ke maktab.

Cadangan Yang Berhormat untuk menswastakan latihan guru untuk sekolah kerajaan memang belum ada cadangan seperti itu kerana kerajaan masih mampu mengendalikan dan juga telah merancang dalam Rancangan Malaysia Keenam dan Ketujuh untuk menambahkan lagi maktab perguruan dan menambahkan tempat-tempat untuk kita melatih guru-guru pelatih ini.

Masa kini kita juga mengendalikan pengambilan dua kali dalam setahun untuk maktab-maktab perguruan dan ini juga telah dijalankan untuk mengatasi masalah keluaran pelatih-pelatih dari maktab perguruan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Masa untuk soal jawab sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 2, 6, 10 dan 13 hingga 26 adalah dijilid dalam buku berasingan)

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18

Pengambilan Tanah Bagi Projek Seremban II

3.35 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Tanjong): Tuan Yang di-Pertua *(Disampuk)*
Apa bising-bising ini? *(Disampuk)*

Beberapa Ahli: Boo! Boo!

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri di bawah Peraturan Mesyuarat 18 (1) untuk mengemukakan satu usul yang berbunyi:

“Bahawa Dewan ini mengizinkan Ketua Pembangkang Parlimen merangkap Ahli Parlimen Tanjong, Yang Ber-

hormat Tuan Lim Kit Siang untuk menangguhkan Majlis Mesyuarat bagi tujuan merunding satu perkara tertentu, kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan, iaitu demonstrasi 400 tuan-tuan punya tanah di luar pejabat Menteri Besar Negeri Sembilan di Seremban semalam terhadap pengambilan tanah mereka seluas 2,234 ekar secara sewenang-wenang, tidak adil dan opresif *(Tepuk)* *(Disampuk)* bagi projek Bandar Satelit Seremban II dan sebilangan tuan-tuan punya tanah pun ada di sini di public gallery sebagai tetamu saya, *(Tepuk)* disebabkan alasan-alasan berikut:

(i) Demonstrasi 400 orang tuan-tuan punya tanah di luar pejabat Menteri Besar Negeri Sembilan semalam kerana membantah pengambilan tanah mereka seluas 2,234 ekar oleh Kerajaan Negeri bagi projek Bandar Satelit Seremban II merupakan manifestasi terbaru awam akan kemarahan popular orang awam terhadap pengambilan tanah swasta oleh kerajaan secara sewenang-wenang, tidak adil *(Disampuk)* dan opresif, bukan bagi tujuan awam, tetapi untuk pembangunan bagi keuntungan syarikat-syarikat swasta dan individu-individu seperti berlaku dalam pengambilan tanah di Pantai Kundor, Pantai Tanah Merah, Kampung Baru Ayer Salak, Kuala Sungai Baru dan Paya Mengkuang di Melaka, Batu Kawan di Pulau Pinang dan di Kedah bagi projek Taman Antara-bangsa Jerai yang kemudiannya dibatalkan;

(ii) Cadangan pengambilan tanah seluas 2,234 ekar di Rasah, Mambau dan di Labu di Negeri Sembilan merupakan pencabulan janji suci yang diberikan oleh bekas

Aktiviti-aktiviti dalam bentuk persatuan ataupun dalam bentuk institusi persekolahan, institusi pekerjaan dan lain-lain lagi dibuat dalam bentuk yang berbeza di antara mereka. Namun dengan memperkenalkan gaya hidup Rakan Muda ke arah mengemblengkan tenaga generasi muda untuk memantapkan perkembangan mereka akan menjadi generasi yang lebih berguna, amat dialu-alukan dan disokong tanpa berbelah bahagi.

Perkara tersebut, saya cadangkan supaya had umur yang dikenakan bagi setengah-setengah persatuan belia dibuka untuk membolehkan kita mendapatkan kepimpinan yang mantap. Saya ingin menyentuh beberapa perkara terhadap pelaksanaan program dan gaya hidup Rakan muda ini berhubung dengan pertubuhan dan juga institusi. Kita harus menerima hakikat bahawa banyak pertubuhan ataupun persatuan menghadapi masalah kelesuan pergerakan dan juga mutu kepimpinan. Sebab utama perkara ini berlaku dapat dilihat dari beberapa aspek, di antaranya ialah berhubung dengan kepimpinan ataupun pemimpin menonjolkan diri untuk menjadi pemimpin agar mendapat tempat agar ia dikenali oleh pihak kerajaan atau pemimpin-pemimpin politik.

Keduanya, terdapat campur tangan ahli-ahli politik yang bertujuan negatif untuk menerapkan pemikiran politik parti-parti yang mereka sertai ke dalam pertubuhan berkenaan. Ini sebagaimana yang berlaku kepada beberapa pertubuhan kebangsaan yang mana ianya telah menular sampai ke peringkat negeri dan daerah.

Yang ketiga, perlumbaan untuk menduduki di peringkat kepimpinan bagi mendapatkan peluang dan juga bantuan yang diberi oleh pihak kementerian. Malah Pejabat Belia dan Sukan Negeri sering kali memaklumkan kepada kepimpinan

persatuan bahawa peruntukan-peruntukan yang ada haruslah didapatkan melalui pertubuhan-pertubuhan belia.

Jadi, pemimpin-pemimpin nampaknya lebih berminat untuk mengadakan lawatan sambil belajar ataupun mendapatkan peruntukan-peruntukan untuk mereka dan juga rakan-rakan mereka.

Beberapa permasalahan yang saya tonjolkan dalam Tuan Pengerusi, saya tak mahu bacalah. Saya hendak sentuh di sini iaitu berhubung dengan pertubuhan-pertubuhan yang kita rasa dapat memberi sumbangan ke arah gaya hidup Rakan Muda ini. Kita minta supaya pihak kementerian dibolehkan untuk campur tangan kepada pertubuhan-pertubuhan yang kita anggap lesu dari segi pergerakan dan juga kepimpinan. Saya melihat, malah saya merasai banyak pertubuhan-pertubuhan yang hidup dengan orang yang sama, malah segala kursus-kursus, seminar-seminar termasuk juga mesyuarat-mesyuarat kadang-kadang dihadiri oleh orang yang sama sepanjang tahun. Dan kita lihat dari segi program dan prestasi, pihak kementerian menunjukkan beberapa kursus yang telah diadakan kepada pergerakan-pergerakan belia termasuk jumlah mereka yang hadir. Tetapi kalau kita lihat betul-betul, kita akan dapati terdapat orang yang sama hadir dalam kursus dan juga seminar yang diadakan.

Saya hendak mencadangkan di sini supaya pihak kerajaan melihat satu pertubuhan politik yang bernama UMNO iaitu kita lihat dari segi bentuk struktur keahlian dan juga kepimpinan yang dibuat dengan begitu terancang, teratur dan juga sah dari segi undang-undang. Bukan saya hendak maksudkan di sini kita menceduk ideologi politik UMNO tetapi struktur organisasi yang dibuat oleh UMNO itu adalah merupakan struktur organisasi yang

cukup baik yang saya rasa pihak persatuan boleh mengambil kira sebagaimana kita boleh buat UMNO dengan begitu baik, bagaimana kita boleh menjalankan aktiviti dengan begitu baik. Dan bagaimana di akhirnya UMNO bukan sahaja baik tetapi telah mencapai kejayaan tanpa berhenti-henti. Jadi, yang saya hendak beri penekanan di sini ialah bentuk struktur organisasi pertubuhan itu supaya disusun semula.

Yang kedua, keahliannya, kita hendak tengok adakah sebenarnya betul-betul ahli-ahli persatuan itu sebenarnya wujud? Saya tahu ada sekali masa baru-baru ini saya hendak bertanding Majlis Belia di Negeri Perlis, tetapi atas arahan Menteri Besar, saya menarik diri.

Saya lihat persatuan-persatuan yang menghantar wakil dia mengambil bukan yang dipilih dalam mesyuarat perwakilan, dia cuma mengambil siapa yang dia suka. Ada dua, tiga kes yang melibatkan di mana dia terpaksa membawa bapa, anak dan cucu — sampai lima orang untuk mencukupkan kuota persatuan itu yang kononnya persatuan itu wakilnya ialah 40 orang. Jadi, kalau boleh perkara ini diberi perhatian. Kalau tidak mahu dinampakkan bahawa pertubuhan belia yang berkenaan ada aktiviti, pemimpinnya cergas, tetapi dia sebenarnya tidak ada ahli yang kononnya dia mempunyai ahli 1,000 orang dan dia boleh menghantar wakil 40 orang, tetapi sebenarnya dia tidak ada ahli.

Tuan Pengerusi, saya hendak cadangkan kepada kementerian supaya apa yang dibuat diperingkat persekutuan ke arah mengemblenkan persatuan-persatuan belia. Untuk belia, kita ada Majlis Belia, untuk persatuan-persatuan rekreasi, pihak kementerian telah menubuhkan MARFIMA yang mana Presidentnya ialah Setiausaha Parlimen dan MARFIMA ini mengemblenkan semua sekali pertubuhan-pertubuhan yang bercorak rekreasi iaitu salah satu daripada konsep

rakan muda yang telah diperkenalkan oleh pihak kementerian. Saya cadangkan supaya diperingkat negeri di buat Majlis Perundingan yang sama.

Dahulu pihak Belia telah bersetuju untuk menubuhkan MARFINI (Majlis Fizikal dan juga Rekreasi) di peringkat negeri, tetapi yang melaksanakannya hanya Perlis dan Kelantan, tetapi oleh kerana tidak mendapat sokongan dari pihak jabatan dan juga pihak kementerian, Majlis ini tidak dapat diadakan dan dengan itu pertubuhan-pertubuhan rekreasi, mereka bergerak bersendirian-sendiri dan akhirnya sekali gus, sekali lagi seperti yang saya sebutkan di peringkat awal tadi, mereka yang tidak dapat satu panduan yang khusus untuk membolehkan mereka bergerak ke arah yang telah ditentukan oleh pihak kementerian.

Berikutnya, saya juga ingin mencadangkan kepada pihak kementerian supaya memberi perhatian kepada persatuan-persatuan yang lebih kecil yang berbentuk kelab. Kita dapati kelab-kelab ini wujud tanpa sokongan daripada mana-mana pihak, cuma sokongan daripada ahli-ahli dan mereka bergerak secara sendiri. Jadi, dengan itu tanaga mereka boleh digemblenkan dalam Majlis Rekreasi, yang saya rasa pihak kementerian tidak perlu berbelanja banyak untuk tujuan cuma hendak pastikan supaya aktiviti-aktiviti mereka dapat diselaraskan.

Tuan Pengerusi, pada hari ini saya ingin juga mencadangkan ataupun bertanya kepada pihak kementerian apakah konsep 'survival'? 'Survival' ini kalau ikut terjemahan Utusan Malaysia ialah 'kelangsungan' dan kalau ikut terjemahan yang saya tengok dalam kamus Dewan ialah 'ikhtiar hidup'. Walau bagaimanapun, saya harap kedua-dua sama, iaitu konsep 'survival' di masukkan dalam mana-mana program yang dibuat oleh pihak kementerian.

diadakan oleh perancang-perancang di peringkat negeri dan pemaju-pemaju. Mereka digalakkan supaya memberikan sumbangan kepada negara dan generasi akan datang dan tidaklah hanya bermatlamat dan bermotifkan seperti Yang Berhormat sebutkan, keuntungan semata-mata. Infrastruktur seperti dewan masyarakat dan serba guna untuk majlis-majlis agama, kenduri-kendara, kesenian dan sebagainya adalah disediakan.

Begitu juga dengan kelas-kelas tadika, tabika dan nursery, surau-surau, masjid, tempat-tempat riadah, tempat bersukan, tempat istirehat bagi orang-orang tua bertemu, berbincang dan mengeluarkan pandangan-pandangan dan nasihat ke-baikkan masyarakat setempat dan masyarakat muda seperti Rakan Muda mengadakan kegiatan sukan dan riadah, menyediakan kutub-kutub khanah, mewujudkan jawatankuasa-jawatankuasa untuk membincang mengenai masalah-masalah mereka, mewujudkan syarikat perniagaan untuk menyelesaikan masalah kebersihan dan penyelenggaraan tempat mereka, menggalakkan peniaga-peniaga kecil dan sebagainya. Menyediakan tempat kerja yang sesuai untuk ibu yang dijangkakan lebih ramai lagi kaum wanita yang bekerja di masa akan datang. Tadika, tabika, nursery digalakkan supaya anak kecil akan dapat didikan yang sempurna dan cara yang betul dan saintifik yang berasaskan kepada pendidikan awal yang sempurna dan baik sesuai dengan keperluan cabaran yang akan diharapi oleh generasi yang akan datang.

Adalah diharapkan pembinaan rumah-rumah kos rendah di masa yang akan datang tidak menonjolkan sangat perbezaan pendapatan rakyat, dengan ini kerajaan akan dapat melahirkan sebahagian besar masyarakat yang berpendapatan yang tidak jauh bezanya, dan sebab itulah kerajaan sedang melaksanakan projek class the house di mana perbezaan reka bentuk

tidak ternyata tetapi perubahan-perubahan dan perbezaan dapat dilihat daripada decor ataupun dalaman rumah berkenaan seperti lantai, dinding, perhiasan dan juga perkakas-perkakas rumah.

Mengenai rumah-rumah baru yang diserahkan kepada pemilik atau pembeli dengan keadaan yang tidak sempurna dan memuaskan, pembeli-pembeli boleh membuat bantahan dalam masa guarantee period dan meminta pemaju membaikinya.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, pada masa ini guarantee periodnya ialah satu tahun dan kementerian sedang mengkaji untuk meminda perjanjian jual beli supaya guarantee period ini ditambah lebih daripada setahun.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, panjang lagi? Yang Berhormat telah memberikan jawapan selama 1½ jam. Kalau sekiranya masa untuk kementerian ini hanya setakat hari ini sahaja . . .

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Pengerusi, saya telah potong sebanyak empat helai jawapan ini. Saya minta maaf kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang tak sempat saya jawab, walau bagaimanapun saya mencari mana-mana yang perlu dan yang penting untuk saya jawab. Yang tak penting saya telah pun tinggalkan.

Tuan Pengerusi, saya ingat itu sahajalah yang dapat saya jawab. Kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak sempat saya jawab, insya-Allah perkara-perkara ini telah pun ada dalam makluman kita, dan sekiranya sesuai dan boleh dilaksanakan, kita akan laksanakan dan kalau ada cadangan-cadangan yang baik yang perlu dipertimbangkan kita akan ambil perhatian. Dan sekali lagi saya mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada soalan-soalan yang tidak sempat jawab, saya mohon ampun dan maaf. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM73,478,300 untuk Maksud B. 14; RM14,192,100 untuk Maksud B. 15; dan RM110,224,800 untuk Maksud B. 16 di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak RM73,478,300 untuk Maksud B. 14; RM14,192,100 untuk Maksud B. 15 dan RM110,224,800 untuk Maksud B.16 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM211,482,400 untuk Maksud P. 14 dan RM 74,451,900 untuk Maksud P.16 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 1995 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan dan disetujukan.

Wang sebanyak RM211,482,400 untuk Maksud P. 14 dan RM74,451,900 untuk Maksud P. 16 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan, 1995.

Maksud B. 17 (Jadual) —

Maksud P. 17 (Anggaran Pembangunan, 1995) —

Tuan Pengerusi: Maksud B. 17 dan Maksud P. 17 di bawah Kementerian Belia dan Sukan terbuka untuk dibahas. Arau.

4.33 ptg.

Tuan Shahidan bin Kassim (Arau): Tuan Pengerusi yang saya kasihi, saya pohon bagi pihak backbencher supaya tiap-tiap kementerian diberi 1½ jam dan kalau

tak cukup supaya disambung masa selepas pukul 6.30 petang untuk membolehkan ramai kawan-kawan berbincang. Saya berjanji tidak ada masalah kourum akan timbul kalau sekiranya tidak diganggu oleh Kota Bharu.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, ada yang datang kata sebelah hari Khamis ini mereka hendak balik, itu yang susah bagi diri saya. Saya yang ada di sini tidak mengapa, sampai pukul 12.00 malam pun tidak mengapa. Tetapi ada Ahli-ahli yang datang berjumpa dengan saya tak usahlah disambung malam ini, malam Jumaat pula itu. *(Ketawa)*

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Pengerusi, di malam-malam yang lain kalau pun bukan di malam Jumaat.

Tuan Pengeruai: Ya, malam-malam lain kita akan sambung.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sebab, saya kalau mereka sudah jadi Ahli Parlimen mereka tidak boleh kompelinlah. Kalau dia hendak balik di malam Jumaat tak payah jadi Ahli Parlimenlah Tuan Pengerusi, pada pandangan saya.

Tuan Pengerusi, saya hendak sentuh cuma satu tajuk sahaja iaitu Maksud B. 17 di bawah 040200 — Gaya Hidup Rakan Muda.

Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada pihak kementerian kerana memperkenalkan gaya hidup Rakan Muda. Sebenarnya, dari segi pergerakan, memang sudah ada aktiviti-aktiviti yang bercorak gaya hidup Rakan Muda dan ianya bukan merupakan satu perkara yang baru tetapi cuma ianya tidak digemblengkan ke salah satu acuan yang lebih sistematik, maka pendekatannya kadang-kadang berbeza di antara satu gerakan untuk anak-anak muda dengan yang lain.

kawasan Wilayah Persekutuan dan keadaan kedudukannya dalam bandar raya menjadikan ianya sebuah bandar dan bukan lagi bertaraf Kampung Baru. Oleh sebab itu, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur yang kebetulan di bawah Jabatan Perdana Menteri bertanggungjawab dengan pembangunan di kawasan ini. Kementerian dari semasa ke semasa berunding dan merujuk kepada Dewan Bandaraya Kuala Lumpur untuk menyelesaikan masalah-masalah seperti jalan, perlesenan, kilang dan sebagainya. Di samping menyelesaikan masalah-masalah pembangunan yang lain ataupun kebersihan, masalah-masalah seperti ini berterusan. Oleh sebab itu, penyelesaian yang dibuatkan perlu disusuli, dan dengan timbulnya masalah-masalah lain, maka seolah-olah ia tidak berhabisan.

Mengenai perkhidmatan pembedungan di bawah Akta Pembedungan dan peruntukan kuasa yang diberikan kepada Ketua Pengarah Perkhidmatan Pembedungan untuk mengeluarkan lesen kepada syarikat-syarikat lain menyelenggarakan dan memberi perkhidmatan pembedungan, maka tidak betul kononnya IWK membolot perkhidmatan pembedungan. Sebenarnya kepada pemilik-pemilik dan pengusaha-pengusaha hotel dan kondominium, mereka mempunyai sistem pembedungan sendiri dan boleh melantik mereka atau syarikat-syarikat yang lain daripada IWK untuk menyelenggara dan melaksanakan tanggungjawab pembersihan sistem pembedungan mereka. Di samping itu, IWK juga melantik syarikat-syarikat di bawah vendor system untuk membuat kerja pembedungan, membekal dan membuat pembedungan sekiranya mereka layak.

Mengenai tuduhan IWK menyerahkan kerja-kerja perkhidmatan pembedungan kepada syarikat-syarikat lain, kementerian tidak dimaklumkan di mana-mana tempat

atau negeri yang terdapat syarikat lain yang mengambil alih daripada IWK. Manakala pemberhentian perkhidmatan pembedungan oleh IWK dan kawasan-kawasan yang telah diambil alih ini tidak benar. Tidak ada kawasan yang diambil alih oleh IWK yang digantung perkhidmatannya. Ini akan diteruskan.

Pada masa ini, kementerian sedang mengkaji caj komersial yang dikenakan oleh IWK dan cadangan ini dikaji oleh sebuah jawatankuasa khas yang dianggotai oleh Kerajaan-kerajaan Negeri mengenai taraf caj pembedungan. Ia belum lagi diputuskan oleh Jemaah Menteri, dan diharapkan akan dapat diputuskan sedikit masa lagi.

Bayaran-bayaran oleh pemilik-pemilik rumah ataupun pihak-pihak lain yang sekiranya dikira terlebih, akan dikreditkan kepada akaun mereka dan untuk pembayaran yang berlanjutan di masa-masa akan datang, bulan-bulan ke hadapan.

Ahli Yang Berhormat dari Jerai telah membangkitkan cara pembelian rumah kos rendah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebenarnya ada persamaan mengenai kaedah pembelian rumah kos rendah walaupun perbezaan sedikit-sebanyak ada, seperti kelayakan ataupun tahap bermastautin mereka yang membuat permohonan. Oleh sebab itu, sekiranya berlaku penyelewengan-penyelewengan, maka ianya dilakukan disebabkan ada tuan punya rumah kos rendah yang menjual secara haram rumah-rumah itu kepada orang-orang lain tanpa pengetahuan Kerajaan Negeri. Sebenarnya setiap tukar syarat rumah kos rendah mestilah mendapat kelulusan Kerajaan Negeri. Selalunya Menteri Besar sendiri yang menandatangani. Oleh sebab itu, kalaulah ada rumah-rumah kos rendah yang telah dijual, ini dibuat dengan secara haram tanpa pengetahuan Kerajaan Negeri.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin:
(Bangun)

Tuan Pengerusi: Ya, Jerai bangun, Yang Berhormat.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya difahamkan rumah tersebut sebelum dijual mesti mendapat kelulusan daripada Yang Amat Berhormat Menteri Besar. Jadi, bagaimanakah pihak Pejabat Tanah dapat memindah milik rumah tersebut sebelum mendapat kelulusan daripada pihak Pejabat Yang Amat Berhormat Menteri Besar? Jadi, adakah satu peraturan baru yang boleh kita implemenkan untuk mengatasi masalah ini, kerana banyak benda-benda berlaku sangat berleluasa — jualan rumah murah kepada orang-orang yang senang untuk disewakan?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Pengerusi, dia mesti mengisi borang permohonan untuk mengubah syarat ini. Borang-borang ini mestilah mendapat kelulusan Menteri Besar. Saya tidak tahu apa cara yang dilakukan oleh pihak-pihak yang menyelewengkan penukaran syarat ini. Kalau perlu, ia akan disiasat.

Mengenai rumah-rumah yang diubahsuai sebelum diduduki, saya ingin maklumkan iaitu satu pengubahsuaian bangunan mesti terlebih dahulu mempunyai CF, dan kalau tidak ada CF tidak boleh dilaksanakan pengubahsuaian. Oleh sebab itu, kementerian berpendapat iaitu memandangkan rumah kos rendah ini ialah kemampuannya lebih kurang sama, maka kementerian telah menyarankan kepada pihak berkuasa tempatan, dan pihak berkuasa tempatan menyediakan pelan setara untuk pengubahsuaian ini. Oleh sebab itu, kalau ada pengubahsuaian bangunan-bangunan, maka bangunan itu diubahsuai rupa sama sahaja. Tidak ada

menonjol sangat yang rumah ini menunjukkan lebih daripada orang lain dengan hiasan-hiasan ataupun bangunan-bangunan yang berbeza daripada rumah-rumah lain. Jadi, kalau kita sediakan pelan setara seperti ini, maka kalau ada pun perubahan, perubahannya adalah sama sahaja dengan perubahan-perubahan yang dibuat oleh orang lain.

Di samping itu, kita juga menggalakkan, kalau mereka sudah mampu mencantikkan rumah dengan begitu rupa, beratus-ratus ribu, layaklah mereka pindah daripada kawasan itu untuk membeli rumah yang lebih mahal di kawasan yang lebih prestige supaya tidak menyebabkan perasaan iri hati, perasaan marah orang lain terhadap mereka.

Cadangan Yang Berhormat mengenai infrastruktur dalam projek perumahan kos rendah. Sememangnya kita menggalakkan Kerajaan Negeri dan pemaju-pemaju untuk mengambil berat mengenai kedudukan masyarakat-masyarakat di kawasan perumahan. Kita berharap supaya wujud di dalam kawasan perumahan satu generasi yang kuat, generasi yang berdisiplin, generasi yang berwawasan 2020, iaitu generasi yang berpengetahuan, mempunyai kesihatan dan kekuatan fizikal yang baik, mempunyai persefahaman hidup, kehidupan harmoni, sejahtera, akrab, bersopan santun, berlandaskan kepada kekuatan agama di samping menggalakkan nilai-nilai murni, nilai-nilai budaya yang baik seperti sifat bergotong-royong, bantu-membantu, hormat-menghormati, sayang-menyayangi antara satu sama lain dan membuat keputusan di dalam mesyuarat, tidak melupakan kepentingan anak-anak kecil, anak-anak muda, orang-orang dewasa, orang-orang tua.

Keperluan-keperluan seperti infrastruktur untuk melahirkan generasi Wawasan 2020 memang digalakkan

Mengenai pegangan kuota bumiputera, saya ingin maklumkan iaitu pada masa ini banyak projek-projek ataupun pegangan-pegangan bumiputera yang terpaksa dipindahkan kepada bukan bumiputera selepas masa yang ditentukan untuk dijual kepada bumiputera menjadi lanjut iaitu selepas 6 bulan ada permohonan permintaan untuk menukar syarat. Walaupun Kerajaan-kerajaan Negeri kadang kala cuba mencari pembeli setelah lebih daripada 6 bulan, setahun dan sebagainya tetapi akhirnya terpaksa juga dijual kepada bukan bumiputera. Ini menyebabkan matlamat kerajaan untuk mewujudkan masyarakat majmuk berbilang kaum dalam satu-satu masyarakat, tempat, projek perumahan dan sebagainya tidak dapat dicapai kerana cadangan kita ialah setiap kawasan perumahan ataupun tempat kediaman mestilah lahir masyarakat majmuk yang berbilang kaum.

Dengan wujudnya masyarakat seperti ini maka akan lahir persefahaman, saling boleh bekerjasama dan dengan itu lahirlah masyarakat yang betul-betul boleh menjadikan mereka berbangga sebagai warganegara Malaysia dan menjadikan mereka betul-betul taksub kepada negara Malaysia. Dengan itu apabila melakukan sesuatu tindakan bukanlah berasaskan kepada latar belakang kepentingan kaum mereka tetapi berasaskan kepada kepentingan negara dan kepentingan masyarakat majmuk.

Jadi, sebab itulah kita merasakan perlu diwujudkan satu tabung untuk membeli kuota-kuota bumiputera ini dan diharapkan agensi-agensi bumiputera yang lain seperti Tabung Haji, Angkatan Tentera, Polis, FELDA, Perbadanan Ekonomi Negeri-negeri, Tabung-tabung Amanah Saham Negeri-negeri dapat memainkan peranan untuk membeli harta-harta kuota bumiputera ini untuk sementara waktu sama ada untuk disewakan kepada

bumiputera ataupun dijual apabila ada mereka yang layak. Maka dengan itu dapat menentukan wujudnya kawasan-kawasan tempat perniagaan bagi bumiputera. Kadang kala bila dijual kepada bukan bumiputera, maka pastinyalah tempat-tempat ini tidak akan diberikan kepada bumiputera untuk berniaga. Kalau pun ada, sewanya lebih mahal sekiranya mereka membeli kawasan-kawasan berkenaan.

Apabila mereka tidak mampu maka peluang untuk berniaga tidak wujud dan akhirnya mereka putus harapan dan hilang minat untuk berniaga maka matlamat kerajaan untuk mewujudkan BCIC iaitu Bumiputera Commercial dan Industrial Community — Masyarakat Peniaga dan Pengusaha Bumiputera tidak akan tercapai. Sebab itulah kementerian memainkan peranan untuk mewujudkan tempat-tempat perniagaan asas di kawasan-kawasan pihak berkuasa tempatan tetapi ada juga beberapa banyak tempat perniagaan yang telah wujud di dalam projek-projek perumahan dan sebagainya yang sepatutnya dijadikan tempat peniaga bumiputera tidak dapat dilaksanakan.

Tuan Pengerusi, selain daripada itu matlamat untuk menentukan supaya pegangan harta rakyat Malaysia akan dapat dicapai mengikut 30% bumiputera, 40% bukan bumiputera dan 3% rakyat asing. Sesungguhnya kekayaan yang dapat disama-ratakan dan dibahagi-bahagikan secara adil untuk semua kaum adalah asas kepada kesejahteraan dan persefahaman supaya tidak wujud perasaan dengki, iri hati, marah, kecewa atau penonjolan sesuatu kaum dalam merebut kekayaan dalam sesebuah negara. Diharapkan ini akan dapat dijadikan kenyataan oleh semua pihak.

Tuan Pengerusi, mengenai perkara rakyat termiskin yang tidak mampu untuk membeli rumah yang dibangkitkan, seperti

mana yang saya katakan tadi kita menyediakan satu tabung untuk membina rumah-rumah pangsa yang disewakan. Selain daripada itu kita juga menggalakkan rakyat miskin membeli rumah kos rendah. Kita ada dua projek yang kita panggil Projek Skim Pertapakan Khas, iaitu kita membina rumah ibu atau rumah inti dengan harga RM10,000. Kerajaan menyediakan pinjaman RM10,000 kepada mereka yang berminat dengan tidak mengenakan apa-apa faedah. Tetapi malangnya projek ini tidak sangat berjaya kerana kurang minat Kerajaan-kerajaan Negeri menyediakan tapak-tapak untuk pembinaan rumah-rumah seperti ini disebabkan kos tanah yang tinggi dan kos infrastruktur yang tinggi.

Walaupun bagaimanapun, kementerian berharap sambutan daripada Kerajaan-kerajaan Negeri adalah baik kerana perkara ini boleh membantu mewujudkan pegangan harta ataupun rumah untuk rakyat termiskin. Walaupun begitu, kita berterima kasih kepada 8 buah negeri yang terlibat dengan projek ini; iaitu Perak – 2,516 unit, Selangor – 1,567 unit, Negeri Sembilan – 198, Melaka – 91, Pahang – 2,326, Terengganu – 4,461, Kelantan – 1,802 tetapi hanya 98 yang siap, dan Sarawak – 2,589 unit. Program ini sangat-sangatlah diharapkan mendapat sambutan baik daripada Kerajaan-kerajaan Negeri supaya rakyat termiskin dapat mempunyai rumah. Diharapkan pula apabila mereka mampu menambahkan ruang rumah ini dari segi bilik dan ruang-ruang yang lain kerana peringkat awal pembinaannya ialah rumah inti.

Jadi, tuduhan Yang Berhormat mengatakan kerajaan tidak bertanggungjawab, tidak mengira keperluan rakyat miskin adalah tidak benar kerana masalah perumahan ini kita cuba selesaikan menyeluruh sama ada mereka yang berpendapatan kurang daripada RM750 –

RM1,500 untuk rumah kos rendah tetapi juga untuk mereka yang berpendapatan kurang daripada RM500 iaitu seperti Skim Pertapakan Khas dan juga mereka yang langsung tidak mampu membeli melalui projek rumah pangsa yang disewakan untuk menyelesaikan masalah-masalah setinggan dan masalah-masalah orang yang tidak mempunyai rumah kediaman di bandar-bandar.

Saya berharap pihak Pembangkang tidak lagi mengungkit-ungkitkan perkara ini kerana mereka tidak faham. Yang faham hanya kerajaan yang bertanggungjawab untuk melaksanakan tanggungjawab ini.

Yang Berhormat juga membangkitkan mengenai perlantikan Pegawai Kemajuan Perkampungan atau kelayakan mereka. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perlantikan seseorang Pegawai Kemajuan Perkampungan adalah berasaskan kepada kelayakan seperti berikut:

Pengalaman dan kegiatan sosial serta kemasyarakatan dan bukan berasaskan semata-mata kepada kelayakan pelajaran mereka. Walaupun begitu, mereka mestilah lulus SPM dan fasih bertutur dalam Bahasa Melayu, Inggeris dan Mandarin. Kalau pun mereka terdiri daripada ahli MCA, ini secara kebetulan. Mungkin permohonan ahli DAP tidak diterima kerana tidak fasih berbahasa Melayu ataupun tidak fasih berbahasa Inggeris ataupun tidak fasih berbahasa Mandarin seperti yang terdapat pada beberapa Ahli Yang Berhormat dari DAP di Parlimen ini, nak menyebut perkataan 'baru' pun menjadi 'balu', 'rumah baru' menjadi 'rumah balu', jauh bezanya.

Ahli Yang Berhormat dari Kepong telah membangkitkan mengenai perkampungan Kampung Baru Jinjang. Kebetulan Kampung Baru Jinjang termasuk dalam

Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, seperti biasalah Yang Berhormat

Tuan Lau Dak Kee: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Ipoh bangun, Yang Berhormat.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Apa ada kena-mengena dengan Ipoh ini? Ipoh belum sampailah, Yang Berhormat. (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi: Belum sampai lagi, (*Ketawa*)

Tuan Lau Dak Kee: Ipoh memang kenal. Tuan Pengerusi, bolehkah Timbalan Menteri memberi satu contoh sahaja di mana perlantikan menjadi kaunselor di bandar Ipoh yang tidak mempunyai latar belakang kepartian Barisan Nasional? Di luar Ipoh, kalau boleh beri satu contoh dapat membayangkan perlantikan itu adalah berdasarkan kemampuan dan kelayakan mereka dan bukan berdasarkan parti mereka. Bolehkah beri satu contoh sahaja?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, ini bukan satu. Banyak contoh boleh diberi. Sebenarnya dalam majlis-majlis daerah, sebahagian besar juga yang dilantik daripada profesional-profesional, engineers (jurutera) dan juga orang-orang yang mempunyai kelulusan profesional. Kalau Yang Berhormat hendak tahu, boleh datang ke pejabat saya. Saya boleh beritahu mana majlis-majlis daerah yang terlibat. Jadi, Yang Berhormat sebenarnya tidak tahu. Saya boleh beri banyak.

Tuan Lau Dak Kee: (*Menyampuk*)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat, kita sepatutnya telah masuk kepada apa-apa Kementerian sekarang, Yang Berhormat. Mintalah kita hendak

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Mana saya boleh ingat nama-nama dia sekarang ini. Saya tidak ingat nama-nama, Yang Berhormat. Tetapi Yang Berhormat datang ke pejabat saya, saya boleh beritahulah. Okay.

Seperti biasalah, Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka kerana akan menghentam habis-habisan Menteri MCA. Ini saya sedar kerana cuba menjatuhkan imej Menteri MCA fasal sekarang ini — saya hendak beritahu kaum Cina telah memberikan kepercayaan penuh kepada MCA. Ini aktiviti-aktiviti yang dibuat oleh parti MCA sangat berkesan. Positif untuk membangunkan dan minda rakyat, meningkatkan keupayaan rakyat kaum Cina. Jadi, DAP tidak boleh lawan. Caranya busuk dan memburukkan Menteri-menteri MCA. Itu sahajalah yang boleh dibuat. Jadi, untuk mengelakkan kehilangan kepercayaan terus, rakyat kaum Cina kepada DAP, jadi Yang Berhormat cubalah memesongkan kelemahan DAP, termasuk Yang Berhormat sendirilah. Jadi, burukkanlah Menteri-menteri MCA.

Saya hendak beri satu pepatah Cina yang berbunyi. (*Ketawa*) Dia maksudnya begini. Kalau mahu potong ayam, jangan gunakan potong untuk menyembelih lembu. Tak payah pakai potong pisau besar. Potong pisau kecil sahaja sudah cukuplah. Jadi, kalau Yang Berhormat Menteri tidak datang ke sini untuk berhujah dengan Yang Berhormat kerana mereka fikir tak layak lawan Yang Berhormat. (*Disampuk*) Dia fikir Yang Berhormat tidak layak lawan dia dan saya pun tidak layak.

Tuan Pengerusi: Sila-sila.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Dengan Timbalan Menteri Kewangan pun tidak layak. Hujah dalam Debat Ekonomi, Yang Berhormat tidak boleh lawan Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Setiausaha Parlimen pun tidak layak.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri, lihat kepada saya. Jangan lihat kepada dia orang. (*Ketawa*) Jadi kacau itu.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Kalau kita ada Setiausaha Parlimen, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, saya ingat kita hendak hantar Setiausaha Parlimen sahaja, Yang Berhormat, kerana itu pisau potong ayam sahaja.

Tuan Pengerusi: Pulak. Dengar kepada Setiausaha Parlimen, dia marah pula itu.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Ya, tetapi maksud ialah Sorrylah. Kerana taraf Setiausaha Parlimen rendah daripada Timbalan Menteri, tetapi ada Setiausaha Parlimen yang lebih pandai daripada Timbalan Menteri, Tuan Pengerusi. Dia tidak boleh katalah saya kata Setiausaha Parlimen tarafnya lebih rendah, tetapi pangkat kedudukannya. Kebijaksanaan tidak semestinya begitu.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada hari semalam, Yang Berhormat tuduh dia tidak datang, tidak bertanggungjawab. Saya hendak beritahu. Yang Berhormat, Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada hari semalam, yang pagi-pagi menghadiri Mesyuarat Kabinet. Kemudian menghadiri post-Cabinet, kemudian berjumpa dengan Menteri Perumahan Chile. Pada sebelah malam pula, meraikan Menteri Perumahan Chile makan malam. Jadi, tidak ada masa, Yang Berhormat. Yang ada, masa saya.

Jadi, kenapa Yang Berhormat tidak mengiktiraf. Yang Berhormat punya ayahlah, bapa Yang Berhormatlah, kata Timbalan Menteri layak mewakili Menteri. Ini Ketua Pembangkang dari Tanjong sendiri mengakui. Jadi, kenapa Yang Berhormat tidak boleh terima saya untuk menjawab bagi pihak Menteri? Jadi, saya sangat dukacitalah. Saya harap lain kali Yang Berhormat janganlah bangkitkan lagi perkara Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan tidak hadir di sini.

Tuan Lim Guan Eng: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Ya.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi, saya rasa tidak mempersoalkan gerakan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tetapi yang saya mempersoalkan ialah kerana sebagai seorang Menteri yang bertanggungjawab, beliau haruslah menghadiri Parlimen. Kalau tidak, lebih baik Yang Berhormat Timbalan Menteri menjadi Menteri penuh dan menjawab. Janganlah seorang yang tidak buat kerja, ambil gaji buta sahaja. Apa gunanya? Semalam, Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan sasaran untuk mencapai rumah kos rendah telah dipenuhi. Tetapi mengikut satu kenyataan oleh Yang Berhormat Menteri sendiri, ini salah. Ini satu perkara yang tidak wujud langsung. Mengikut Yang Berhormat Menteri ini, saya ada jawapan soalan rasmi daripada beliau secara bertulis, bahawa Rancangan Malaysia Keempat, sasaran 135,010 unit, pencapaian 150,900 atau 35% sahaja. Rancangan Malaysia Kelima — sasaran 503,620, pencapaian 147,105 unit, pencapaian 29% sahaja. Rancangan Malaysia Keenam — setakat Jun, 1994, sasaran 343,800 unit

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Kota Melaka

Tuan Lim Guan Eng: Sekejap, sekejap sahaja. Pencapaian 200,000. Tidak sampai 57%. Mana ada pencapaian?

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat cukuplah. Cukuplah!

Tuan Lim Guan Eng: Soal ini Menteri tidak jawab, itu Menteri tidak guna.

Tuan Pengerusi: Baiklah, Yang Berhormat, kita tidak ada masa. Sekarang Jadual kita masuk kepada Kementerian Belia dan Sukan.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Pengerusi, seperti mana yang saya sebutkan dalam jawapan saya semalam, saya berpegang teguh kepada jawapan saya dan saya katakan matlamat itu akan dapat capai, insya-Allah, pada akhir Rancangan Malaysia Keenam ataupun awal Rancangan Malaysia Ketujuh. Insya-Allah, kalau Yang Berhormat bernasib baik berada dalam Parlimen akan datang, Yang Berhormat boleh tahulah. Kalau kalah

Tuan Pengerusi: Cukuplah Yang Berhormat. Kita tidak ada masa. Saya tidak benarkan. Kita tidak ada masa sekarang. Jikalau sekiranya kita tidak habis pada hari ini dalam perkara ini, kita telah termakan Jadual Kementerian Belia dan Sukan dan Kementerian Perusahann Utama.

Tuan Lim Guan Eng: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: Cukuplah, Yang Berhormat. Cukuplah. Saya tidak benarkan. *(Disampuk)* Saya tidak benarkan, Yang Berhormat. *(Disampuk)* Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila teruskan jawapan Yang Berhormat. *(Disampuk)* Cukuplah, Yang Berhormat.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua tidak beri saya jawab. Saya sudah jawab. Saya kata saya berpegang teguh kepada apa yang saya sebutkan. Tuan Pengerusi, ...

Tuan Pengerusi: Tak patut mencabar-cabar

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Saya patuh kepada Tuan Pengerusi. *(Disampuk)*

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Banyak gangguan. Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat mengenai kawalan ke atas pihak Kerajaan Tempatan. Mengikut Perlembagaan Negara, Kerajaan Tempatan bebas dan mempunyai kuasanya sendiri seperti juga Kerajaan Negeri. Cuma Kerajaan Pusat atau kementerian bekerjasama dan ada kalanya mengawal, mengikut peruntukan undang-undang yang ada. Oleh itu, tidak benar kalau dikatakan kementerian ialah hanya 'paper tiger' ataupun 'toothless tiger' kerana dari segi kuasa undang-undang yang ada untuk mengawal, maka kementerian akan melaksanakan kuasa itu, seperti mensyaratkan dan juga memberi garis panduan kepada perjalanan dan pentadbiran pihak berkuasa tempatan.

Pihak Berkuasa Tempatan juga perlu melaporkan secara berkala dengan gambar mengenai projek-projek pembersihan perparitan dan longkang. Projek ini baru. Sepatutnya, Ahli Yang Berhormat memberi peluang supaya projek berjalan dan kalau lama berjalan, tidak berkesan, barulah boleh membangkitkan perkara ini. Ini belum mula, macam mana hendak tahu tidak berjaya.

Kita akan mengambil tindakan memotong peruntukan kepada Pihak Kuasa Tempatan sekiranya mereka tidak melaksanakan tidak berkesan projek pemulihan dan pemeriksaan longkang-longkang dan parit-paritnya. Kita perlu lakukan ini supaya mereka lebih bertanggungjawab dan menyelesaikan masalah yang wujud di dalam bandar-bandar dan kawasan-kawasan pihak berkuasa tempatan. Ini yang

Tuan Shahidan bin Kassim: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Arau bangun, Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Saya tak dapat cakap semalam. Jadi, Tuan Pengerusi, fasal sebut benarkan saya minta buat soalan. Fasal longkang, Tuan Pengerusi, ini sudah menjadi pemerhatian orang ramai. Apakah kementerian memberi syarat kepada Kerajaan Tempatan supaya longkang-longkang ini diberi taraf keselamatan? Maknanya berpagar. Banyak sekarang ini bangunan-bangunan yang dibuat, longkang dengan bangunan itu, ia tidak berpagar. Saya beri contoh, Tuan Pengerusi. Mengenai baru-baru ini kes kemalangan yang menyebabkan 4 orang mati — tidak berpagar.

Kemudian yang keduanya, bangunan di Wisma Indah, Jalan Tun Razak dengan bangunan di Puchong, Bukit Kiara, dia buat bangunan tinggi daripada jalan. Jadi, di antara bangunan dengan longkang itu, dia tidak ada berpagar. Saya pernah jatuh, Tuan Pengerusi, tetapi tidak luka sebab saya sempat pegang kepada pemegang di sebelah tepi. Tetapi saya rasa pasti sudah akan ada kemalangan sebab ke arah longkang itu, ia tidak ada sesuatu yang boleh menyelamatkan kita. Kita tengok itu longkang tetapi kita tidak tahu. Jadi, apakah kita hendak pastikan supaya ada peraturan keselamatan, hendak pastikan supaya longkang itu untuk air dan bukan untuk orang terjun.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji

Taha: Tuan Pengerusi, saya bersetuju bahawa ciri-ciri keselamatan adalah penting. Saya ingin memaklumkan bahawa kementerian sememangnya memberikan garis panduan supaya di dalam pembinaan perparitan, ciri-ciri keselamatan perlu diwujudkan supaya ia tidak menyebabkan terganggu keselamatan orang ramai. Bahkan kita menggalakkan juga pembinaan longkang-longkang dan parit-parit yang tertutup. Ini di samping ianya menjaga keselamatan orang ramai, ianya juga boleh mencantikkan pandangan dan juga memberikan satu daya perubahan baru kepada reka bentuk kawasan-kawasan bandar dan pihak berkuasa tempatan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, panjang lagikah? Berapa lagi?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji

Taha: Tuan Pengerusi, panjang juga. Ada dua, tiga Ahli Yang Berhormat lagi yang belum dijawab.

Mengenai penyediaan tapak-tapak perumahan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat, ingin saya memaklumkan iaitu sebagai Timbalan Perdana Menteri, kita beruntunglah bahawa Yang Amat Berhormat juga sebagai Menteri Kewangan. Jadi, beliau boleh mempengaruhi Kerajaan-kerajaan Negeri untuk mendapatkan tapak-tapak perumahan awam kos rendah. Di samping itu dengan kebijaksanaan beliau juga dapat menyediakan kewangan untuk membangunkan kawasan yang berkenaan. Jadi, kita beruntunglah mempunyai Timbalan Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan dan dengan izin Allah, dapat menyediakan peruntukan yang diperlukan. Sebab itulah kita berasa yakin matlamat pembinaan rumah kos rendah akan dapat dicapai.

sebagainya. Kalau hendak meronda bersama saya, saya pelawa Jerai untuk melihat keadaan ini secara realiti di mana-mana di Kuala Lumpur ini.

Jadi, pihak Kementerian Belia dan Sukan, ambillah perkara ini secara serius. Kita tidak mahu misalnya bila timbul isu bohsia, maka kita ambil tindakan sementara, tubuhkan Rakan Muda. Esok bila naik Menteri Belia dan Sukan yang lain pula, entah perkenalkan perkara yang baru, dan tinggallah perkara yang lama ini tidak selesai dan tidak ke mana. Jadikan Rakan Muda ini, perbaiki di mana-mana yang dilihat tidak baik lagi untuk kita membawa belia-belie kita hidup berdisiplin. Sebab kita malu negara kita ini kalau hal ini diketahui umum oleh luar negara.

Kita lihat misalnya negara Jepun, belia-belie mereka tidak rosak begitu. Negara China Komunis yang penduduknya 1,200 juta sehingga kerajaannya keluaran perkataan do's and don'ts — buat dan tak boleh buat semasa berada di luar negeri. Rakyat negeri China yang hendak ke luar negeri diberi arahan di pejabat ataupun di Imigresen semasa mereka hendak cop passport keluar, diarahkan supaya jangan pergi ke tempat maksiat. Kalau perempuan yang pakai mini skirt, cara duduknya, semuanya diarahkan oleh negara China. Walaupun itu dianggap konservatif atau dianggap kuno, tetapi inilah cara negara China mendisiplinkan rakyatnya seramai 1,200 juta, mereka boleh mendisiplinkan rakyat mereka.

Begitu juga negara Singapore yang kecil, yang seluruh negerinya bandar dapat mendisiplinkan rakyatnya; tiba-tiba kita dilanda dengan berbagai-bagai gejala belia-belie kita ini dengan penagihan dadah sudah hampir ke setengah juta dengan timbul bohjan, bohsia, jay boy, blue boy dan sebagainya. Ini harapan negara kita untuk mencapai Wawasan 2020 yang diidam-idamkan oleh Barisan Nasional, tidak akan tercapai kalau inilah belia-belie yang lahir, yang jadi sekarang ini.

Tuan Pengerusi, oleh itu Rakan Muda ini kita tidak mahu kita ambil belia ini pergi ke satu program Rakan Muda, tetapi mereka di Rakan Muda ini diizinkan juga pergaulan bebas yang semasa mereka di bawah Kementerian itu mereka dapat jaga disiplin, tetapi di luar daripada itu mereka kembali hidup bebas dan tidak ditekankan soal dosa perzinaan, pergaulan bebas, menutup aurat. Semua ini perlu ditekankan dan kita yakin Menteri Belia dan Sukan yang ada sekarang adalah Menteri yang berkeupayaan. Walaupun main bowling baru-baru ini tiga kali try baru kena, tetapi (*Ketawa*) itu tak apalah, sebab dia bukan jaguh sukan, tetapi orang yang mempunyai otak yang sihat dan fikiran yang baik untuk mengatasi masalah belia.

Sekian, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Ya, Jerai.

5.10 ptg.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin (Jerai): Terima kasih Tuan Pengerusi yang dikasihi. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan syabas kepada Menteri dan juga Kementerian Belia dan Sukan serta pegawai-pegawainya yang saya kira telah menjalankan banyak aktiviti-aktiviti kemasyarakatan belia untuk mendisiplinkan belia yang saya kira akan menjadi warisan kepada generasi anak bangsa kita di masa yang akan datang.

Tuan Pengerusi, berkenaan dengan belia saya ingin menyentuh tentang latihan. Sebenarnya belia-belie pada hari ini yang kita dapat lihat banyak pada hari ini yang ada di bandar-bandar ini ialah disebabkan oleh belia-belie yang berhijrah daripada luar bandar ke bandar. Mereka berhijrah pertamanya untuk mencari nafkah — untuk bekerja. Yang keduanya mungkin ke bandar untuk melanjutkan pelajaran dan

sebagainya. Saya sedia maklum belia-belia di luar bandar atau orang-orang kampung ini, Tuan Pengerusi, dia orang ini baik-baik. Tetapi bila depa mai ke bandar disebabkan oleh exposure yang begitu luas jadi mereka kadang-kadang terikut-ikut dengan keadaan dan kelakuan-kelakuan masyarakat masa kini.

Di kampung, Tuan Pengerusi, depa lepak juga tetapi depa lepak cara lain. Depa lepak di simpang jalan, dok bersembang. Kadang-kadang lepas depa main sepak raga bulatan itu depa duduk melengong tang tembok. Orang Kedah kata melengong tang tambok. Kadang-kadang masuk waktu Maghrib pun dia ralib, dia tidak pergi ke surau dan sebagainya. Jadi, saya mencadangkan kalau boleh pertamanya kementerian kena membanyakkan lagi aktiviti-aktiviti belia di peringkat luar bandar ini. Dulu kita dapati bahawa belia-belia di luar bandar ini begitu aktif dan sebagainya. Kini disebabkan saya ingat kekurangan pegawai-pegawai belia, macam di daerah saya di daerah Yan, kita hanya ada seorang Pegawai Belia. Dialah yang kena bertanggungjawab hendak susun belia-belia, dialah yang bertanggungjawab kalau ada program-program dalam kawasanya, dialah hendak kena memastikan persatuan-persatuan belia ini hendak mesyuarat agung dan sebagainya.

Jadi, saya mencadangkan kalau boleh Kementerian Belia dan Sukan mewujudkan seorang lagi pegawai iaitu Pegawai Luar Belia. Kerjanya masuk kampung, keluar kampung, memberi syarahan, memberi khidmat nasihat kepada belia-belia ini dan beliau ini kena berhubung rapat dengan belia. Dia mai hari Khamis malam Jumaat, dia bercelaru, Tuan Pengerusi. Itu pun Yang Berhormat Arau tidak bagi balik lagi, hendak bagi Dewan pecah sampai malam.

Jadi, Tuan Pengerusi, kalaulah belia-belia ini kita kumpulkan, kita beri nasihat, kita mendekati mereka dengan tersendiri mereka ini akan dapat mengikuti hasrat dan kehendak kerajaan dan kita tidak boleh hendak salahkan kerajaan. Saya mintalah parti Pembangkang, rakan saya, jangan kita salahkan kerajaan sematamata. Kerana kalau anak kita keluar lepak di Kuala Lumpur, emak dan bapa biarkan, itu tanggungjawab siapa? Sepatutnya emak dan bapa di rumah itu kena kawal sama. Ini kita tengok kalau di Kuala Lumpur atau di bandar-bandar besar, kadang-kadang emak bapa ini sosial. Kita kena expose anak kita supaya dia bebas dan sebagainya. Kadang-kadang bila anak-anak ini ditangkap polis kerana duduk di tempat-tempat yang tidak dibolehkan, emak bapa mereka tidak tahu. Bila di telefon baru tahu, datang ambil anak-anak di balai polis.

Jadi, sebenarnya Tuan Pengerusi, keluarga itu sendiri. Di zaman Tuan Pengerusi dulu, zaman saya dulu mana ada kita pergi lepak dan bohsia pasal emak bapa kita dulu dia strict, dia tegas. Kita dulu kalau orang mai ke rumah saya, saya mana berani lintas depan orang itu ataupun hendak cross depan orang itu, saya naik ikut pintu belakang. Itu cara menghormati orang. *(Disampuk)* Ya! *(Ketawa)* Kalau kita lintas, emak bapa nanti marahkan kita. La ini tidak, la ini emak dan bapa atau dengan anak ini boleh duduk atau hisap rokok sama-sama. Minta rokok bapanya pula. Bapa pula hulur kepada anak. Dia beri pula rokok. Jadi, kebebasan itu.

Jadi, yang ini sebabnya ialah keluarga sama. Kerajaan bukan buat padang di depan Bangunan Sultan Abdul Samad itu untuk orang berlepak tetapi kerana padang itu kosong dan luas, puak-puak ini sudah tidak tahu hendak pi mana, dia himpunlah tang situ. Jadi, hendak salahkan padang pun tidak bolehlah, Tuan Pengerusi kita kenalah ada tempat-tempat lapang dan sebagainya.

mereka diserbu, mereka beroperasi pula daripada apartment-apartment mewah. Kita lihat sekarang ini mereka beroperasi seperti Bukit Bintang City Tower, Apartment Pandan Indah, Metro Villa Jalan Ampang dan mereka juga beroperasi di belakang Hospital Tawakal yang dipanggil area itu Islamic City. Begitu juga di daerah Bangsar, di kawasan perumahan. Mereka ini menggunakan handphone dan sebagainya dan mereka beroperasi terutama sekali blue boy yang juga memberi khidmat seks kepada orang-orang besar negara yang bertaraf orang besar yang menjadi pelanggan blue boy ini.

Saya sama sekali tidak akan menyebut nama siapa orang yang melanggan blue boy itu kerana terlalu aib kalau disebut di sini. Walaupun secara bisikan di telinga, saya tak akan beritahu nama, tetapi blue boy ini termasuklah dilanggan oleh orang yang dianggap pemimpin masyarakat — yang dianggap pemimpin. Soalnya, pihak Kementerian Belia dan Sukan kena mengambil perhatian sebab kadangkalanya ada misalnya orang yang hendak tukar jantina digalakkan oleh orang-orang besar seperti ini yang mempunyai wang, yang membiayai. Ini semua perkara yang berlaku di negeri kita dalam keadaan Islam sebagai agama rasmi, tetapi perkara maksiat ini berlaku dengan begitu hebat sekali.

Begitu juga ratu-ratu pondan — baru-baru ini diadakan di Pan Pacific. Bagaimana kita izinkan budaya ini timbul di negara kita? Kita dengar khabar malam minggu ini akan dibuat pula di Restoran Nelayan, Titiwangsa. Saya memang follow masalah pondan ini (*Ketawa*) sebab saya tahu (*Ketawa*) saya tahu di kalangan Ahli Parlimen ini ada peminat pondan! (*Ketawa*) Jangan paksa saya menyebut nama!

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat . . .

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Pengerusi, masalah ini masalah penyakit masyarakat. Masalah penyakit masyarakat yang perlu kita ubat. Kenapa belia-belia ini suka menjadi pondan?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, sahabat saya dari Nilam Puri, dia kata di kalangan Ahli Parlimen ada yang minat pondan. Ini bahaya, dia memberi sangkaan kepada semua orang ini! (*Ketawa*) Cakaplah Pembangkang. Saya rasa baik perkara ini diperhalusi lagi, kurang enak.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Baiklah, saya buang sangkaan buruk itu! (*Ketawa*) (*Disampuk*)

Tuan Pengerusi, jadi Kementerian Belia dan Sukan kena memandang serius perkara ini sebab saya lihat di Kuala Lumpur, hampir semua kedai makan sekarang ini ada pondan berkhidmat. Tak apalah mereka berkhidmat di kedai makan, kita ucapkan tahniah — mereka tinggalkan kerja maksiat mereka. Yang menjadi persoalan kita, kenapa, terutama di kalangan bangsa Melayu mudah jadi pondan? Ini dalam Islam

Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: (*Bangun*)

Tuan Pengerusi: Ya.

Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Adakah Ahli Yang Berhormat sedar bahawa seseorang itu bersifat begitu kadang-kadang ada satu tragedi hidup — satu tragedi hidup berlaku menyebabkan

dia jadi macam itu, satu kemalangan. Jadi, bukankah Ahli Yang Berhormat sedar bahawa ucapan Yang Berhormat itu adalah menghina orang-orang yang memang sudah berkemalangan? Bukankah ini satu kekejaman?

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tidak, Timbalan Menteri. Saya tidak bersikap kejam kepada sesiapa! Cuma di sini saya sebut tadi, yang terjadi kerana dia lahir sudah jadi begitu, kita tak dapat elak. Cuma bendung mereka jangan melakukan maksiat. Soalannya yang saya hendak kemukakan kepada Kementerian Belia dan Sukan, kenapa mereka boleh jadi begitu — jadi pondan 'jadi-jadian'? Ini dalam Islam, digalakkan anak-anak lelaki, misalnya daripada 7 tahun disuruh berenang, menunggang kuda dan memanah. Berertinya, daripada 7 tahun dilatih sembahyang, semasa 7 tahun juga diajar supaya lelaki itu menjadi 'man' — menjadi lelaki, memanah, menunggang kuda dan berlari.

Misalnya di kampung saya, budak itu, dia memang boleh jadi pondan, tetapi dia minta masuk tentera. Tetapi bila dia masuk Angkatan Tentera dengan latihan yang begitu hebat, dia balik enam bulan kemudian, dia sudah menjadi lelaki. Soalnya, adakah budaya kita sekarang ini boleh melahirkan pondan yang begitu ramai. Kalau dia jadi daripada kecil, itu memanglah kejadian yang diberi oleh Tuhan, saya memang akuilah apa yang disebut oleh Timbalan Menteri itu. Tetapi yang saya bimbang, budaya kita melahirkan pondan. Budaya kita melahirkan bukan seorang 'man', bukan seorang lelaki kerana daripada kecil lagi misalnya, kita asuh mereka dengan tarian yang lemah gemalai, tidak kita asuh lelaki ini dalam bentuk army, seperti yang disebut oleh hadis Rasulullah tadi yang menyuruh kita melatih anak-anak ini dengan menunggang kuda, berenang dan memanah. Bukankah

kita suruh memanah dan menunggang kuda — ertinya hadis itu menggalakkan lelaki biar kita latih menjadi betul-betul lelaki supaya bila lahir nanti menjadi seorang lelaki tulen, melainkan kalau dia sejak lahir dia ada unsur-unsur pondan di situ.

Tuan pengerusi, begitulah juga sekarang ini bila pihak kementerian ataupun pihak Dewan Bandaraya mengambil tindakan mencegah bohsia yang berlaku banyak di belakang bangunan kerajaan — di belakang mahkamah. Tetapi sekarang mereka kebanyakannya berkumpul pula di Central Market. Petang-petang kita boleh pergi — waktu maghrib, beribu orang. Saya harap Kementerian Belia dan Sukan tolong buka kaunter Rakan Muda di situ. Kalau boleh, beri lecture kepada mereka sebab mereka ini anak bangsa kita, tak kira parti politik, anak siapa pun ada di situ. Kita tidak boleh mengejek mereka dan meninggalkan permasalahan begitu. Kementerian Belia dan Sukan kena buka kaunter di Central Market itu, cari jalan. Sebab saya lihat kalau malam minggu, beribu orang dan mereka ini kalau orang bawa kereta, mereka tak mahu. Mereka mahukan orang yang bawa motor. Nasiblah, orang bawa kereta, bohsia tak mahu!

Jadi, mereka lari ke satu tempat ke satu tempat bila kerajaan mengambil tindakan

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya minta penjelasan sedikit Yang Berhormat. Macam mana Yang Berhormat kata, dia tahu yang naik motor dia mahu; yang naik kereta tak mahu ni? Dia biasakah Yang Berhormat? Macam manakah? Naik motor baguskan atau macam mana? *(Ketawa)*

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Saya sudah bertahun-tahun duduk di Kuala Lumpur — daripada tahun 1972 dan saya tahu kehidupan anak-anak Melayu Kuala Lumpur dan kita meronda, membaca dan

Saya minta supaya pihak kementerian perluaskan. Pada masa sekarang jurulatih-jurulatih yang mendapat Level IV ini dia cemburu. Bila dia dapat Level IV, kalau boleh dia hendak tahan jangan beri ramai sangat Level IV sebab dia takut nanti orang sama pandai dengan dia sebab, kadang-kadang bila sudah pandai, dia tidak suka orang pandai macam dia. Supaya diperkenalkan konsep bahawa Level IV atau Tahap IV dalam latihan rekreasi ini bukan kumpulan kecil tetapi diperluaskan seolah-olah mereka ini Pengakap Raja. Bagi Level II dengan I, mereka ini pengakap biasa. Bagi level III, katalah Senior Scout dan sebagainya.

Jadi, dengan itu, saya percaya untuk latihan gaya hidup Rakan Muda untuk Rakan Rekreasi ini, kita sekurang-kurangnya dapat memperkenalkan satu kumpulan orang ataupun kita boleh masuk untuk ini kita masuk di bawah Briged Muda sebab Briged Muda, Yang Berhormat Menteri, sedia maklum dari segi psikologinya, budak-budak kalau pakai uniform, ada pangkat sedikit — satu calit sudah seronok. Saya pernah masuk Askar Wataniah tetapi tidak pernah dapat calit langsung, saya tidak seronok itu sebab saya berhenti. Tetapi sekarang saya masuk balik, saya lebih suka tidak ada calit tetapi saya menjadi orang yang lama dalam Askar Wataniah.

Tuan Pengerusi: Minta gulung, Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Akhirnya Tuan Pengerusi, saya minta supaya pihak Kementerian menganggap bahawa untuk jurulatih-jurulatih rekreasi ini diperbesarkan dan tahap-tahap latihan yang dibuat untuk juru-jurulatih rekreasi mungkin boleh dimasukkan di bawah Briged Muda ataupun di bawah Rakan Muda. Sebagai contoh, Tuan Pengerusi, sebelum saya tamat, saya beri contoh, saya pernah dengan Kelab Sukan Menjelajah Malaysia yang baru ditubuhkan.

Kita telah cuba memperkenalkan konsep ini kepada sekumpulan anak-anak yang melepak di kawasan super market sebanyak lebih kurang 100 orang dan kita perkenalkan perkara ini. Kita latih mereka sampai mereka dapat Tahap II dan mereka ini cukup seronok dan kita berharap supaya mereka ini dapat mempengaruhi kawan-kawan mereka mengikuti kita supaya kita dapat terus memberikan latihan. Ini sebagai contoh bahawa dia ada kesan. Sekiranya mereka terlibat dengan apa-apa latihan dan sebagainya, kita beri sijil, kita beri pengiktirafan yang mereka sebenarnya diiktiraf oleh masyarakat ataupun kerajaan. Jadi, saya menyokong.

Tuan Pengerusi: Nilam Puri.

4.55 ptg.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Nilam Puri): Dalam Butiran 010000 Perancangan Dasar Pembangunan dan Pengurusan, juga Bahagian Aktiviti Pengurusan iaitu mewujudkan satu perkhidmatan sokongan yang cekap dan sistematik ke arah melaksanakan program belia dan sukan dengan berkesan.

Saya ingin menyentuh perkara berkaitan masalah sosial yang berlaku, kebetulan yang menghadapinya terkena kepada golongan belia. Jawapan diberi oleh pihak Kementerian Perpaduan dan Kebajikan Masyarakat iaitu punca-punca terjadinya bohsia di antaranya kerana banyaknya kelab-kelab hiburan, kelab-kelab malam, pusat-pusat karaoke dan snooker. Soalnya bagaimanakah pihak Kementerian Belia dan Sukan hendak mengatasi masalah-masalah hiburan ini yang akhirnya melahirkan bohsia dan melahirkan beberapa lagi perkara yang meruntuhkan akhlak anak-anak muda kita?

Rakan Muda yang diperkenalkan itu, kita ingin penjelasan ke arah mana untuk mendisiplin anak muda ini supaya mereka ini taatkan Allah dan bergaul dalam pergaulan yang diizinkan oleh Islam. Di antara yang disebut oleh pihak Kementerian Perpaduan dan Kebajikan Masyarakat iaitu masalah pesta yang terlalu banyak, hiburan yang terlalu banyak. Kadang-kadang pesta ini dianjurkan oleh pihak kerajaan sendiri dan pesta ini tidak dapat elak dengan penonjolan para penyanyi sehingga mereka berhibur sehinggalah pukul 12.00 malam ataupun lebih daripada itu.

Soalnya belia-belie ini, apabila mereka menonton satu-satu pesta hiburan mereka tidak dapat balik ke rumah kerana bas-bas atau perkhidmatan bas telah habis. Maka mereka berlepak di satu tempat. Oleh itu, untuk mereka pulang, mereka tumpang mat-mat motor dan akhirnya berlakulah pergaulan-pergaulan yang bebas akibat daripada pesta yang begitu banyak — 31hb. Ogos pesta, Malam Malaysia ada pesta, sambutan ulang tahun Barisan Nasional 20 tahun pun pesta.

Jadi, pesta terlalu banyak sehingga anak-anak Melayu dikhayalkan dengan berbagai-bagai pesta. Begitu juga tumbuhnya disko terlalu banyak. Begitu juga pusat-pusat hiburan sekarang ini sehingga disko yang terbesar di Kuala Lumpur ini, yang dipanggil Disco Fire yang boleh memuatkan 1,000 orang sehingga anak-anak muda di dalam itu kebanyakannya kita lihat belasan tahun sudah pandai minum arak dan sebagainya dan kita lihat mereka bertindak begitu bebas kerana lesen-lesen disko dikeluarkan oleh pihak kerajaan dan anak muda mengambil peluang berseronok di situ sehingga mereka terlupa kepada agama dan juga tujuan hidup mereka di atas muka bumi ini.

Begitu juga mutakhir ini kita lihat budaya pondan yang begitu banyak tumbuh di Malaysia dan kebanyakan yang jadi pondan ini adalah belia-belie Melayu. Ini, pihak Kementerian Belia dan Sukan kena pandang serius perkara ini kerana pondan ini ada berbagai nama. Ada nama mereka 'Mak Nyah', ada nama mereka 'gay', 'blue boy', 'jay boy' dan sekarang mutakhir ini 'bohjan' pula.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(Bangun)

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: 15 minit, sedikit sahaja masa.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan dari sahabat saya Nilam Puri, macam mana dia boleh tahu semua kategori pondan ini? Adakah di kalangan pemuda PAS pun ada yang jadi pondan? (Ketawa)

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Soal pondan, soal penagih dadah bukan soal parti. Anak siapa pun boleh kena. Kita bercakap ini perkara umum. Janganlah kita tarik soal parti di sini. Cuma 'Mak Nyah' dipanggil oleh orang biasa. 'Blue boy' dipanggil oleh orang-orang korporat. (Ketawa) Orang korporat kalau dia hendak pondan, dia panggil, "Send me one blue boy". (Ketawa) Itu Jay Boy, ini panggilan orang-orang korporat tetapi 'Mak Nyah' pondan itu, panggilan orang-orang awam. Sama sahaja, orang itu juga cuma panggilan lain-lain.

Tuan Pengerusi, masalah ini masalah serius sebab kita lihat pondan-pondan ini berkeliaran di Kowloon, Chow Kit, Bukit Bintang dan kita ucapkan tahniah mutakhir ini pihak Dewan Bandaraya memang mengambil tindakan dan pihak Kementerian Belia dan Sukan juga kena menyokong lagi tindakan itu. Tetapi pondan-pondan ini setelah sarang-sarang

Tuan Pengerusi, saya hendak beri contoh — di antara tahun 1989 sehingga tahun 1993 pihak Biro Tatanegara tidak lagi memberi apa-apa latihan kepada pelajar-pelajar yang ingin melanjutkan pelajaran ke luar negeri iaitu latihan asas seperti seminggu dan sebagainya, sebelum mereka pergi ke luar negeri, tetapi pelajar-pelajar yang ingin pergi ke luar negeri yang ditaja oleh pihak kerajaan dan juga agensi-agensi telah dihantar ke pusat latihan di Janda Baik yang dibuat oleh Yayasan Pelajaran MARA dan ianya dibuat di antara tahun 1989 hingga 1993, tetapi selepas 1993 pusat latihan tersebut tidak dapat berfungsi lagi oleh kerana pihak MARA tidak mampu untuk memberi sumbangan kewangan.

Di dalam latihan yang diberi ialah latihan yang bercorak 'survival' iaitu kita memberi latihan dalam bentuk yang mereka mengetahui apa orang tua boleh buat. Contohnya, sekarang ini orang dewasa sendiri pun kalau sekiranya dalam sesuatu masyarakat, mereka tidak tahu biadang-bidang ini yang sepatutnya dipegang oleh orang tertentu. Contohnya, saya ingat Tan Sri lebih pandai, kalau ada orang mati, orang yang mengkafan, mandi mayat dan sebagainya—kita serahkan kepada tok imam dan kalau tok imam tidak ada semua orang termangu-mangu, tetapi dalam masyarakat kota sekarang, benda ini telah berubah, tetapi di kampung dia tidak berubah — itu yang anehnya. Di kampung untuk mandi mayat cuma orang tertentu sahaja, tetapi untuk belia-belua ataupun student yang akan ke luar negeri, mereka diajar segala bentuk yang dibuat oleh orang dewasa termasuk mandi mayat, menjadi tok imam, menjadi tok bilal, berpuasa, seni mempertahankan diri dan berbagai-bagai lagi yang membolehkan mereka berdikari.

Jadi, program ini, yang dibuat dalam masa seminggu, kita dapati mendatangkan kesan yang begitu baik. Itu sebab saya lihat generasi di antara tahun 1989 hingga 1993

ataupun pelajar-pelajar yang dihantar dalam masa tersebut, tidak ada mereka-mereka yang masuk

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat menggunakan perkataan "mereka-mereka". Saya telah pun diminta oleh seseorang ahli mahu menegur — janganlah menggunakan perkataan "mereka-mereka", kerana mereka itu

Tuan Shahidan bin Kassim: Ya, saya pun ada ditegur orang, saya tersebut tadi, Tuan Pengerusi. Minta maaf. Kita dapati anak-anak yang telah dihantar ke luar negeri dalam tahun 1989–1993, mereka ini

Seorang Ahli: Ya, betullah.

Tuan Shahidan bin Kassim: . . . tidak menyertai aktiviti-aktiviti ataupun gejala-gejala negatif. Kita mempunyai rekod yang mereka ini telah menjadi 'orang' dalam keadaan yang sebenarnya, walaupun mereka hanya mendapat latihan asas selama seminggu tetapi mereka telah mampu untuk menjadi manusia yang disebutkan role-model dalam gaya hidup Rakan Muda yang telah diperkenalkan oleh Yang Berhormat Menteri.

Jadi, saya minta, kalau boleh kementerian memasukkan aspek ini, sebab budak-budak muda ini — saya pun baru tua sedikit sahaja, masih ada lagi zaman muda di belakang saya, yang lain-lain itu sudah terlajak. Jadi, saya masih ingat, kadang-kadang kita seronok melihat bahawa kita boleh buat sebagaimana orang dewasa boleh buat. Contohnya, bila kita ajar mandi mayat, walaupun dia tidak perlu buat yang itu, dia seronok — sekurang-kurangnya dia tahu. Kita ajar dia jadi tok imam. Bagi orang yang bukan Islam kita juga ajar berpuasa — dia seronok, dan diakhirnya kita wujudkan suasana yang boleh dia berdikari. Makna kata kita campak ke mana sahaja dia 'menjadi pulau'.

Saya rasa Rakan Muda seperti Yang Berhormat Menteri maksudkan di sini ialah orang yang bila kita campak ke laut boleh menjadi pulau. Jadi konsep 'survival' dalam mana-mana program yang diperkenalkan oleh pihak kementerian dapat dimasukkan, walaupun kita ada 8 atau 9 pendekatan — saya kurang pasti di sini, yang telah diperkenalkan dalam Gaya Hidup Rakan Muda.

Tuan Pengerusi, yang sebenarnya, satu contohnya di antara yang disebutkan di sini ialah rakan rekreasi ataupun rakan sukan, walaupun rakan sukan, kita perkenalkan konsep 'survival', walaupun dalam rekreasi, kita perkenalkan konsep 'survival'. Mana-mana saja bidang yang dia berminat, kita masukkan dalamnya konsep 'survival' supaya di akhirnya, yang penting bagi kita ialah mereka ini boleh berdikari.

Saya minta dalam konsep Rakan Muda ini supaya kementerian dapat memanjangkan terus dan menceritakan terus kepada masyarakat, oleh kerana ramai orang bertanya kepada saya — saya berminat rekreasi, macam Tuan Pengerusi juga berminat memburu, tetapi saya berminat rekreasi. Sekarang ini orang telefon saya boleh atau tidak saya menjadi ahli persatuan Rakan Muda? Makna kata dia tidak tahu. Saya harap supaya buku ini diprint banyak lagi supaya perkara ini diketahui oleh banyak pihak.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi, saya tidak mahu menyusahkan kepala Tuan Pengerusi dalam menentukan masa. Di bawah Rakan Muda ini, saya tengok tempat senarai, sebab senarai terlampau panjang, tidak ada mereka di zaman kita dahulu yang mendapat gelaran Pengakap Raja ataupun King's Scout yang terlibat dengan penagihan dadah. Tidak ada mereka yang mendapat Level IV ataupun Tahap IV Jurulatih Kementerian Belia yang terlibat dengan dadah, tidak ada

mereka ini yang terlibat dengan jenayah. Saya belum jumpa lagi seorang bekas Pengakap Raja yang terlibat dengan jenayah. Saya Pengakap Raja. Tuan Pengerusi dahulu Pengakap Raja kan? (*Ketawa*) Jadi, tidak pernah terlibat dengan jenayah. Banyak di sini yang Pengakap Raja dan sebagainya. Saya hendak tunjukkan betapa latihan di peringkat awal dahulu mempengaruhi jiwa.

Kementerian dalam bidang Rakan Rekreasi, Tuan Pengerusi, ia telah memperkenalkan tahap latihan untuk jurulatih yang dipanggil Level I atau Tahap I, Tahap II, Tahap III dan juga Tahap IV tetapi benda ini dibiarkan berlalu dengan tidak diberi pemerhatian yang khusus. Saya percaya, kalau kementerian memberi perhatian yang khusus tentang perkara ini, pasti sudah benda ini ia jadi dalam konsep Pengakap Raja tadi sebab pengakap ini ialah kita tahu, Lord Baden Powell yang cadang, saya minta supaya Yang Berhormat Menteri memperkenalkan hala cara baru ini, berilah nama baru yang berkenaan untuk membolehkan kita ada konsep pengakap yang dibuat oleh pengakap itu tetapi yang dibuat oleh kementerian. Ini cukup cantik.

Pada masa sekarang, untuk kawasan Utara, latihan yang paling banyak diberi ialah kepada penuntut-penuntut UIA dan juga penuntut-penuntut di Universiti Malaya. Mereka ini diberi latihan untuk mendapat Level I dan juga Level II dan tahap ini kita panggil Penolong Jurulatih. Setelah mereka berjaya selepas 6 bulan, mereka dilatih sekali lagi. Mereka mendapat Tahap III atau Level III tetapi apabila mereka lulus, mereka harus menjalankan aktiviti-aktiviti selama 6 bulan sebelum mereka mendapat Tahap IV dan bila mereka mendapat Tahap IV, mereka dipanggil jurulatih dan jurulatih ini adalah jurulatih-jurulatih yang diiktiraf oleh pihak kementerian untuk melatih mana-mana pihak yang berminat dalam bidang rekreasi.

rekreasi. Jadi, dengan cara demikian, kita dapat menyegarkan badan-badan sukarela, tak kiralah badan-badan sukarela rekreasi yang saya sebutkan tadi ataupun persatuan-persatuan belia yang dikatakan lesu oleh Yang Berhormat dari Kota Bharu.

Inilah kesempatannya, Tuan Pengerusi, melalui program-program gaya hidup Rakan Muda, ada program dan projeknya yang telah kita kenal pastikan, kita anjur, diambil oleh persatuan-persatuan belia. Ada kemudahannya dan ada pembiayaannya. Oleh yang demikian, persatuan-persatuan belia boleh hidup dengan segar semula melalui penglibatan mereka dengan projek-projek dan program-program gaya hidup yang berbagai-bagai.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kepong, bahkan saya ingin memberi penegasan bahawa Rakan Muda adalah multiracial dengan, in content: in every way, dengan izin. Ianya satu-satu program seperti yang dianjurkan oleh pihak kerajaan untuk membawa satu arus di kalangan anak muda, tidak kira bangsa mereka. Inilah kelebihan yang ada pada Rakan Muda seperti program-program kerajaan yang lain.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Kepong sengaja mencari cerita-cerita yang dia hendak secara 'implicit' merupakan masalah kepada kerajaan.

Tuan Pengerusi, kes SUKOM dibawa oleh syarikat Kanada dalam mahkamah sedang pun kita sambut dengan relanya untuk kita pertahankan nama baik negara kita. Kalau ada pihak hendak membawa saman kepada kita, maka kita akan pergi ke mahkamah untuk mempertahankan diri kita. Jadi, Tuan Pengerusi, saya tidak mahu menjelaskan kedudukan yang terakhir mengenai kes ini. Sekadar oleh kerana ianya berada di hadapan mahkamah, sekadar untuk saya menegaskan bahawa

pihak Jemaah Menteri dengan relanya mengambil tindakan untuk kita mempertahankan nama baik kerajaan kita dalam kes tersebut.

Mengenai kes Bukit Jalil yang diserahkan kepada UEM. Tuan Pengerusi, ingin saya memaklumkan di sini bahawa inilah satu-satunya kebijaksanaan kerajaan di mana projek yang besar seperti ini dapat kita laksanakan dengan begitu praktikal, dengan begitu mudah sekali. Tadi, Yang Berhormat Ketua Pembangkang menyebut ada tanah yang diambil dari pihak tertentu. Dalam kes ini, Yang Berhormat dari Kepong pun hendak menyentuh. Ini tanah kerajaan. Tanah kerajaan serah kepada pihak yang hendak membangunkan. Jadi, itu pun jadi masalah juga.

Jadi, Tuan Pengerusi, inilah cara yang amat berkesan di antara keberkesanan Dasar Ekonomi Negara sejak beberapa tahun ini, ke arah pembangunan ekonomi kita ialah melalui pendekatan penswastaan seperti begini. Kita diberi jaminan oleh pihak UEM bahawa kompleks yang besar itu akan siap pada tempoh Disember 1997.

Tuan Pengerusi, saya menerima saranan Yang Berhormat dari Kepong mengenai kepimpinan persatuan sukan yang perlu lebih komited. Oleh yang demikian, saya sudah pun dengan persetujuan pihak Perbendaharaan memilih beberapa syarikat auditing untuk memeriksa setiap buku akaun yang ada pada persatuan-persatuan. Jadi, ini adalah di antara langkah yang dibuat oleh kementerian untuk memastikan bahawa kepimpinan dan pengurusan persatuan dapat kita pertingkatkan.

Tuan Pengerusi, saya menyambut baik cadangan Yang Berhormat dari "Setumbong".

Seorang Ahli: Santubong.

Tuan Haji Abdul Ghani bin Othman: "Sentumbong". (*Ketawa*) Minta maaf, saya pelat dalam hal itu. (*Ketawa*) Mengenai cadangan beliau supaya infrastruktur sukan dikendalikan oleh belia sendiri. Jadi, ini adalah di antara pendekatan yang kita boleh bawa melalui gaya hidup seperti Rakan Masyarakat.

Saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat dapat memberi sokongan dan kerjasama kepada rakan-rakan muda. Yang pentingnya, walaupun kita sudah melampaui umur 40-an tidak bermakna kita sepi dengan Rakan Muda tetapi jangan sengaja mencari 'rakan muda'. (*Ketawa*) Istilah yang kita gunakan adalah 'Rakan'. Pengertian kerakanan adalah besar maknanya kerana kerakanan memberi izin kepada kita supaya yang dewasa pun boleh bersama dengan yang muda (*Tepuk*) (*Disampuk*) atas semangat kerakanan kerana anak muda pun perlu kepada bimbingan kita.

Jadi, oleh yang demikian, Wakil-wakil Rakyat saya percaya, lebih-lebih lagi Barisan Nasional akan bersama-sama dengan Rakan Muda. Saya menyeru Ahli-

ahli Yang Berhormat dari parti Pembangkang agak lebih terbuka pemikirananya dan dadanya supaya menerima program yang baik daripada pihak kerajaan. Benda yang baik adalah baik. Something that is noble, is noble. So, you have to accept it. It is difficult for you to reject, otherwise anak muda will reject you quite easily, dengan izin. (*Tepuk*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, masa sudah suntuk.

Tuan Haji Abdul Ghani bin Othman: Wau! Saya tak sempat — Kota Bharu.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kita ada masa lagi hari Isnin depan.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Majlis ditangguhkan hingga pukul 2.30 Isnin hadapan.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.

Tuan Pengerusi, saya tidak mengatakan bahawa menganjurkan Gaya Hidup hendaklah diletakkan dengan sewenang-wenangnya, kerana saya ingin mengambil kesempatan di sini untuk meletakkan Rakan Muda pada asas yang paling kukuh yang pernah saya jelaskan di sana sini, walaupun Yang Berhormat Nilam Puri tidak ada kesempatan untuk mendengarnya.

Tuan Pengerusi, Rakan Muda diletakkan kepada 4 asas yang kukuh. Gaya hidup yang kita anjurkan datang dari 4 sumber yang kukuh. Gaya Hidup yang dilaksanakan memperkukuhkan 4 perkara yang hendak saya sebutkan.

Pertama, Gaya Hidup itu datang dari sumber ilmu. Kita hendak mengolah Gaya Hidup berdasarkan kepada sumber ilmu sama ada anak muda sendiri menguasai ilmu daripada sistem formal daripada sekolah ataupun kita yang mengolah Gaya Hidup itu dengan menggunakan maklumat, pengalaman dan unsur-unsur ilmu untuk membentuk Gaya Hidup tersebut.

Kedua, daripada sumber ilmu itu juga kita hendak memperkukuhkan nilai-nilai yang baik, yang datang dari sumber moral dan juga daripada sumber agama iaitu nilai-nilai universal yang dianjurkan oleh agama kita semua. Jadi, kita tidak lupa bahawa gaya hidup itu diletakkan kepada kekuatan agama jua.

Ketiga, saya ingin jelaskan di sini bahawa ia juga datang dari sumber hidup, daripada ikatan kekeluargaan. Ikatan kekeluargaan datang dari sama ada nilai-nilai seperti budi bahasa, sopan santun, komitmen komunikasi, kasih sayang dan juga datang dari sumber tradisi kita yang dididik oleh ibu bapa kita, ditambah lagi dengan kekuatan ilmu dan

kemahiran yang hendak kita sampaikan kepada ibu bapa — mendidik anak di zaman sekarang.

Tuan Pengerusi, satu — ilmu; kedua — agama dan moraliti; ketiga — daripada ikatan kekeluargaan; dan keempat ialah Gaya Hidup Rakan Muda datang juga dan menuju kepada mewujudkan semangat kebangsaan Malaysia yang ada identiti bangsa Malaysia, sama ada daripada sumber tradisi, warisan, sejarah, seni dan budaya.

Tuan Pengerusi, jadi, Gaya Hidup Rakan Muda — kita hendak letakkan dari segi konsepnya, frameworknya, pengisiannya, pengolahannya, pelaksanaannya, kesannya adalah berasaskan kepada 4 komponen seperti yang saya sebutkan tadi iaitu ilmu, agama dan moraliti, ikatan kekeluargaan dan Malaysian nationalism atau semangat kebangsaan bangsa Malaysia itu sendiri.

Tuan Pengerusi, kesemuanya itu saya percaya kalau sekiranya anak muda dalam arus yang kuat melalui Gaya Hidup Rakan Muda maka kita dapat membentuk ketahanan dalaman anak-anak muda. Jadi, apa pun pengaruh yang datang dari sumber luaran, kalau sekiranya ada kekuatan dan ketahanan dalaman, saya percaya anak muda kita dapat mengendalikan diri masing-masing dan juga dapat bersama-sama memperkukuhkan tamadun bangsa Malaysia yang kita hendak bentuk bersama-sama.

Cadangan Yang Berhormat dari Nilam Puri supaya saya melihat apa yang berlaku di Central Market, saya sambut dengan baiknya dan memang ada cadangan kami untuk pergi ke Central Market untuk membuka kaunter kami supaya dapat disambut oleh anak muda di Central Market. Kerana, contoh-contoh di KOMTAR, misalnya, anak muda yang melepak di KOMTAR, Pulau Pinang, kebetulan ada

Pejabat Belia di tingkat atas, maka anak muda mudah sampai ke Jabatan Belia yang kebetulan pejabat itu terletak di bangunan KOMTAR sendiri. Jadi, anak muda tidak begitu terasing kalau ada usaha-usaha sebegini — mereka mudah bersama-sama dengan kita semua, jadi tidak semestinya, seperti yang diharapkan oleh PAS, agaknya, anti-establishment semata-mata. Anak muda tidak begitu, Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi, pandangan dari Jerai mengenai 'role' ibu bapa, kita semuanya memang setuju. Kita semua adalah ibu dan bapa kepada anak-anak muda dan kita merasakan tanggungjawab yang sesungguhnya untuk mendidik anak-anak kita masing-masing. Jadi, saya pernah berhujah bahawa bukan kerajaan sahaja memikul tanggungjawab, bukan sekolah sahaja, bukan Kementerian Belia sahaja, tetapi termasuklah ibu bapa, masyarakat amnya, badan-badan sukarela khususnya, anak-anak muda sebaya, sumber agama dan sebagainya. Jadi, Tuan Pengerusi, saya mengalu-alukan penekanan yang dibuat oleh Yang Berhormat dari Jerai tentang peranan yang boleh dimainkan oleh ibu bapa.

Mengenai penekanan yang sewajarnya dibuat di merata negara untuk sukan, saya menyambut baik pandangan Yang Berhormat dari Jerai kerana saya sentiasa berhujah mengatakan mengapa bakat badminton ada di Mukim Banting sahaja. Mengapa bakat di peringkat Malaysia, bahkan dunia datang daripada satu keluarga di mukim Banting sahaja? Saya berpendapat bahawa banyak lagi bakat badminton di merata negara. Oleh yang demikian, Rakan Sukan — penekanannya ialah membawa sukan peringkat akar umbi kerana saya yakin bahawa banyaknya bakat, potensi sukan yang ada di merata negara, maka kita akan kenal pasti mereka melalui penglibatan mereka dalam kejohanan-kejohanan di peringkat akar

umbi, maka kita akan ketengahkan mereka, kita berikan kemudahan latihan dan kita bawa, kita asuh mereka — peringkat negeri, kebangsaan sehingga mereka menjadi bintang yang boleh kita banggakan bersama.

Jadi, Tuan Pengerusi penekanan Rakan Sukan adalah daripada akar umbi supaya adanya kemeriahan sukan di akar umbi untuk menempa kecemerlangan di peringkat negara, bahkan di peringkat dunia.

Oleh yang demikian, di antara penekanannya ialah saya harap kita akan juga dapat memberi peruntukan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh di mana setiap daerah akan disediakan dengan satu pusat Rakan Muda yang serba lengkap dengan segala kemudahan untuk persatuan-persatuan supaya dapat ia bersama-sama dalam 10 gaya hidup yang kita hendak bangunkan.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Kepong, dia buat tidak faham tentang gaya hidup Rakan Muda ini tetapi tidak apalah. Saya ada kesempatan untuk menjelaskan serba-sedikit kepada Yang Berhormat dari Kepong. Dia dengan 'apologetic' mengatakan, dengan izin, "It's a bit simplistic".

Tuan Pengerusi, Rakan muda dibangunkan pada fasa yang pertamanya ialah melalui kerjasama daripada badan-badan sukarela. Kalau saya membangunkan gaya hidup seni dan budaya, ia didukung oleh persatuan-persatuan sukarela di bidang seni dan budaya yang tidak terhitung banyaknya. Sekarang ini kita sedang bekerjasama dengan badan-badan sukarela tersebut untuk menganjurkan kegiatan-kegiatan seni dan budaya. Sukan dengan persatuan-persatuan sukan. Rekreasi dengan persatuan-persatuan

Tuan Saidin @ Yusof bin Adam: Tuan Pengerusi, ada dua orang lagi ingin bercakap.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Saya telah buat keputusan tadi, bila Yang Berhormat tak ada di sini. Saya kata, oleh kerana kesuntukan masa saya terpaksa menghadkan seorang lagi untuk berucap. Yang Berhormat Menteri diminta menjawab.

6.06 ptg.

Menteri Belia dan Sukan (Tuan Haji Abdul Ghani bin Othman): Tuan Pengerusi, saya

Seorang Ahli: (Menyampuk)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Suara Tok Dalang itu tidak dilayan.

Tuan Haji Abdul Ghani bin Othman: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya sabar di sini menunggu kesempatan untuk menjawab. Izinkan saya untuk menjawab secara adil dan menyentuh perkara-perkara yang telah dibangkitkan.

Yang pertama, Ahli Yang Berhormat dari Arau yang menyentuh tentang struktur persatuan supaya ianya bukan sahaja wujud di peringkat kebangsaan tetapi sampai ke peringkat akar umbi.

Tuan Pengerusi, saya menyambut cadangan ini dan akan menganjurkan pihak persatuan-persatuan belia supaya bukan sahaja ada struktur di peringkat kebangsaan tetapi ada juga gabungannya di peringkat negeri sampai pula ke peringkat daerah dan juga di peringkat akar umbi.

Seterusnya, saya merujuk kepada Ahli Yang Berhormat dari Arau yang merujuk kepada adanya persatuan-persatuan yang kononnya cergas tetapi tidak ada keahliannya.

Tuan Pengerusi, saya selepas melihat persatuan-persatuan sukan di seluruh negara, maka Kementerian Belia dan Sukan akan beralih kepada persatuan-persatuan belia di mana kami akan bekerjasama dengan pihak Pendaftar Pertubuhan bagaimana kita dapat mengemaskinikan persatuan-persatuan belia di semua peringkat.

Cadangan Ahli Yang Berhormat dari Arau supaya MARFIMA wujud di peringkat kebangsaan sampai kepada negeri saya sambut dengan baik dan apabila Yang Berhormat menyentuh tentang kumpulan-kumpulan kecil yang merupakan kelab-kelab yang ada di merata negara diberi layanan juga sewajarnya dalam kegiatan-kegiatan Rakan Muda adalah di antara pendekatan yang akan diambil oleh Kementerian Belia dan Sukan supaya kelab-kelab juga akan menikmati layanan yang sewajarnya untuk bersama-sama dalam Gaya Hidup Rakan Muda.

Tuan Pengerusi, saya juga menyambut baik cadangan Ahli Yang Berhormat dari Arau mengenai Rakan Muda yang serba boleh.

Tuan Pengerusi, Rakan Muda membawa motto "Yakin Boleh" bermakna di sini bahawa Rakan Muda yang dapat menyertai berbagai-bagai gaya hidup di antaranya rakan masyarakat memberi peluang kepada anak muda untuk menguasai kemahiran-kemahiran yang berbagai-bagai sebegitu rupa ia boleh memberi sumbangan kepada masyarakat di mana mereka bermastautin. Sambil itu pula kita berharap masyarakat akan mengiktiraf mereka kerana kelebihan-kelebihan yang ada pada mereka. Oleh yang demikian, cadangan Yang Berhormat dari Arau tentang anak muda serba boleh melalui Rakan Muda, cara Gaya Hidup yang kita anjurkan itu, saya percaya akan dapat dimanfaatkan oleh masyarakat tempatan.

Cadangan Yang Berhormat dari Arau mengatakan bahawa kita perlu membangunkan jurulatih, peringkat I, II, III, dan IV dengan sebegitu rupa, sehinggakan mereka mempunyai kemahiran, mempunyai credibility, dengan izin, mempunyai pengalaman yang boleh membantu membangunkan Gaya Hidup Rakan Muda yang berbagai-bagai adalah satu cadangan yang baik. Kita perlu membangunkan satu tradisi yang kukuh di kalangan rakyat Malaysia supaya menjadi jurulatih, fasilitator yang berbagai-bagai, mempunyai pengalaman dan boleh dipercayai dan menyakini ibu bapa supaya dapat menyerahkan anak mereka pada umur yang muda sekalipun supaya bersama-sama dalam gaya hidup yang ada kualiti, ada matlamat dan dapat membina mereka. Jadi, itu adalah di antara cadangan-cadangan Yang Berhormat dari Arau yang saya sambut dengan gembiranya.

Tuan Pengerusi, saya merujuk pandangan Yang Berhormat dari Nilam Puri mengenai masalah-masalah yang dibangkitkan.

Tuan Pengerusi, di antara perkara yang kami bangkitkan di Kementerian Belia dan Sukan sejak awal tahun ini adalah di antara masalah-masalah yang dihadapi oleh masyarakat kita di kalangan anak muda. Pada mulanya kami menganjurkan di universiti dan membuat kajian tentang apa itu 'lepak' di kalangan orang muda, dengan harapan bahawa kita memahami serba sedikit mengenai perilaku lepak dengan tujuan untuk sama-sama dibicarakan oleh masyarakat umum sama ada di bilik kuliah, sama ada di pejabat-pejabat sampailah di kalangan ibu bapa dengan anak di rumah masing-masing.

Tuan Pengerusi, jadi, kita sudah mencapai satu tujuan di mana masalah anak muda dibincangkan rata-rata oleh masyarakat untuk mencetuskan kesedaran

di kalangan kita semua. Selepas melihat hal lepak, maka tercetus juga maklumat kebelakangan ini mengenai dadah dan sampai pulalah maklumat-maklumat mengenai amalan-amalan yang tidak sihat yang lainnya seperti yang kita sedia maklum.

Tuan Pengerusi, saya ingin menegaskan di sini bahawa kita sudah pun sedar, kita sudah pun memahaminya ada masalah, bukan satu masalah yang boleh kita katakan kesemuanya terbabit, tetapi ada segelintirnya, walaupun begitu amat membimbangkan kita termasuklah kes-kes pondan seperti Yang Berhormat dari Nilam Puri sebutkan. Saya pun tidak terlepas daripada melihat masalah pondan. Saya tidak rela melihat masalah ini menular sebegitu rupa sehinggakan kelakuan kita tergugat kerana amalan sebegini.

Tuan Pengerusi, oleh yang demikian, saya ingin menganjurkan kepada semua pihak, termasuklah Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri, marilah kita bermula membuat langkah ke arah pemikiran yang positif untuk meyakinkan anak muda, kerana kita mempunyai keyakinan yang penuh. Seperti kita dahulu, semasa kita muda, bahawa kita ada bakat, kita ada potensi, kita merupakan pewaris, kita membawa idealisme bangsa kita. Begitu juga dengan anak muda ketika ini, mereka pewaris bangsa, mereka ada bakat, mereka ada potensi dan mereka adalah pembawa idealisme bangsa Malaysia, zaman mereka ketika ini.

Tuan Pengerusi, oleh yang demikian, sudah tiba masanya untuk kita, selepas sedar tentang masalah-masalah kebelakangan ini, melihat anak muda secara yang lebih positif dan lebih meyakinkan. Oleh yang demikian, langkah-langkah yang dibuat oleh kerajaan melalui Rakan Muda adalah antara pendekatan yang positif.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Parit Sulong bangun.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Minta maaf, masa sudah tidak ada.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Tetapi, saya rasa masa tidak mengizinkan, sila gulung Yang Berhormat.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Ya, saya hendak gulunglah ini.

Mereka akan dituduh penderhaka atau traitor, tentunya mereka keliru jika Perdana Menteri selaku Presiden partinya menceritakan hal penyakit politik wang dalam partinya kepada media massa dalam dan luar negeri, itu dikatakan bagus.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Point of order, yang ke berapa?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: 36 (1).

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ya, apa dia?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Dia terkeluar dari tajuk!

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Keluar tajuk ya?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Ya, dia sepuluh tahun memimpin belia, jadi dia pun bertanggungjawab dengan belia, kenapa tadi mengaku sepuluh tahun dalam belia? Bila yang buruknya orang lain, yang baik dia punya. Tuan Pengerusi, Ahli dari Kota Bharu ini macam mana ini?

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Cukuplah, Yang Berhormat. 36 (1) dalam keadaan ini tidak kena. Yang Berhormat, sila gulung!

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Saya sedang menggulung, ini kacau! Tetapi jika Ahli Pembangkang seperti Ahli Yang Berhormat dari Gua Musang dan Ahli Yang Berhormat dari Bandar Kuching membuat sedikit komen ke atas perkara yang sama kepada media yang sama, itu tak boleh, itu khianat. Bukankah mereka akan keliru dengan tuduhan tidak berasas? Termasuklah tuduhan Timbalan Perdana Menteri tentang peningkatan hutang negara terhadap 'Bapa Ekonomi Bumiputera' gelaran yang diberikan oleh Dewan Perdagangan dan Perindustrian Melayu Malaysia kepada Ahli Yang Berhormat dari Gua Musang. Bukankah Yang Berhormat dari Gua Musang telah bekerja keras untuk menubuhkan atau menjayakan PETRONAS, PERNAS, Bank Bumiputra, Bank Pembangunan, Bank Islam dan PNB.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, masa Yang Berhormat sudah suntuk.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Saya sedang menggulung ini, tinggal dua tiga baris sahaja lagi. Apakah ini?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Nanti dahulu, point of order.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Mengacaulah, dahlah tak ada kuorum.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tak! Point of order saya kata.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang ke berapa?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: 36 (1). Dia keluar dari tajuk. Apa kena mengena Gua Musang, PETRONAS, PERNAS dengan belia? Cakaplah fasal belia!

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Hei! Lain kali dengarlah dahulu.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Baiklah, saya akan buat keputusan.

Tuan Lim Guan Eng: Bukan Speaker, duduklah!

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Kota Melaka diam ya! Kalau hendak ambil kuasa, bapa sedang sakit itu.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat semua, sabar dan bertenang.

Yang Berhormat boleh sebut Gua Musang ataupun mana-mana Ahli yang lain tetapi saya rasa tak ada kena mengena dengan PETRONAS dalam keadaan ini. Sila gulung cepat.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tuan Pengerusi, saya menceritakan berkenaan dengan belia keliru, dia kaku disebabkan tuduhan-tuduhan yang macam ini. Jadi, perlulah kita cerita sedikit, Tuan Pengerusi perlulah

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, kalau hendak cerita, bercakap dasar itu, saya tak benarkan. Ini di peringkat Jawatankuasa.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Bukan, ini bukan bercakap dasar, ini hendak beri penjelasan.

Tuan Pengerusi, signal yang kita berikan kepada belia atau mesej kita beri kepada belia ialah jika tidak ada kuasa

maka tak boleh dihormati. Saya merasa sedih, mengapa belia dan pergerakan belia tidak berani menegur kerajaan yang telah membuat dasar untuk memperkayakan segelintir rakyat istimewa — mereka yang berkait dengan yang berkuasa. Umpamanya saham khas bumiputera sepatutnya diagih secara adil kepada seberapa ramai bumiputera.

Dato' Ismail bin Said: Point of order

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, nanti dahulu, ya, ada yang bangun. Point of order yang ke berapa Yang Berhormat?

Dato' Ismail bin Said: Nampaknya Ahli Yang Berhormat dari Kota Bharu masih lagi berdegil-degil setelah Yang Berhormat Tuan Pengerusi menegurnya supaya balik kepada tajuk. Jadi, mengikut point of order Yang Berhormat Pengerusi berhak menyuruh beliau berhenti daripada bercakap.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Baiklah Yang Berhormat, saya rasa masa untuk Ahli Yang Berhormat sudah suntuk. Saya telah cakap tadi Yang Berhormat.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Kalaupun mereka tak ganggu saya, memang cukup! Ngam, ngam. (*Ketawa*) Tetapi mereka sengaja mengganggu! Tuan Pengerusi perlu berlaku adil.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, adil atau tidak Yang Berhormat faham ya? Cukup! Yang Berhormat Menteri diminta menjawab.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tak acilah!

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Terpulanglah Yang Berhormat.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Cikgu mengajar Bahasa Melayu di sekolah-sekolah di sana.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat dinasihatkan supaya balik kepada tajuk, ya.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Ya! saya akan balik, tetapi bila ada tuduhan

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ini kalau Yang Berhormat nak buat

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: demi keadilan dan kebenaran.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kalau nak buat sebarang penerangan ataupun penjelasan, saya rasa sekarang bukan masanya.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Insyallah, beri peluang yang adil kepada saya — saya masuk dalam tajuk ni! Tuan Pengerusi. Sebelum pencen, beliau adalah pengelola sekolah-sekolah Melayu di Selangor. Berdosa mengata seseorang Islam itu kafir. Mengapa Yang Berhormat Setiausaha Parlimen mengkafirkan suami dan bapa mertua saya? Kalau Yang Berhormat gentleman, Yang Berhormat akan minta maaf secara terbuka di Dewan ini kepada suami dan bapa mertua saya. Bukan sahaja berdosa, Yang Berhormat, itu liable, Yang Berhormat! Jika diulangi di luar, eloklah minta maaf. Yang Berhormat juga ada membuat tuduhan bahawa saya telah melukis gambar Perdana Menteri dan bubuh cap di dahinya. Mahukah Yang Berhormat ulangi di luar? Tentu tidak berani. Jangan lagi tuduh melulu, perlu jaga etika. Jaga sedikit, nanti jatuh pangkat.

Tuan Pengerusi, berkenaan dengan risalah berjudul 'Melayu'. Risalah itu adalah karya seorang rakan yang mahu Melayu jati sedar bahawa parti UMNO (baru) dipimpin oleh orang keturunan India. Bapanya keturunan India, tetapi jadi Melayu melalui peruntukan Perlembagaan.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat!

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Itu kebenaran dan adil kepada Melayu jati supaya sedar.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, apa yang dibincangkan sekarang ini apa ada kenamengena?

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Ya, saya faham, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Butiran yang ke berapa, Yang Berhormat? Kalau tidak, saya terpaksa memberhentikan ucapan Yang Berhormat

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Ini adalah di bawah Butiran yang saya telah sebut tadi, awal-awal lagi, Yang Berhormat.

Tuan Sim Kwang Yang: Minta jalan.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ya, dia bangun.

Tuan Sim Kwang Yang: Adakah Yang Berhormat bersetuju bahawa penyakit sosial seperti bohsia atau apa-apa semuanya mungkin bersumber daripada kejatuhan moraliti awam negara kita. Jadi, sebagai Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini tiap-tiap orang termasuk khasnya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri itu dia tidak sesuai dan tidak layak sebagai

'role model', dengan izin, untuk belia. Sebab belia baru kurang ada arahan untuk bagaimana mereka memajukan diri sendiri. Jadi, semua ini dalam jawapan Yang Berhormat sendiri sekarang berkait dengan kementerian.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Terima kasih, memang benar. Pada saya semua bangsa atau kaum sama sahaja darjat, kita semua makhluk Allah.

Seorang Ahli: Yakah?

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Yang membezakan kita ialah akhlak, itulah yang kita kena jaga sebagai 'role model' — akhlak, jangan tak berakhlak datang ke sini. Risalah itu juga menegaskan kebenaran bahawa parti UMNO (Baru) bukan parti Melayu kerana parti itu dianggotai juga oleh kaum Cina, Kadazan, Thai, India dan lain-lain kaum sama seperti DAP multi racial dan multi religion, pelbagai kaum dan pelbagai agama.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Nanti sekejap, nanti dahulu.

Yang Berhormat, saya rasa saya telah memberi amaran dan juga nasihat yang cukup, sebab kalau Yang Berhormat hendak membuat penerangan, ada masanya, sebab sekarang ini Butiran yang disentuh itu tak ada kena mengena dengan politik kepartian. Saya terpaksa mem-berhentikan ucapan Yang Berhormat kalau Yang Berhormat meneruskan juga, sebab yang tadi Bandar Kuching perkataan itu dia bukan dalam Kerusi, dia tidak berhak membuat keputusan, teguran-tegurannya cukup kepada beliau.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tuan Pengerusi, saya terima amaran Tuan Pengerusi, iaitu perlu balik kepada tajuk. Tajuk saya memang berkaitan dengan 'role model' untuk belia.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Saya rasa masa yang cukup telah pun diberi kepada Yang Berhormat.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tuan Pengerusi, saya hendak menyentuh kalau boleh berkenaan dengan Majlis Belia Malaysia.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Berbalik kepada tajuk.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Ya! Tuan Pengerusi, menyentuh kembali motto belia iaitu "Bertindak Menegak Keadilan dan Kebenaran," di mana beradanya Majlis Belia Malaysia sewaktu seorang belia memerlukan pembelaan iaitu gadis bawah umur dalam kes Rahim Tamby Chik. Apakah pembelaan untuk rakyat Bosnia — selamat, ada glamour dan dapat kepujian dari kerajaan. Dan sebaliknya jika membela gadis kes Rahim Tamby Chik tak ada glamour, akan dikutuk kerajaan dan tak selamat.

Tuan Pengerusi, belia yang tak berani bukan aset negara. Mengapa belia dan pergerakan belia kita lesu tak ada keberanian untuk bertindak menegak keadilan dan kebenaran? Apakah mungkin mereka kaku dan lesu kerana terlalu keliru dengan double-standard yang diamalkan oleh pemimpin-pemimpin Kerajaan Barisan Nasional, termasuk mereka yang pernah memimpin pertubuhan belia. Apakah mereka keliru atau takut jika mengkritik dasar kerajaan yang merugikan rakyat ...

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(Bangun)

gaya hidup yang lebih sihat, cergas dan bermanfaat. Semua pihak harus terima baik program ini dan memberi penuh kerjasama bagi menjayakannya. Saya juga difahamkan Majlis Belia Malaysia tidak ditinggalkan. Majlis Belia Malaysia adalah badan penyelarar belia terpenting dan harus diberi ruang yang wajar dalam menjayakan program Rakan Muda. Badan-badan penyelarar yang lain seperti Majlis Belia Negeri dan Majlis Belia Daerah dan semua pertubuhan belia sedia ada perlu juga dilibatkan.

Tuan Pengerusi, menyentuh badan-badan belia, saya berharap pihak Kementerian akan membuat kajian mengenai keperluan sekretariat badan-badan penyelarar seperti Majlis Belia Malaysia, Majlis Belia Negeri dan Majlis Belia Daerah serta pertubuhan-pertubuhan belia, termasuk juga NESKOM, iaitu badan yang menyelaras kelab-kelab perkhidmatan, 'service club' dan kelab-kelab yang bergabung dengannya. Dari pengalaman saya selama 10 tahun sebagai pemimpin belia, saya dapati adalah lebih baik jika sekretariat badan-badan penyelarar dan sekretariat pertubuhan-pertubuhan belia mempunyai pekerja belia yang profesional atau 'profesional youth workers', iaitu belia-belia yang berkemahiran, terlatih dan memiliki diploma atau sijil dalam bidang kerja belia. Kursus dan latihan selama tiga hingga enam bulan dari institusi-institusi belia seperti di Chandigarh, India berjaya meningkat taraf kemahiran pekerja belia ke taraf profesional.

Saya yakin jika sekretariat Belia Malaysia, lain-lain badan penyelarar belia dan pertubuhan-pertubuhan belia dilengkapi dengan pekerja-pekerja belia profesional pada bilangan yang secukupnya, pergerakan belia akan menjadi lebih berkesan dalam mengajak belia supaya memilih gaya hidup yang sihat, cergas dan bermanfaat. Pemimpin-pemimpin belia

lazimnya tidak berkesempatan untuk mengikuti kursus-kursus dan latihan yang melebihi tempoh seminggu. Mereka tidak dapat bercuti lama dari pekerjaan. Oleh itu, pemimpin-pemimpin belia memerlukan khidmat sokongan dari mereka yang berjiwa belia, memahami keperluan belia dan berkemahiran melaksanakan kegiatan-kegiatan belia berasaskan keputusan-keputusan oleh organisasi masing-masing.

Saya berharap peruntukan untuk membangun belia akan digunakan untuk membuat kajian terhadap sekretariat dan lebih penting lagi untuk memberi biasiswa yang secukupnya kepada pekerja-pekerja belia bagi mengikuti kursus dan latihan profesional kerja belia supaya mencapai taraf pekerja belia profesional. Peruntukan juga harus diberikan kepada semua badan dan pertubuhan belia bagi menjalankan kursus dan latihan kepimpinan belia dengan lebih banyak lagi.

Tuan Pengerusi, saya lihat kebelakangan ini pergerakan belia seolah-olah lesu. Dahulu disebabkan cengkaman Akta Universiti dan Kolej Universiti, pelajar-pelajar universiti dan institusi-institusi tinggi lain terpaksa membisu dalam isu-isu seperti rasuah, penindasan terhadap rakyat, penyalahgunaan kuasa dan lain-lain masalah masyarakat. Apakah penyakit bisu ini sudah berjangkit dengan teruknya kepada pergerakan belia. Apakah Majlis Belia Malaysia hanya mampu bertindak untuk membantu rakyat Bosnia, tetapi tidak mampu bertindak untuk menegak keadilan dan kebenaran. "Belia Bertindak Untuk Keadilan dan Kebenaran" adalah motto Majlis Belia Malaysia yang diperkenalkan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri semasa beliau Presiden Majlis Belia Malaysia. Kini belia kaku, tak berani menyuarakan dengan lantang, dan lebih-lebih lagi tak berani untuk berdemonstrasi mendesak pihak-pihak tertentu berlaku adil dan benar.

Tuan Pengerusi, mengenai keadilan dan kebenaran. Suka saya mengambil kesempatan di sini untuk menyatakan bahawa saya ada mengedarkan kenyataan akhbar Yang Berhormat dari Gua Musang bertarikh 6hb. November yang tidak disiarkan sepenuhnya oleh media massa termasuk TV3 atau RTM walaupun TV3 dan RTM telah menghadiri persidangan akhbar beliau dan membuat liputan selama 30 minit, tetapi yang keluar hanyalah seminit sahaja di TV. Yang Berhormat Menteri Penerangan pernah memarahi CNN kerana tidak menyiarkan penafian Perdana Menteri mengenai siaran CNN yang mendakwa Malaysia membekal senjata kepada Bosnia. Kata beliau, jika ada kebebasan menyiarkan tuduhan itu mesti ada kebebasan menyiarkan penafian atau penjelasan. Tetapi dalam kes tuduhan bertalu-talu beberapa hari yang dibuat melalui RTM terhadap Yang Berhormat Mulia dari Gua Musang, pihak Yang Berhormat Menteri Penerangan telah menafikan Yang Berhormat Mulia dari Gua Musang dari membuat pembelaan yang wajar melalui RTM. Bukankah itu double-standard. Memang UMNO (Baru) dan Barisan Nasional tak adil.

Tuan Pengerusi, semalam Yang Berhormat Setiausaha Parlimen dalam jawapan bagi pihak Jabatan Perdana Menteri telah menyentuh saya dan keluarga saya. Inilah orang BN, tak ada ethic. Dahulu saya fikir dia bagus, ada standard, tidak seperti Yang Berhormat dari Arau. Tetapi orang BN rupanya sama sahaja. Dia perlu jaga standard bila berada di Dewan yang mulia ini. Dia tidak buat kerja

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, saya rasa apa yang timbul kelmarin itu tak ada kena-mengena dengan apa yang kita hendak bincangkan.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tuan Pengerusi, saya menyentuh berkenaan dengan motto beliau 'keadilan'. Dia tak buat kerja rumah, tak buat homework, datang ke sini tak boleh nak cakap nonsense. Kononnya lulus tinggi dalam bab agama, tetapi tak amal apa yang dia belajar. Bagi makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, bapa mertua saya Melayu jati.

Dato' Ismail bin Said: (Bangun)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, ada yang bangun.

Dato' Ismail bin Said: Saya hendak tanya di bawah Kepala berapa, Tuan Pengerusi?

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Tuan Pengerusi, saya minta maaf. Kalau Yang Berhormat nak beri Tuan Pengerusi memberi saya masa yang panjang, insya-Allah, kerana saya

Dato' Ismail bin Said: Saya hendak tanya di bawah Kepala berapa, Tuan Pengerusi?

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: saya 'ngam-ngam' sahaja, ucapan saya ini 15 minit.

Dato' Ismail bin Said: Di bawah Kepala berapa, itu sahaja saya hendak tahu!

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, dia tak beri jalan. Terus.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Bapa mertua saya Melayu jati bernama Mohammad Ibrahim bin Abdul Samad dari Kuala Kangsar, Perak dan . . .

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat.

Saya rasa dengan cara ini pihak-pihak belia di peringkat kampung akan merasakan mereka berguna dan mereka telah diberi satu penghormatan untuk menjalankan satu perancangan atau aktiviti di peringkat kampung di mana satu daripada kesukaan belia-belie kita tidak kira lelaki atau wanita ialah sukan dan juga kerja-kerja kemasyarakatan yang lain. Umpamanya, pusat-pusat sukan ini boleh digunakan untuk kenduri-kendara di mana rakan-rakan muda ini boleh juga dikendalikan untuk menguruskan kenduri-kendara seperti kenduri kahwin di peringkat kampung dan apa-apa juga rekreasi yang diadakan di peringkat kampung. Sebab banyak kali kita telah mendengar sungutan-sungutan daripada pihak belia mengatakan bahawa mereka tersisih dan tidak digunakan. Dengan cara ini kita telah dapat merangkumi segala aspek program yang telah dirancang oleh pihak kementerian dengan satu aktiviti sahaja iaitu memberikan kepimpinan kepada mereka ini untuk menjalankan satu tanggungjawab di mana hasilnya dapat kita lihat di dalam satu tempoh masa di mana pihak Pegawai Belia dan Sukan Negeri bolehkan menyelia dan mengawas perjalanan pusat-pusat ini nanti.

Satu lagi yang saya ingin pertekankan ialah seperti yang telah saya pertekankan di dalam ucapan dasar iaitu kalaulah dapat segala aktiviti-aktiviti atau perancangan Kementerian Belia dan Sukan digemblengkan bersama dengan Wakil-wakil Rakyat kerana ini adalah satu caranya untuk kita dapat menjalankan juga dasar ini bersama-sama dengan Pegawai Belia dan Sukan dengan menghampiri sebilangan atau segolongan masyarakat kita pada masa ini mereka merasakan mereka ini terbiar.

Satu persoalan yang saya ingin ungkitkan di dalam Butiran 04000 Program/Aktiviti Dasar Baru 040100—

Briged Muda ialah dari segi sustainability, iaitu follow-up. Adakah pihak kementerian hanya akan membantu dari segi permulaannya sahaja iaitu selepas kita mendapatkan satu pasukan belia di dalam Briged Muda ini dan diberikan peruntukan untuk pakaian seragam dan sebagainya, tetapi selepas itu bagaimana pula? Jadi, ini adalah satu persoalan yang telah banyak ditimbulkan. Yang pentingnya atau yang mudahnya ialah hendak memulakan tetapi hendak 'sustain'kan itu adalah satu masalah yang mungkin dihadapi oleh kami sebagai Wakil Rakyat. Selalunya kitalah yang akan didatangi oleh mereka untuk, mungkin mereka kata uniform itu telah lapuk atau telah lusuh dan hendak ditukarkan dan sebagainya. Jadi, mungkin kalau dapat, pihak Menteri dapat menjawab mengenai follow-up atau bagaimana kita hendak mendatangkan sustainability kepada kumpulan Briged Muda ini.

Saya ingin juga hendak mempersoalkan satu perkara mengenai Butiran 00100 iaitu Institut Kemahiran Belia Negara. Adakah pihak kementerian hendak mencadang untuk menubuhkan satu institut ini di peringkat Sarawak memandangkan Sarawak adalah satu kawasan yang begitu luas dan hanya segelintir atau sekumpulan sahaja yang boleh dihantarkan melalui Jabatan Belia dan Sukan untuk menghadiri kursus-kursus di peringkat Institut Kemahiran Belia khasnya di Semenanjung? Jadi, adakah kementerian bercadang untuk menubuhkan satu Institut Kemahiran Belia di peringkat Sarawak memandangkan keluasan Sarawak.

Satu lagi, saya ingin mencadangkan kepada kementerian ialah satu aspek yang saya sangat tertarik hati daripada Gaya Hidup Rakan Muda iaitu mengenai pengembaraan. Saya hendak mencadangkan di sini dan memandangkan bandar-bandar utama di Sarawak ini kebanyakannya dihubungi melalui sungai-sungai,

mungkin kementerian bolehlah mengadakan atau melancarkan pengembaraan melalui Gaya Hidup Rakan Muda, iaitu tiap-tiap port-of-call, dengan izin, belia akan menunggu rakan-rakan belia mereka yang melancong dengan kapal. Jadi, ini adalah satu yang menarik minat dan saya rasa ini adalah satu yang boleh dilancarkan di Sarawak memandangkan kebanyakan bandar-bandar di Sarawak hanya boleh dihubungi oleh sungai-sungai.

Satu lagi, seperti yang disarankan oleh rakan-rakan lain, mungkin pihak kementerian akan menyemak semula mengenai menambahkan lagi pegawai-pegawai belia yang ada di peringkat negeri. Sebab saya rasa apa-apa juga perancangan atau dasar atau program yang dirancang oleh kementerian, tanpa dengan kakitangan yang cukup saya rasa amat sukar bagi mereka untuk menjalankan tugas-tugas ini dan untuk menimbulkan keberkesanan daripada program yang telah dijalankan oleh kementerian.

Tuan Pengerusi, dengan itu saya menyokong.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, oleh kerana kesuntukan masa, saya terpaksa memberi peluang kepada seorang lagi untuk berucap sebelum Yang Berhormat Menteri diminta menjawab. Kota Bharu.

5.47 ptg.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak (Kota Bharu): Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada Maksud Bekalan B. 17, Butiran 020000; Program/ Aktiviti 040100 dan 040200 iaitu kesemuanya di bawah Kementerian Belia dan Sukan.

Memang wajar golongan belia diberi tumpuan khusus kerana belia merupakan aset terpenting negara. Di sini saya ingin mengucapkan syabas kepada Menteri Belia dan Sukan di atas kesungguhan beliau ingin membangunkan belia dan menangani gejala-gejala negatif yang menyerang belia.

Masalah penagihan dadah, penyakit AIDS, bohsia, bohjan atau 'anak ikan' dan lepak melanda belia pada tahap yang membimbangkan dan menjatuhkan imej atau maruah golongan belia keseluruhannya. Beberapa tahun yang lalu hanya penagihan dadah yang perlu diperangi tetapi kini senario dunia bertambah buruk.

Mengikut satu laporan akhbar *Leader* bertarikh 28hb. Oktober, 1994 satu kajian telah dibuat pada tahun ini terhadap 6,110 orang belia di seluruh negara oleh 7 buah universiti tempatan. Penyelidik-penyelidik telah mendapati bahawa 18% belia mengadakan perhubungan seks, 28% pernah berjudi, 16% pernah mencuri, 70% merokok, 14% mengguna dadah dan 25% minum arak. Satu kajian lagi oleh Bahagian Sekolah Kementerian Pendidikan pada tahun 1992 telah mendedahkan bahawa 155,998 orang pelajar bermasalah disiplin berpunca dari sikap diri sendiri dan 23,193 orang bermasalah disiplin disebabkan faktor keluarga. Hampir 10,000 lagi bermasalah disiplin disebabkan sama ada persekitaran, rakan atau sekolah.

Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat pula ada merekodkan untuk tahun 1993 – 879 kes rogol, di mana 52.9% mangsanya terdiri daripada gadis bawah umur. Rekod kementerian itu pada tahun 1992 ialah 711 kes rogol dan 55.6% mangsanya juga terdiri daripada gadis bawah umur.

Tuan Pengerusi, program Rakan Muda diperkenalkan oleh kementerian dengan tujuan memberi golongan belia pilihan

Jadi, di sini pokoknya ibu bapa itu kena bertanggungjawab sepenuhnya. Bila masuk waktu sembahyang suruh anak itu bersembahyang. Bila masuk waktu dia kena bangkit solat Subuh — gerak. Ini bapa bangkit pukul 7.00, anak bangkit pukul 10.00. Bapa terlepas Subuh, anak pun terlepas Subuh. Orang PAS pun banyak juga. Tetapi Yang Berhormat kita tidak, dia sembahyang. Walaupun dia mengata orang, dia sembahyang. (*Ketawa*) Jadi kuranglah sedikit dosa itu.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Jawatankuasa)

Jadi, Tuan Pengerusi, di sini saya berharap bahawa Kementerian Belia dan Sukan juga kena adakan satu forum dan seminar, kita panggil emak bapa ini sama. Di tiap-tiap daerah kita adakan. Katalah seminar untuk mengemaskinikan pemikiran ibu bapa ke arah Wawasan 2020, supaya dia orang tahu. Kerana hari ini kadang-kadang kerana ekonomi terlampau baik saya biasa tengok anak-anak muda ini ibu bapa meraka beri kad kredit dengan kereta dan sebagainya. Anak-anak orang susah, Tuan Pengerusi, mereka tidak pergi melepak, mereka pergi cari makan. Yang anak-anak orang senang ini, kerajaan hendak tolong macam mana? Sudah beri ibu bapanya senang, dia kena jagalah anaknya. Jadi, jangan kita dok salahkan kerajaan semata-mata kerana wujudnya budaya “boh” ini. “Boh” macam-macam “bohsia”, “bohnu”, “bohni”, lama-lama dia pakat boh pi, boh mai — lingkup nanti. Jadi, kita kena jaga budak-budak ini kerana mereka inilah harapan bangsa kita. Kalau kita tidak jaga anak-anak muda, belia-belie pada hari ini, negara kita akan menghadapi masalah yang cukup celaru di masa yang akan datang.

Oleh yang demikian, saya tidak tahu, saya hendak tanya di Pasir Mas atau di Kelantan banyakkah belia-belie berlepak. Saya ingat tentu ada juga. Saya dengar di

bandar Kota Bharu pun ada, dia dok lepak merata penjuru. Dalam pondok pun depa lepak, Tuan Pengerusi, lepak cara depa. Jangan main-main, Tuan Pengerusi, di celah pokok-pokok pisang pun depa lepak, ini puak-puak ini. Tok Guru mana tahu. Kadang-kadang dengan Tok Guru pun lepak sama. Ini saya tahu, saya boleh cerita. Ada Tok Guru menikah dengan anak murid. Saya boleh cerita tetapi saya tidak mahulah cerita — berdosa, Tuan Pengerusi. Pasal rakan-rakan saya pun baik hari ini.

Lagi satu, Tuan Pengerusi, peruntukan untuk aktiviti sukan di luar bandar mesti dipertingkatkan. Tan Sri Pengerusi . . . Eh! Tuan Pengerusi. Ini berkat ini. Insya-Allah, naikhlah itu.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kalau diizinkan Tuhan.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Ya?

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kalau diizinkan Tuhan. (*Ketawa*)

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Insya-Allah naik nanti. Beri saya peluang kerap-kerap, naikhlah itu. (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi, hari ini kita tengok kadang-kadang di kampung-kampung depa tidak ada aktiviti sukan. Katalah kita hendak main badminton, dewan pun tidak cukup. Kalau main di sebelah luar di kampung-kampung angin kuat, mana boleh main badminton. Di tepi laut tidak boleh hendak main badminton. Jadi, kita adakan dewan di tiap-tiap luar bandar ini. Berikan fasiliti-fasiliti sukan, tarikkan anak-anak sekolah ini supaya depa jangan pergi ke lain, sebelah petang bersukan dan akhir-akhirnya apabila mereka nampak sukan ini adalah satu benda yang boleh meningkatkan imej dan martabat mereka, maka mereka akan melibatkan diri dalam bidang sukan.

Macam saya biasa kata, Tuan Pengerusi, anak-anak nelayan kalau mereka berenang, mereka berenang lebih laju daripada buaya. Tetapi tidak ada peluang. Ya, mereka duduk di tepi laut. Buaya hambat depa, depa boleh lari. Tetapi kerana tidak ada fasiliti. Cuba kita buat kolam renang di tiap-tiap daerah. Apa salahnya, Tuan Pengerusi. Nampak pelik. Orang kata buat apa buat kolam renang, orang kampung takkan tidak boleh berenang. Orang kampung boleh berenang, Tuan Pengerusi. Jaguh-jaguh negara hari ini banyak mai daripada kampung. Yang dok main bola, yang cekap main bola, Tuan Pengerusi orang kampung. Orang pekan mereka takut, mereka sayangkan betisnya. Dia tidak mahu main bola, hendak beri betis nampak ramping. Orang kampung tidak. Adigun tengok, betisnya besar mana? (*Ketawa*) Itu orang kampung di Nigeria. Bukan saya melawak, dia beritahu saya dia orang kampung. Jadi, kita kena promote depa. Beri peluang kepada mereka untuk melibatkan diri dalam sukan. Insya-Allah, aktiviti-aktiviti bohsia dan lain-lain lagi akan terhenti dengan tersendirinya.

Lagi satu seperti yang saya kata tadi, ibu bapa itu bertanggungjawab kerana anak bila dilahirkan ke dunia ini adalah amanah dan tanggungjawab ibu bapa. Kerajaan sebahagian sahaja tetapi ibu bapa itu lebih mustahak. Bukanlah kita boleh hendak salahkan kerajaan semata-mata. Macam "ponden" Yang Berhormat cakap tadi. (*Disampuk*) Ha, pondan. (*Ketawa*) Tidak, di Kedah dipanggil "ponden" Tuan Pengerusi. Yang Berhormat dia tahulah "ponden" — dia belah utara. Pondan ini, Tuan Pengerusi, memang pelik. Biasa saya dengar pondan ini bila rumah terbakar, mula-mula dia teriak "Api, Api" — suara perempuan. Terbakar juga dia teriak "Api" (*Ketawa*) Itu tidak upayalah, Tuan Pengerusi, suara dia macam itu. Kita tidak bolehlah marah depa. Kita ajar depa supaya

depa ini menjadi masyarakat yang baik. Kalau depa hendak pi kerja, biarlah depa kerja. Depa hendak cari nafkah, asalkan depa jangan cari kerja-kerja yang menyalahi undang-undang agama kita. Kadang-kadang ibu bapa juga, pasal mereka hendak tunggu anak perempuan tidak dapat, mereka biarkan anak itu pakai baju perempuan, akhir-akhirnya budak ini jadi berkelakuan perempuan. Ini emak bapa juga kena perbetul.

Jadi, benda-benda macam ini kita tidak bolehlah hendak salahkan kerajaan. Bolehkah kita salahkan kerajaan kalau orang itu menjadi pondan, Tuan Pengerusi? Takkan Menteri hendak pergi pegang pondan itu, "hang jangan jadi pondan, hang jadi lelaki". Mampus tidak boleh, sudah perangai dia macam itu. Jadi, kita kena beri cadangan. Saya minta Yang Berhormat dari Nilam Puri ini beri cadangan macam mana hendak perbetul pondan ini menjadi lelaki yang baik. Jangan dok marah sahaja, beri cadangan kepada kementerian macam mana hendak perbetul balik.

Satu lagi, Tuan Pengerusi iaitu Rakan Muda. Ini saya ucap syabaslah kepada Menteri walaupun baru menjadi Menteri, sudah keluar idea baru — Rakan Muda ini. Jadi, alhamdulillah saya kira Rakan Muda ini mesti diterapkan dengan salah satunya iaitu penerapan nilai-nilai Islam, hormat-menghormati di antara satu sama lain. Pada hari ini, Tuan Pengerusi, kadang-kadang kita tengok anak-anak muda lebih-lebih lagi cerdik yang mengaji tinggi-tinggi ini, depa sudah kurang menghormati orang tua-tua. Bila orang tua-tua tegur depa, depa kata macam-macam. Jadi, depa kata Pak Cik tahu apa? Sedangkan orang tua itu sungguhpun dia tua, dialah pejuang kemerdekaan. Kalau bukan kerana orang tua itu, dia tidak boleh pergi universiti dan tidak boleh kerja besar pada hari ini. Jadi, yang ini budi bicara kita,

Mengenai projek Bukit Jalil itu. Saya kurang puas hatilah kerana mengapa kita hanya beri kontrak kepada satu syarikat dengan begitu sahaja? Walaupun ada jawapan daripada pihak kementerian dan juga lain-lain pihak kerajaan yang mengatakan merekalah yang membuat kajian dan juga mengemukakan satu projek ini. First-come, first-served. Mereka mampu untuk menjayakan projek ini dan digantikan dengan Stadium Merdeka, Stadium Negara dan juga satu bidang tanah di Bukit Jalil yang berharga lebih daripada RM544 juta. Itu tanah-tanah yang sangat berharga dan pihak UEM akan membangunkan satu kompleks sukan yang terbaik di negara ini di Bukit Jalil. Bolehkah Yang Berhormat terangkan schedule atau tempoh yang akan diambil oleh pihak UEM untuk menyiapkan kompleks sukan sebelum tahun 1998?

Tuan Pengerusi, saya bangkitkan hal ini kerana saya nampak berkenaan kompleks sukan di Shah Alam di mana pada mulanya, satu angka ditetapkan jumlah perbelanjaan untuk kompleks tersebut. Tetapi tahun ini, kompleks sukan itu disiapkan, termasuk stadium yang moden dan kos perbelanjaan itu meningkat kepada satu kali ganda. Satu kali ganda! Memang terdapat berbagai faktor yang menyebabkan kos melambung tinggi. Dengan iktibar, saya berharap pihak kementerian mengambil perhatian supaya kos yang dianggarkan lebih RM500 juta untuk kompleks tersebut tidak akan melambung kepada RM2 bilion. Ini mungkin terjadi kerana kita hendak menyiapkan satu kompleks sukan pada satu masa yang tetap. Kalau ini tidak dapat dibuat, memang pihak yang tertentu mesti menambahkan peruntukan untuk menyiapkan kompleks sukan tersebut.

Tuan Pengerusi, mengenai masalah sukan sekarang, saya pun beberapa kali sudah membangkitkan mengenai badminton. Tetapi bukan setakat badminton sahaja

yang menghadapi kesusahan, yang kononnya sekarang ada 10 pemain badminton akan menjadi jutawan. Pemain itu menjadi jutawan, saya tidak benci ataupun iri hari kalau mereka boleh menjadi jutawan, asalkan mereka itu boleh memberi prestasi yang baik. Prestasi yang kurang baik sekarang memang membimbangkan semua pihak walaupun kita ada akademi badminton dan sebgaiannya.

Yang pentingnya, masalah mengatasi perebutan kuasa di dalam badan-badan sukan ini. Ada campur tangan politik, ada timbalan menteri, ada menteri dan ada ramai orang yang hendak merebut kuasa. Ini mungkin satu masalah dapat diselesaikan oleh Jemaah Kabinet supaya jangan adakan campur tangan parti politik atau orang-orang politik di dalam badan-badan sukan. Kita minta mereka mengundurkan diri supaya orang yang bersukan sahaja dapat meneraju badan-badan sukan supaya badan-badan ini dapat memainkan peranan yang berkesan.

Satu perkara lagi mengenai badan-badan sukan ini yang menimbulkan kekhuatiran di kalangan peminat-peminat sukan iaitu mengenai perbelanjaan, mengenai audit, mengenai pembaziran dan penyelewengan. Saya percaya bukan sahaja terdapat rasuah di primeelit bola sepak, bahkan juga penyelewengan berlaku di lain-lain badan. Saya mencadangkan supaya kita adakah satu siasatan. Mungkin satu jawatankuasa yang ditubuhkan oleh kementerian untuk menyiasat semua akaun audit badan-badan sukan di negara ini supaya kita dapat sekurang-kurangnya mengetahui apakah masalah yang timbul dengan badan-badan ini. Ini satu perkara yang perlu diteliti, perlu diambil kira oleh pihak Yang Berhormat Menteri supaya semua badan sukan di negara ini dapat memainkan peranan yang positif, yang berkesan dan dapat menyumbangkan kepada prestasi SUKOM pada tahun 1998.

Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Ada empat orang lagi hendak berucap. Santubong.

5.38 ptg.

Puan Rohani binti Abd. Karim (Santubong): Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya ingin hendak menyentuh beberapa perkara di bawah Kementerian Belia dan Sukan dan sebelum itu, saya ingin mengucapkan syabas dan tahniah kepada kementerian oleh kerana telah mengadakan beberapa program yang begitu bernas untuk mengatasi beberapa masalah sosial yang dihadapi oleh negara kita pada masa ini.

Saya ingin menyentuh mengenai latihan dan kemahiran belia, pergerakan dan pembangunan belia, pembangunan ekonomi belia, Briged Muda, Gaya Hidup Rakan Muda dan juga mengenai rancangan kemudahan sukan bandar-bandar kecil. Jadi, seperti yang kita semua maklum bahawa kementerian telah mengadakan berbagai-bagai program dan juga dasarnya yang meliputi aspek-aspek untuk melatih belia-belie kita supaya menjadi manusia yang berguna di masa hadapan, terutama sekali mereka diberi latihan dari segi pengurusan, kemahiran-kemahiran dan juga berapa lagi latihan atau aktiviti, khasnya di dalam konsep baru iaitu Briged Rakan Muda dan juga Gaya Hidup Rakan Muda.

Jadi, persoalannya pada masa ini dan seperti mana yang telah disuarakan oleh rakan-rakan semua, bagaimanakah kita hendak menggabungkan segala dasar ini untuk menjadikan satu aktiviti yang efektif, berkesan dan realistik serta yang dapat dilaksanakan? Oleh yang demikian, saya ingin mencadangkan di sini agar kementerian ini memberi satu contoh di mana penekanan yang terdekat kepada belia-belie, khasnya di peringkat kampung.

Kita telah memupuk semangat kepimpinan. Kementerian telah memberi latihan kemahiran untuk menjadikan mereka ini usahawan atau mereka ini terlatih dalam bidang-bidang keusahawanan dan mereka ini adalah yang kita telah latih sebagai menjadi pemimpin pada masa akan datang, khasnya di peringkat kampung. Pada masa yang sama, kita juga mahu mereka ini bergaul dengan segala lapisan masyarakat, khasnya dalam kampung serta cergas dan juga kalau dapat mereka ini bersukan.

Oleh yang demikian, saya ingin mencadangkan agar kementerian menubuhkan pusat-pusat sukan dan rekreasi di peringkat kampung yang menggunakan konsep Briged Muda atau Gaya Hidup Rakan Muda dengan segala kemudahan-kemudahan yang kita berikan atau kementerian berikan dan berserta juga dengan latihan-latihan yang telah mereka dapati, biarlah kumpulan ini akan mengurus dan juga merancang aktiviti-aktiviti di kampung masing-masing.

Oleh yang demikian, mereka ini dengan serta-merta akan merasa usaha yang telah dijalankan oleh pihak kementerian untuk memberi segala kemudahan dan pada masa yang sama latihan, dan biarlah mereka ini menguruskan pusat-pusat sukan ini di peringkat kampung. Daripada itu, pihak kementerian atau pegawai-pegawai belia yang ditugaskan untuk mengawasi akan inisiatif yang telah dijalankan oleh kumpulan-kumpulan belia ini di mana mereka akan dapat menjalankan satu perniagaan iaitu dari segi langganan kepada pusat-pusat sukan di mana apa-apa yang digunakan di peringkat kampung harus dibayar dan dalam satu jangka masa mungkin pihak kementerian dapat mengadakan satu pertandingan untuk mendapatkan kumpulan belia mana yang telah mengadakan satu inisiatif atau aktiviti yang baik dan pusat mana yang telah mendapat keuntungan yang tinggi untuk mereka lebih berdikari.

kita kena atur supaya hormat-menghormati di antara satu sama lain ini, konsep ini kena ada dalam Rakan Muda.

Tuan Pengerusi, lagi satu persatuan sukan. Persatuan Bola Sepak (FAM) ini pun satu juga, sampai tidak boleh orang kata apa. Ahli kata apa sedikit sahaja, terus ambil tindakan disiplin. Jadi, lama-lama depa ini jadi apa, FAM ini, sampai tidak boleh hendak tegur.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, sila gulung.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Ya, Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Sila gulung.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Eh! Tuan Pengerusi tidak mahu menjadi 'Tan Sri'kah ni? (*Ketawa*)

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Itu tidak ada kena-mengena, Yang Berhormat.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya gulung, Tuan Pengerusi, saya gulung. (*Ketawa*)

Jadi, saya minta Persatuan Bola Sepak ini lebih demokrasi sedikit. Janganlah terkongkong sampai tidak boleh tegur. Begitu juga BAM. Apa yang dia celaru ini, habis budak-budak tidak mahu main badminton, fasal apa? Takkan kerana Datuk Gunalan itu seorang, habis budak-budak kita tidak mahu main badminton. Jadi, rosaklah kita. Orang-orang kampung pun sudah marah, Tuan Pengerusi. Dia kata kalau masuk macam ini, dia pun tidak mahu menjadi jaguh badminton. Jadi, kita perbetulkan balik yang mana tidak kena.

Saya minta Kementerian Belia dan Sukan, kalau persatuan itu nampak hendak celaru, Kementerian Belia dan Sukan ambil alih. Kalau hendak kena tukar lembaga pengarah, lembaga dia pun tukar. Kita tidak mahu kadang-kadang sampai tidak boleh — sukan ini bukan benda-benda boleh kita paksa. Macam Rashid Sidek, depa tiga suku nyawa dok main badminton dalam court itu, bukanya mudah. Hendak smash sekali itu bukannya mudah. Yang kita duduk di luar, marah dekat depa. Cuba kita turun pergi main, 5 minit sudah sebak. Depa ini tiga suku nyawa, kemudian tidak dapat satu perkhidmatan, satu jagaan yang baik, tentulah depa merasa jauh hati dan kecil hati. Baiklah depa pergi ke arah lain.

Akhir-akhirnya, rugilah kerajaan dok bina belia-belia ini untuk menjadi ahli sukan negara. Jadi, saya berharap Kementerian tolong tengok benda ini. Pastikan bahawa setiap persatuan-persatuan belia dan sukan ini mengikut aturan peraturan dan jangan mereka menjadi pemimpin kuku besi dalam persatuan-persatuan itu. Macam persatuan bola sepak begitu juga, Tuan Pengerusi, la ni . . .

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, masa Yang Berhormat sudah suntuk.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Terima kasih banyak, Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Tuan Ong Tee Keat): Kepong.

5.24 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, muka surat 89 Butiran 040200 iaitu Gaya Hidup Rakan Muda. Sebanyak RM10 juta telah diperuntukkan bagi wawasan Rakan Muda ini. Saya telah

menerima kertas kerja dan mendengar hujah Yang Berhormat Menteri mengenai butiran ini. Beliau menekankan 9 konsep iaitu Rakan Sukan, Rakan Waja Diri, Rakan Cinta Alam, Rakan Seni Budaya, Rakan Reka Cipta, Rakan Wira Usaha dan Wira Mahir, Rakan Kecergasan, Rakan Masyarakat dan Rakan Rekreasi. 9 konsep ini memang mempunyai erti yang tertentu.

Yang Berhormat Menteri berpendapat bahawa dengan mengamalkan salah satu konsep itu atau kesemuanya ia akan membantu para belia menggunakan masa lapang mereka dengan penuh bermakna. Ini akan dapat mengelakkan budaya lepak dan salah laku yang lain. Pendapat Yang Berhormat mungkin simple sedikit, gampang sedikit, simplistic sedikit kerana banyak faktor yang membabitkan aksi dan pengamalan belia yang merupakan tunjang penggerak kepada pembangunan dan tunjang kepada masyarakat pada keseluruhannya.

Saya pun tidak tahu bagaimana konsep-konsep seperti ini dapat dijayakan. Di negara-negara lain termasuk di Singapura ada juga konsep seperti ini untuk memajukan, tetapi melalui pertubuhan-pertubuhan masyarakat yang tertentu untuk melaksanakan konsep-konsep seperti ini. Walau bagaimanapun, saya berminat dan mungkin Yang Berhormat boleh memberi saya peluang untuk menyaksikan dengan sendiri, apakah yang akan dilaksanakan. Setakat ini saya hendak menekankan bahawa perlulah bagi Yang Berhormat untuk menumpukan perhatian kepada semua belia, semua keturunan dan semua agama. Bukan setakat untuk satu kaum sahaja — ini penting. Oleh kerana kita mahukan satu negara yang bersatu padu. Masalah ini bukan masalah Melayu sahaja. Masalah ini timbul di kalangan masyarakat yang lain. Itu sahaja untuk butiran ini setakat ini kerana kita pun tidak tahu lagi sama ada kemunculan Yang Berhormat

Menteri di kaca TV dapat menggerakkan konsep ini ataupun tidak, belum tahu lagi. Setakat ini sahaja untuk maksud ini.

Tuan Pengerusi, mengenai sukan SUKOM yang mempunyai satu erti yang tertentu. Saya pun berminat kerana saya mahu negara ini mencapai satu prestasi yang baik pada tahun 1998. Setahu saya, peruntukan untuk SUKOM ini telah meningkat, berpuluh juta ringgit telah pun diperuntukkan untuk SUKOM. Kita semua berharap semua ini akan dapat dijayakan. Bolehkah Yang Berhormat menerangkan mengapa syarikat Kanada hendak mendakwa pihak Kerajaan kerana dikatakan mungkir janji atau tidak menepati janji, kononnya kontrak telah dibatalkan? Dakwaan pihak syarikat Kanada ini, Airid Management International Incorporated yang mendakwa, dengan izin, bahawa "18 million Canadian Dollar been 30% of the expected 60 million Canadian Dollar revenue from international sponsorship and television rights".

Belum kita bermula lagi SUKOM, ada syarikat yang hendak mendakwa dan menghadapkan kita ke mahkamah. Ada didakwakan pula 4.8 million Canadian Dollar for loss of opportunity to joint venture with international marketing firms and fees and disbursement amounting to 529,163 Canadian Dollar. Saya pun tidak mahu dengar hal seperti ini kerana kita belum bermula lagi dengan persiapan untuk SUKOM tetapi tiba-tiba ada syarikat Kanada yang hendak mendakwa dan menghadapkan pihak kerajaan ke mahkamah. Ini bukan satu perkara yang baik. Mungkin di dalam urusan untuk membuat persiapan ini, ada kesilapan sedikit. Walau bagaimanapun, ini bermakna kita mesti ada penyelarasan koordinasi yang lebih baik di antara badan-badan sukan dan juga jawatankuasa SUKOM supaya tidak akan timbulnya masalah seperti ini.